לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

א', כ"ח באדר א' תשמ"ו, 9 במארס 1986 / שנה מ"ג מס' 12983 / המחיר 63 אגורות כולל מע"מ

גורשה קבוצת כושים־עבריים שהגיעה לארץ

משטרת נתב"ג מנעה בערב שבת מקבוצה של 27 כושים עבריים שהגיעה מארה"ב להיכנס לישראל, ואנשי הכת, גברים נשים וילדים — הוחזרו לשיקגו במטוס „אל־על" שיצא אמש את הארץ.

הקבוצה, כתלבושתה הססגונית המסורתית, באה במטוס „אל־על" מניו־יורק, אך בבואם לביקורת הדרכונים אסרו עליה את כניסתה לישראל.

מנהיג הקבוצה, עמרם גריי, גבר גבה קומה ובעל זקן חובש כעין תרבוש ועליו מגן דוד, אמר שהקבוצה אינה אלא „תיירים שבאו לבקר בארץ". חברי הכת הגיבו בזעם ובצעקות על האיסור, והמשטרה, בעזרת אנשי משמר הגבול, עמלה קשות כדי להרגיע את רוחם, ולשכנעם לבסוף לאסוף מזוודותיהם ולעלות למטוס לארה"ב. (עתי"ם)

ועידת „חרות" בפתחת הערב

נכשלו המאמצים להגיע להסכם ב„חרות" — המחנות נערכים ל„קרב"

הפגישה ביום ו' בין שמיר, לוי ושרון נסתיימה ללא תוצאות ● שמיר סרב לתת ללוי ושרון ראשות ועדת המנדטים והוועדה המתמדת ● זעם במחנה לוי על ועדת „האישים" שהגדילה את מחנה שמיר

מאת דורית גפן כתבתנו לענייני מפלגות

במעמד נשיא המדינה, ראש הממשלה ואורחים רבים תיפתח בערב בבנייני האומה הוועידה הט"ו של תנועת החרות. הנסיונות בצמרת „חרות" להגיע לוועידה תוך הסכמה מוקדמת על הרכב הוועידה המתמדת וועדת המנדטים ועל אופן בחירת המרכז החדש לא עלו יפה. בפגישה מיוחדת שנערכה בין השרים שמיר וארנס ללוי ושרון ביום שישי, לא הצליחו ראשי „חרות" להגיע להסכמה. נודע, כי לוי ושרון דרשו לעמוד בראש ועדת המנדטים והוועדה המתמדת. לאחר הדיון הממושך אמר שמיר ללוי ושרון, כי עליו עוד „להתייעץ עם חברים".

זעם במחנה לוי

במחנה לוי שרר ביום שישי זעם רב לאחר שנבדקה רשימת האישים (191), שאותה הרכיבה הוועדה בראשותו של ח"כ דן מרידור. מקורבי לוי טענו, כי הרכב הרשימה מוכיח פעם נוספת את הכוונה הברורה של מחנה שמיר לעשות את פני הוועידה. לדבריהם, כ־140 מבין הצירים הללו שייכים למחנה שמיר. דוד לוי הבהיר ביום ו', כי ללא הסכמה מוקדמת לגבי אופן הרכב המרכז החדש, לא יוכלו רבים מצירי הוועידה לתמוך בבחירתו של יצחק שמיר כיו"ר תנועת „חרות".

שרון: להרחיב את המרכז

השר שרון סיפר ביום שישי בכנס

(סוף בעמוד 8)

עם פתיחת המו"מ על הסכם תוספת היוקר:

ההסתדרות תדרוש מהמעסיקים להגביה את „ריצפת" השכר

השכר ההתחלתי היום הוא 315 ש"ח – נמוך בהרבה מהשכר הממוצע ● צפוי ויכוח על מכשיר תוספת היוקר ● בהסתדרות נבחנת אפשרות להציע הסכמים לשנה אחת – המעסיקים רוצים לשנתיים

מאת כתבנו לענייני עבודה

המשא ומתן בין ההסתדרות והמעסיקים הפרטיים על הסכם תוספת יוקר חדש יפתח היום רשמית בלשכת יו"ר האגף לאגוד מקצועי חיים הברפלד בת"א, אשר יעמוד בראש המשלחת ההסתדרותית. בראש נציגות המעסיקים יעמוד יו"ר וועדת העבודה של לשכת התאום אבי פילוסוף. הצדדים מגדירים את הפגישה היום אחר הצהריים למטרות גישוש בלבד ולהצגת עמדות. הסכם תוספת היוקר הנוכחי מסתיים ב־31 לחודש מרץ.

מטעם ההסתדרות ישתתפו שני סגניו של הברפלד מאיר גת ואפרים זילוני וראשי איגודים מקצועיים במגזר התעשייתי־עסקי.

בהסתדרות מתקיימות זה מספר שבועות שיחות פנימיות לגיבוש המדיניות המקצועית החדשה. יצויין, כי בהסתדרות ניבחנת אפשרות להציע הסכמים לשנה אחת בלבד, וזאת לדברי גת „משום חוסר הבטחון במשק, למרות ירידת האינפלציה, המחייב אותנו למדוד כלכלה בשנה ולא בשנתיים".

המעסיקים וכן האוצר יתבעו, ככל הנראה, הסכמים חדשים לשנתיים.

בשיחות שיפתחו היום ידברו אנשי ההסתדרות על המחיר ששילמו העובדים בעיקר ברמות הבינוניות והנמוכות בעקבות התוכנית הכלכלית, וכן תועלה התנהגותם ותגובותיהם של המעסיקים בכל הפרשה החמורה של צווי החרום, אשר לא זו בלבד שהם שיבחו אותם, הרי חלק מהם ניצל את ההזדמנות כדי לא לממש זכויות של העובדים. כמו כן תדרוש ההסתדרות להגביה את ריצפת השכר, העומדת עתה בגובה של 315 שקלים, והיא רחוקה מהשכר הממוצע במשק.

המעסיקים יציגו את מצב המפעלים שחלקם נימצא בקשיי נזילות וקשיי יצור וייצוא. יצויין, כי ראשי לשכת התאום של הארגונים הכלכליים יצאו באחרונה במספר הצהרות בגנות מכשיר תוספת היוקר, וכצורך לבטלו כליל ולהפחיתו נוכח הורדת שעורי האינפלציה.

כתבנו מציין, כי לפתיחת השיחות היום, תהיה השפעה על עתיד השיחות בין ההסתדרות לבין האוצר אשר אנשיו יעקבו מקרוב אחרי התפתחות המשא ומתן בין ההסתדרות לבין המעסיקים הפרטיים.

הריבית במשק תופחת ב־1.25 אחוזים לחודש

מאת אייל שגב, כתב „על המשמר"

הממשלה תחליט היום על הפחתה נוספת של הריבית במשק בשיעור כולל של 1.25 אחוזים לחודש.

בפגישה שנערכה ביום שישי בין ראשי הבנקים ובין נגיד בנק ישראל, ד"ר משה מנדלבאום, סוכם, כי הריבית הבסיסית תופחת בשיעור של חצי אחוז [illegible] 1.25 אחוזים לחודש באמצעות הריבית הנוספת. (0.75 אחוזים) תופחת בריבית החריגה.

ראשי הבנקים הבהירו לנגיד, כי הפחתה גדולה יותר של הריבית הבסיסית, תפגע באפשרות הבנקים לגייס פקדונות חדשים בשקלים. בכך היום מורגשת ירידה בהיקף הכספים הצבורים בפקדונות השקליים, והפחתה נוספת של הריבית תביא להקטנת הפקדונות השקליים עוד יותר. [illegible]

בנאום חיוור בפרלמנט המצרי

הנשיא מובארק לא גילה מי עמד מאחורי המהומות

האירועים נמצאים בחקירה ● „רק כמה אנשים סוטים אחראים למהומות" ● לגלג על הנשיא אסד ● מובארק הורה להגדיל שכר המגוייסים למשטרה

מאת עודד מחניימי כתבנו לענייני המזה"ת

הנשיא המצרי חוסני מובארק השמיע אתמול נאום חוור [illegible] בהופעה רבת ציפיות בפני הפרלמנט המצרי.

הנאום, עליו הודיעו מראש כבר לפני שבוע, חסר את התשובה לשאלה, המנקרת בראשו של כל מצרי מאז תחילת המהומות במצרים: מי עומד מאחורי ההתקוממות של יחידות הבטחון המרכזי. כבר עם תחילת נאומו הסיר הנשיא המצרי את המתח, כאשר אמר כי ארועי השבועות האחרונים נמצאים בחקירה, ומכך הפך מייד את המשך נאומו, על אף מתיחתו הריבה והחשיפה האישית המסויימת, לחסר חשיבות.

(סוף בעמוד 2)

המדינה תבקש צו מניעה נגד השבתת תלמידי השמיניות ● עמוד 20

צפויים שיבושים בטלוויזיה ● עמוד 20

ראש המכון לחקר השואה בניו־יורק נורה בירושלים ● עמוד 19

הנשיא אסד מוכן להכריז על פגע כדי להגיע לאיזון צבאי עם ישראל ● עמוד 2

נשיא לשכת המסחר הביא מחשב לפגישה עם רה"מ ● עמוד 3

חוגר כמפתח

במהלך הדיונים הסוערים בין ראש הממשלה לשר האוצר על אופן הסיוע לחברות ומפעלים במצוקה כספית שובשה ועוותה ההיסטוריה הקרובה ביותר; נוצר (מישהו יצר) חרושם, כאילו מפלגת העבודה נוררת על גבה שק של כשלונות ואילו שר האוצר ותנועתו הליבראלית ערבים יומם ולילה ליציבות כלכלית, לאחר שלחמו בזעת־אפיים לחשינה. [illegible]

המשמר

כיתות י"ב ישבתו מיום ב'

המורים: האוצר נוקט סחבת מכוונת על שחיקת השכר ● האוצר: לא נחרוג מההסכמים הקיימים

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

הלימודים בכיתות י"ב ישבתו החל מיום ב' הבא — כך החליטה אמש הנהלת ארגון המורים העל־יסודיים. הארגון טוען, כי האוצר נוקט סחבת מכוונת במו"מ על שחיקת שכר המורים ועיבוי שכרם.

המו"מ בין הממונה על השכר באוצר, הלל דוראי, לבין [illegible] המורים, לא העלה דבר. [illegible] המורים הסכימה [illegible] בסעיפים חדשים [illegible] אתמול, ורק לאחר־מכן [illegible] לסעיפים השנויים [illegible] בארגון המורים [illegible] נשמעה נימה ספקנית [illegible] להגיע לסיכום כלשהו [illegible] לעין.

מן האוצר נמסר [illegible] המו"מ יתחדש [illegible] נקבע יום הפגישה. [illegible] ארגון המורים מתכון [illegible] בהמשך המו"מ.

„עמדה עיקשת"

דוראי דחה את טענת [illegible] המורים כי שכרם נשחק [illegible] גבוה יותר משאר העובדים [illegible] הציבורי. נציגי הארגון [illegible] שכרם נשחק בשיעור של [illegible] בערך.

דוראי הודיע שכל [illegible] מו"מ עם ההסתדרות על [illegible] במגזר הציבורי לא תהיה [illegible] ההסכמים הקיימים. דוראי [illegible] עמדת ארגון המורים [illegible] עיקשת. לטענתו, סירב [illegible] בסעיפים אחרים מאלה [illegible] התחיל הדיון ואת בגינו [illegible] הסתדרות המורים [illegible] להמשיך בדיון [illegible] ולאחר־מכן לחזור לסעיפים [illegible] במחלוקת.

כתבנו מעיר, כי [illegible] אתמול נסב סביב השאלה [illegible] המורים נשחק בשנה האחרונה [illegible] אחוזים ביחס להתהדרות [illegible]

קצין צה"ל נהרג בתאונה בצפון

מאת כתבנו בצפון

קצין צה"ל סגן אמיר [illegible] מחורה נהרג שלשום בתאונת [illegible] קטלנית שאירעה. שלושה [illegible] תבור על הכביש לכיוון [illegible] התאונה ארעה בשעות [illegible] יום רביעי כאשר הקצין [illegible] שכורה כשלידו יושבים [illegible] חיילים. המכונית סטתה [illegible] הכביש. התהפכה [illegible] של תושב מוצה [illegible] שליד שכם. מעוצמת [illegible] נהרג הקצין במקום [illegible] החיילים שהיו עמו [illegible] קשים והועברו [illegible] בעפולה. משטרת [illegible] פתחה בחקירה [illegible] הקצין שנהג את [illegible] להצית סיגריה [illegible] לאחור וכך אירעה [illegible]

● כ־500 יהודות [illegible] נכנו בכספי פרוייקט [illegible] השכונות בקרית מלאכי [illegible] בכינוס העולמי [illegible] המתקיים בירושלים.

מזג האוויר

[illegible]

תושב ירושלים נרצח; כנראה על רקע סיכסוך כספי

קבלן שיפוצים וצעיר נוסף מצור־באחר נעצרו כחשודים

דוד אברהם, בן 35, תושב שכונת קריית־מנחם בירושלים, נרצח אתמול בצהריים בדקירות סכין בחזהו. כחשודים במעשה נעצרו קבלן שיפוצים בן 23 וצעיר בן 24, שניהם מן הכפר צור באחר, שליד ירושלים.

הרצח אירע בסביבות השעה 12 בצהריים ברחוב רש"י 47 בשכונת מקור ברוך. עפ"י העדויות שנאספו על־ידי המשטרה מתברר, כי קבלן השיפוצים בא לחנות לצורפות ותכשיטים, שניהלו בקרבת מקום הנרצח ואחיו.

קבלן השיפוצים בא לגבות כף עבור שיפוץ דירה שקנה דוד אברהם ברחוב רש"י 51. הנרצח סרב לשלם, בטענה כי הקבלן לא סיים את העבודה. לאחר דין ודברים הלכו השניים לדירה ושם, לפי עדות השכנים, התפתח ביניהם ויכוח קולני. בסיומו, לפי החשד, שלף הקבלן סכין ודקר את דוד אברהם בחזהו פעמיים. החשוד וצעיר נוסף, שהיה עימו, נמלטו מן המקום.

לשמע הצעקות ירד אחד השכנים לדירה וגילה את דוד אברהם מתבוסס בדמו. הוא חש לחנות וקרא לאחיו. השניים הזעיקו את מד"א, אך לרופא שהגיע לא נותר אלא לקבוע את מותו של אברהם. תוך זמן קצר הגיעו למקום קציני חקירה ממשטרת ירושלים, שהחלו בגביית עדויות.

תכונה רבה באיזור זירת הרצח עוררה את סקרנותם של עשרות חרדים, התגודדו בקרבת מקום.

כעבור שלוש שעות עצרה משטרת ירושלים את קבלן השיפוצים וחשוד נוסף בכתיהם בכפר צור באחר. השניים אינם משתפים פעולה. אך במשטרה סבורים כי אלו הם החשודים העיקריים ברצח.

(עתי"ם)

גופתו של דוד אברהם נבדקת על־ידי אנשי המעבדה של המשטרה. צילום: יצחק הררי

השביתה בזרעית הסתיימה; במושבים האחרים – מחריפה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

בעקבות התחייבות נציגי הסוכנות להסל את חובות מושב זרעית, העולים על 2.2 מיליון דולר, החליטו חברי המושב באסיפת חירום לסיים את שביתתם שנמשכה שבועיים.

כתנאי לסיוע של הסוכנות יידרשו חברי המושב לכסות שליש מן החוב.

יהודה בן־סימון, נציג המושב, אמר, שצריך להגיד לאנשים בגלוי אם יש סיכוי להמשך קיום המושב כמשק חקלאי. לדבריו, אם המוסדות רוצים שחברי המושב יעבדו כחוץ ויראו בביתם משק עזר, יש לומר זאת לחברים כדי שיוכלו להתארגן בהתאם.

מחריפים השביתה

המושבים נטועה, אבן מנחם, אלקוש ושומרה בגבול לבנון החליטו להחריף את שביתתם, בטענה כי תביעותיהם לא נענו על־ידי שר החקלאות אריק נחמקין, אשר עימו נפגשו אתמול בתל־אביב.

השר נחמקין הודיע שאין לו פתרונות חד־משמעיים אולם הבטיח, שעד לבירור יסודי תימשך לפחות אספקת תערובת ללולים. עוד אמר השר נחמקין, כי יבוא בדברים עם שר העבודה כדי להחליט על פירוק ארגון הקניות של מושבי הגליל כדי לאפשר לכל מושב לנהל בעצמו את מכירת התוצרת ורכישת האספקה ללא מתווכים.

חברי ועד הפעולה ציינו שלא קיבלו תשובה לתביעותיהם להחזר למטעים, לחידוש להקות הלול, ולמימוש התחייבויות של משרד החקלאות והסוכנות. „אנו רוצים את המגיע לנו בזכות", אמר יצחק טובלי, נציג ועד הפעולה של המושבים השובתים.

גם בגליל העליון

מושבים בגליל העליון המאוגדים במועצה האזורית מבואות חרמון מתכוננים גם הם לפתוח בשביתה בעקבות מצבם הכלכלי החמור. חברי המושבים מסרו שכל פניותיהם לסיוע נענו עד כה בשלילה וכל ההבטחות שניתנו לא מומשו עד כה.

נציגי המושבים אמרו, שישנם מושבים החייבים מאות אלפי דולרים, כאשר אין באפשרותם לשלם אפילו לא הריבית.

בוחבוט ללוי: אתה מעליב את המרוקאים

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

זאת הפעם השנייה שיהודות צפון־אפריקה ובני עדות המזרח סופגים עלבונות מאישים מרכזיים בתנועת החרות, כותב ראש מועצת מעלות, שלמה בוחבוט, במברק ששיגר אתמול לשר השיכון, דוד לוי.

„אישים מרכזיים בחרות חושפים את פרצופם האמיתי ואת העובדה פי את קולותיהם של יוצאי צפון־אפריקה הם צריכים רק בעת הבחירות", אומר בוחבוט. אחד מראשי תנועת „יחד" של השר עזר וייצמן.

כינויים כגון „אנשי ביתישאן לא יפתיעו לנו" ו„מאפיות" מדברים בעד עצמם ומוכיחים: כי אישים מרכזיים בחרות סולדים מבני עדות המזרח. כותב בוחבוט. אני קורא לכל מנהיגי בני עדות המזרח להתכנס, בדחיפות, על־מנת להגיע על המצב החמור שנוצר. בגין: התבטאויות אלה — משיב בוחבוט את מברקו לשר דוד לוי.

מחירי הדלק הוזלו ב־5%

ירידה תלולה נוספת במחירי הנפט המצרי

החל מאמש בחצות, הוזלו מחיריהם של מוצרי הדלק השונים בכ־5 אחוזים. על כך החליט שר־התשתית־והאנרגיה, משה שחל, בתאום עם שר־האוצר.

ההוזלה באה בעקבות ירידת מחירי הנפט הגולמי בעולם. שר־התשתית־והאנרגיה אמר, כי אם תימשך מגמת הירידה במחירי הנפט הגולמי, יתבטא הדבר בהוזלות נוספות במחירי הדלק, כפי שייקבע על־ידי משרד־התשתית־והאנרגיה, לאור התעריפים החדשים:

בנזין 96 אוקטן — 0.96 ש"ח לליטר; בנזין 91 אוקטן — 0.84 ש"ח לליטר; נפט — 0.60 ש"ח לליטר; סולר — 0.57 ש"ח לליטר; גז לשימוש ביתי — 9.75 ש"ח למיכל; גז במרכזיות — 2.28 ש"ח לקוב.

מצרים הכריזה אתמול על ירידה תלולה נוספת במחירי הנפט שלה, כדי לשמור על כושר התחרות שלה בשוק הנפט העולמי המתמוטט.

מחיריהם של הסוג „בנשמארקי סואץ" והסוג „ראס באחר" צומצמו בחמישה דולרים, והועמדו על 14 דולר לחבית. ירידה זו נכנסת לתוקף למפרע מן ה־1 במארס [illegible]

המשמר

ביקורת חצות

ג'ז נאיבי ושכלתני

שלישייתו של המוסיקאי ריינר ברוניגהאוז יוצרת ג'ז גרמני מודרני, נאיבי ושכלתני כאחד, תוך שימוש באפקטים אלקטרוניים, פסנתר, סקסופון ותופים.

ג'ז טונאס בתופים היה הבולט בהופעה שנערכה אמש באולם התחתון בבית לסין כפני אולם מלא. הוא הפגין תיפוף דינמי במיוחד, על מערכת של תופים בעלת שש מצילות, תוך הקשבה מקסימלית והשלמת הרעיונות המוסיקליים של המנהיג ריינר ברוניגהאוז.

ברוניגהאוז בכלי מקלדת וסקוונסרים אלקטרוניים והגודריד בסקסופונים וחליל השלימו את השלישייה שנגנה מעל לשעתיים מוסיקה אופיינית לג'ז הגרמני בעל ההשפעות הקלאסיות ולחברת אי.סי.אם. מוסיקה שהיא לעתים מרתקת.

ההופעה, שנערכה בחסות מכון גיתה, היתה במסגרת סיבוב הופעות של השלישיה בכל העולם לקידום מוסיקה גרמנית עכשווית.

עמית רוט

ועדי חיפה הזדהו עם „וולקן יציקה"

כנס הזדהות של ועדי־עובדים מ־15 מפעלים באיזור חיפה נערך אתמול בחצר מפעל „וולקן יציקה". הכנס אורגן על־ידי מטה המאבק של מפ"ם הנמצא בוולקן.

בכנס השתתפו חה"כ חייקה גרוסמן ומזכיר מועצת פועלי יפה, משה ורטמן. חברי הוועדים הביעו הזדהות עם העובדים.

חבר וועד המסגנות, דוד אברהם, יצא נגד התוכנית הכלכלית ותקף גם את המערך וגם את הליכוד. חייקה גרוסמן אמרה: „חבל שמורידים כל דבר באמות מידה של רווחיות — האם מדינת ישראל היא דבר רווחי. לא יעלה על הדעת שהנהלת וולקן תמנע מהעובדים דברים בסיסיים כמזון ולבוש".

(שע"ה)

קרפין זוכה בבית־הדין של רשות השידור

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

בית־הדין למשמעת של עובדי רשות השידור זיכה אתמול את עורך „מבט" מיכאל קרפין, משתי האשמות שיוחסו לו.

קרפין הואשם, כי ב־5.9.85, שעה לפני שידור „מבט", הודיע לבמאית האחראית, כי אחת הכתבות תיפתח בפס־קול ללא תמונה. זאת, לאחר שנודע לו כי אותה כתבה, שצולמה באמצעות ציוד האי.אן.ג'י., לא תשודר על־ידי הטכנאים, בגלל הסיכסוך הקיים בינם לבין הנהלת רשות השידור.

משדחתה הבמאית את הודעתו של קרפין, כנוגדת את הוראות הקבע הגיב קרפין באופן פוגע ומעליב באמרו, שאם אינה מקבלת את דעתו, היא יכולה לעזוב את האולפן.

בפסק־הדין מציין בית־הדין, כי כוונת הנאשם לא היתה להאפיל המסך, אלא לשדר כתבה שעל שידורה הוחלט בישיבת העורכים באותו יום. ועל סמך נסיון העבר רשאי היה הנאשם לצפות, כי הכתבה תשודר לאחר שהטכנאים יסוגו מהווטו שהטילו על שידורה.

אשר להאשמה בדבר העלבת הבמאית קבע בית הדין, כי אכן מן הראוי שמטעמי חברות ומטעמי משטר וסדר לא יפגע עובד הרשות בעובד אחר, בין במישרין ובין בעקיפין. אבל לא נמצא, שזוהי התנהגות שאינה הולמת את תפקידו.

דו"ח הטכניון: יש לסגור גשר רושמיה מיד

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

דו"ח של הטכניון קובע, כי יש לסגור את גשר רושמיה לאלתר לתנועת כלי־רכב ולבצע שיפוצים בעלות כוללת של 350 אלף דולר. למרות זאת הוחלט בעיריית חיפה, כי הגשר ייסגר רק לאחר שיתקבל מכרז לשיפוצו. בינתיים, מתעכב יישום תכנית התחבורה החדשה של חיפה.

דו"ח הבדיקה של הטכניון, השלישי במספר, קובע, כי יש לסגור א הגשר לאלתר לתנועת כלי־רכב. מהדו"ח עולה, כי מים חודרים ומחלחלים ליסודותיו של הגשר ופוגמים בבטיחות נסיעת כלי־רכב על הגשר. הדו"ח קובע עוד, כי עבודות השיפוצים עלולות להימשך כששה חודשים, בהם יהיה הגשר סגור לתנועה.

עקב דו"ח זה מתעכב יישום תכנית התנועה החדשה בחיפה, לפיה תוורם התנועה הפרטית להדר דרך העיר. בעוד התנועה הציבורית תעבור על גבי הגשר בכל בוקר בשעות הלחץ.

גשר רושמיה משמש כשער הכניסה היחיד להדר הכרמל מכיוון נוה שאנן והקריות וכי מדי יום עוברות עליו עשרות אלפי מכוניות בכללן רכב ציבורי.

מקור במשטרה מסר אתמול, כי סגירתו של הגשר לחלוטין תשבש את התנועה בצורה שיהיה קשה מאוד להתמודד עימה.

„יהיה אסון אם לא יהיו קצינים מהקיבוצים"

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

„יהיה אסון גם לצבא וגם לתנועה הקיבוצית אם בעוד 15 שנה לא יהיה מג"ד ומח"ט מהתנועה הקיבוצית", אמר אתמול אלוף פיקוד הצפון, אורי אור, במהלך פגישה עם חברי קיבוץ שער־העמקים.

לדבריו, אם התנועה הקיבוצית רוצה להשפיע על הצבא, בניה צריכים לראות בצבא שליחות ממדרגה ראשונה. אלוף הפיקוד הוסיף, שאין היום בעיה עם חברי קיבוצים המתגייסים, כי רובם הולכים ליחידות קרביות ואף יש עלייה במספרם. אך קיימת, לדברי אורי אור, בעיה בהליכת בני קיבוצים לקורס קצינים ולצבא הקבע.

למכירה בהזדמנות

ארון + שולחן כתיבה ומדפים

ביחידה אחת

במצב מצוין, כחדש

רוחב 1.60 מ' גובה 2.40 מ'

טלפון: 03-956233

אסד: סוריה תפעל לאיזון צבאי עם ישראל — גם במחיר צנע כלכלי

דמשק. — הנשיא חאפז אסד הכריז אמש, כי נחושה החלטתה של סוריה להשיג איזון צבאי עם ישראל ולשחרר אדמות ערביות כבושות, אפילו במחיר של צנע כלכלי.

„אנו מודעים לתוכניות ההתפשטות של ישראל... ואנו מוכנים לחיות בצנע מירבי כדי להגשים את מטרתנו של איזון אסטרטגי. לקראתה כבר עשינו דרך ניכרת". הכריז אסד בנאום לרגל יום השנה ה־23 של ההפיכה שהעלתה את מפלגת הבעת לשלטון.

תיקף הסיוע האמריקאי לישראל

אסד אמר, כי הסיוע האמריקאי לישראל הסתכם אשתקד ב־5 מיליארד דולר. למרות העובדה שסוריה איננה מקבלת סיוע כזה, היא תמשיך לפעול להגשמת המטרה של שחרור שטחים ערבים כבושים.

„ישראל, עם שלושת מיליוני תושביה, היא בעלת האחוז הגבוה ביותר בעולם בתחום הגיוס לצבא". אייר אמר. ... של ישראל גבוה מזה של סוריה בעלת 11 מיליון התושבים.

הוא קרא לפיתוח צבאי, כלכלי, פוליטי וסוציאלי מהיר יותר, והוסיף: „למרות הנצחונות שנהלנו בעבר נגד האימפריאליזם והציונות, אנו עדיין ניצבים מול אתגרים גדולים המחייבים התעצמות כדי שיהיה לנו מולדת חזקה". (רויטר עתי"ם)

פרס משבח את מובארק ומזהיר את אסד: מי שמאיים – גם משלם

ראש הממשלה, שמעון פרס, שיבח במוצאי שבת את דבריו של נשיא מצרים, חוסני מובארק, בפרלמנט המצרי, שאמר כי המהומות האחרונות במצרים, אינן קשורות בישראל.

„אין לנו עניין לראות את מצרים בקשייה. שלום עם מצרים קשור בתקווה לשלום בתוך מצרים". ראש הממשלה נאם במושב ועידת מחוז תל־אביב של מפלגת העבודה.

בהגיבו על נאומו של נשיא סוריה חאפז אל אסד אמר רה"מ כי מי שמאיים בסופו של דבר גם משלם.

בנושא אחר אמר כי „השאלה העומדת בפני הפלשתינים ביהודה שומרון ועזה היא האם הם רוצים בסכסוך, שאין לו פתרון אלא רק קורבנות, או שיש להם פתרון לבעייה הפלשתינית. מי שיחפש פתרון ימצא בנו שותף".

„יהיה זה טראגי", הוסיף ראש הממשלה. „אם הטירור יכריע את גורמים ... בשלב הביניים, עד לפתרון, לאפשר להם לנהל ענייניהם הפנימיים בעצמם".

לא זקוק לסמכויות

בהתייחסו לבעיות המשק, ציין ראש הממשלה, כי ישראל זקוקה לאסטרטגיה של צמיחה. „אני לא אשב ראש בממשלה שתהרוס את החקלאות, הבנייה, ערי הפיתוח ותפגע בצעירים. צריך מטה לצמיחה, שיתמודד עם בעיות עכשוויות ויתכנן את העתיד. אינני זקוק לסמכויות של אף אחד. ראש הממשלה אינו כפוף לשר האוצר אלא להיפך". הטעים ראש הממשלה.

הישגים וסכנות

פרס חזר ומנה בנאומו ארבעה הישגים רציניים שהשיגה ממשלת האחדות: גמר מלחמת לבנון, שינוי מדיניות ההתנחלויות ביהודה ובשומרון, שיפור מעמדנו הבינלאומי, דו־שיח עם ירדן ומצרים. באשר לעתיד, העריך פרס כי הסכנות האורבות למזרח התיכון הן במשבר כלכלי, בתוצאות מלחמת אירן־עירק, ובסכסוך הערבי־ישראלי. (עתי"ם)

קרוב הסכם לאחסנת נשק אמריקני בארץ

מאת כתבנו בארה"ב

וושינגטון. — ישראל וארה"ב מתקרבות לחתימת הסכם על איחסון־מוקדם של תחמושת לצרכי צבא ארה"ב בישראל.

פרטי ההסכם יידונו השבוע בארץ בשיחות הצוותים המדיניים־צבאיים משתי המדינות. לאחר שמשיחות קודמות בוושינגטון, בנובמבר ובדצמבר אשתקד, נרשמה התקדמות רבה בבירור הסוגיות המשפטיות והלוגיסטיות.

המכשול העיקרי שנותר בדרך להסכם הוא מימון ייצור התחמושת הארטילרית והקלה בישראל. החיוני לתעשייה המקומית אך בעייתי בתקופת קיצוצים בתקציב ההגנה האמריקני.

לדברי מקורות מהימנים, קרובים עתה הצדדים גם להתגברות על מכשול זה. בשיחות ישתתפו נציגים ממשרדי החוץ וההגנה, המועצה לבטחון לאומי והמטות המשולבים של צבא ארה"ב, מול נציגי משרדי הבטחון והחוץ וצה"ל.

עיתוי השיחות, קודם לחלוף ששה חודשים מאז המיפגש האחרון, משקף את קצב ההתקדמות.

צה"ל מאשר: בשבת שעברה נלכד מחבל ליד שתולה

שלטונות הצבא התירו אתמול לפרסם את העובדה, כי בנסיון החדירה שביצעה חוליית מחבלים סמוך למושב שתולה ביום שבת שעבר, נלכד מחבל אחד חי בנוסף לשני המחבלים שנהרגו.

ברשותו של המחבל שנלכד בחיים נמצא רובה ה„גליל", שאבד לאחד מחיילי צה"ל במהלך מלחמת לבנון.

כזכור, הצליחה חוליה מן ה„חזית הדימוקראטית" להגיע דרך רצועת הביטחון עד לגדר המערכת, ולבצע חיתוך בגדר. כוח צה"ל שהוזעק למקום פתח במרדף אחרי החוליה בתוך רצועת הביטחון, שבמהלכו נהרגו שנים מחברי החוליה, והשלישי כאמור נלכד בחיים.

מת יעקב יעביץ

ווסט פאלם ביץ'. — הסנטור־לשעבר יעקב יעביץ, יהודי רפובליקני ליברלי, מת ביום ו בגיל 81. הוא סבל במשך שנים ממחלת ניוון עצבים.

יעביץ, רפובליקני־ליברלי מניו־יורק, שירת כסנטור במשך 24 שנים, עד שהובס במסע הבחירות האחרון שניהל ב־1980 כאשר היה בן 76.

הוא נמנה עם הסנטורים בעלי ההשפעה הרבה ביותר בתקופה לאחר מלחמת העולם השנייה.

יעביץ, שהיה הרפובליקני ה־בכיר בוועדה ליחסי חוץ של הסנט במשך שנים רבות, נמנה עם התומכים הנמרצים ביותר של ישראל. הוא צידד גם בפיקוח על החימוש ולאחר מלחמת וייטנאם, מילא תפקיד נכבד בקביעת הגבלות עם סמכויותיו של הנשיא בעניינים כגון מלחמה, בעיות פנים וזכויות האזרח.

יעביץ נולד למשפחה עניה באיסט־סייד של ניו־יורק ב־18 במאי 1904. הוא למד באוניברסיטת קולומביה בשעות הערב והוסמך במשפטים ע"י אוניברסיטת ניו־יורק ב־1936.

במהלך מלחמת העולם השנייה שירת ביחידה ללוחמה כימית של צבא ארה"ב וסייר הן באירופה והן באיזור האוקיינוס השקט. עם סיום המלחמה הגיע לדרגה של לויטננט־קולונל.

לפני שהציג את מועמדותו לסנט, הוא שירת בבית הנבחרים במשך 8 שנים החל מ־1946, וכיהן גם בתפקיד התובע הכללי של מדינת ניו־יורק.

בפעם הראשונה זכה להיבחר לסנט ב־1956. הוא כיהן בסנט בתקופת כהונתם של אייזנהאור, קנדי, ג'ונסון, ניכסון, פורד וקרטר. הוא איבד את מושבו ב־1980, בעקבות הנטיה הגוברת של המצביע האמריקני לשמרנות, שהעלתה את הנשיא רייגן לשלטון.

יעביץ נשא לאישה, ב־1947, את מאריון בורים. נולדו להם 3 ילדים — ג'וי יהושע וקארל. (רויטר־עתי"ם)

במשכת מלחמת ההתשה השיעית נגד ממשלת צרפת

ארגון הג'יהאד האיסלמי מאיים להוציא להורג דיפלומט צרפתי

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — „הג'יהאד האיסלמי" ממשיך למרוט את עצבי הצרפתים באיום חדש להוציא להורג דיפלומט צרפתי — זאת שלושה ימים לאחר ההודעה על רצח המזרחן מישל סרה, שעדיין לא אומתה.

הממשלה הסוציאליסטית לחוצה במבוכה ובחוסר־אונים. עכשיו תובע ארגון הטרור השיעי מצרפת לחלץ מידי העיראקים את שני השיעים שגורשו לבגדאד — דבר בלתי־אפשרי. העיראקים מתעלמים מבקשות הצרפתים להציג את השנים. לפי „אמנסטי", אחד מעיראקים אלה הוצא כבר להורג.

בקריאת טלפון לסוכנויות ידיעות בביירות, מסר אלמוני בשם „הג'יהאד האיסלאמי", כי מרסל קרטון או מרסל פונטיין „יוצאו להורג" אם לא תשיג צרפת את החזרת שני העיראקים. הוא הזכיר את התנאים הקודמים: הפסקת משלוחי הנשק לעיראק, שחרור 4 מחבלים.

שר־החוץ דומא אמר במעין תשובה, כי „אי־אפשר לסחוט את מדיניות החוץ הצרפתית". הוא שיגר שלושה שליחים מיוחדים לביירות, לדמשק ולטהרן, כדי לנסות להציל את בני הערובה במו"מ חדש.

אך „הג'יהאד האיסלמי" הודיע על סירובו לשאת־ולתת עם השליח הצרפתי.

נמשכת המרידה באקוואדור

קיטו.— שקט מתוח שרר אתמול באקוואדור, שם המשיך הגנרל פראנק וארגאס פאצוס, מפקד צבא אקוואדור, במרידתו בבסיס מנטה שלחופי האוקיאנוס השקט, כשהוא מכותר ע"י טנקים של חיל היבשה.

הרמטכ"ל הודח מתפקידו ע"י הנשיא חבריש קורדרו, בעקבות תקרית אלימה ביום שישי בינו ובין שר ההגנה הגנרל לואיס פיניירוס.

הנשיא מובארק

(המשך מעמוד ראשון)

מה אמר מובארק בכל זאת? בדבריו על ההתקוממות לא גילה למעשה הנשיא כל חדש, וחזר ופירט את השתלשלות האירועים המוכרת כבר בעל פה לכל מצרי.

במה סוטים

הנשיא המצרי הרגיש בדבריו, כי רק „כמה אנשים סוטים אחראים למהומות", שבהן השתתפו כ־17 אלף אנשי כוחות הבטחון המרכזי. מובארק התפלמס באירוניה עם נשיא סוריה חאפז אסד, אשר הגדיר את ארועי קהיר „התקוממות העם המצרי נגד הסכמי קמפ־דייויד". הנשיא המצרי לעג לאסד ואיחל לו כי יזכה לשחרר את רמת הגולן כמו ששוחרר סיני, וכן כי יפנה את צבאו מלבנון.

בדבריו הדגיש הנשיא מובארק את עמידתו האיתנה של העם המצרי נגד נסיון ההתקוממות.

מעניין לציין, כי כהפקת לקחים מהירה אמר הנשיא, שהורה למשרד הפנים להגדיל את שכרם של מגוייסי המשטרה — זאת לאחר שהובן הרקע הכלכלי הקשה של אותם אנשים, אשר שימש כר נוח למארגני ההתקוממות, אשר זהותם לא נתגלתה גם אתמול.

בנאומו הקדיש הנשיא המצרי זמן רב לניתוח מצבה הכלכלי של מצרים. הנשיא הודה, כי על השלטונות לפעול בדחיפות לפתרון כלכלי. מצרים איבדה עד עתה 700 מיליון דולר מהירידה בהכנסות הנפט.

„המשמר" עתון יומי
عل همشمار جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
חמען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102–121, טל' 6־224125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

רחל אוסטרוביץ', עורכת „נגה"

החזיה עוד עולה על באריקדות

יום האשה הבינלאומי שנחגג אתמול, שימש עילה ... [illegible]

אם היום, כ־10 שנה מאז התחלנו בפעילותנו, קיים עדיין הפירסום את המאמר על התפוררותה של התנועה הפמיניסטית של מאמר על התפתחות החזיה, סימן שנשאר לנו עוד הרבה לעשות. מצחיק אותי גם לשמוע, שהתנועה התמסדה. במעט הסיוע לקרבנות אונס, המעון לנשים מוכות, „נגה" והוצאת ... שלנו „הגיין השני", עדיין מופעלים על־ידי חברות ... בהתנדבות, ושלא על מנת לקבל שכר.

ובכל זאת, במעט שלא שומעים אתכן.

נכון שהתנועה ירדה מהכותרות, ושדולת הנשים של ... נעמ"ת, ויועצת רה"מ למעמד האישה — נטלו על עצמן ... המשימות שהיו פעם בלעדיות לתנועה הפמיניסטית. ... ממשנו בראש החץ, והגורמות העיקריות לכך ... ללא לגיטימי — לגיטימי עכשיו. עצם העובדה, ... מאשה לוכאלסקי כבר איננה מתביישת להעיד על עצמה ... פמיניסטית, מדברת בעד עצמה.

אז מה נותר לכן עוד לעשות?

מחקר שנערך לאחרונה מצא, כי מספר מעשי האונס ... מלחמת לבנון ב־20 אחוז. אז נותר לנו עוד לפעול נגד האלימות ... נשים בפורנוגרפיה, בפרסומות, בספרות, ונגד האינטרסים ... המנהים את הגופים העוסקים מאחוריהן.

מאמץ עליון למנוע פרישת ספרד מנאט"ו

מדריד. — הממשלה הסוציאליסטית השלטת, החוששת מהצבעה שלילית במישאל עם על המשך חברותה של ספרד בנאט"ו, גייסה בשבת את כל סעיליה כדי לשכנע את תושבי המדינה כי עליהם לומר הן לנאט"ו בהצבעה שתיערך ביום ד'.

מאות מנהיגים סוציאליסטים, וביניהם 14 חברי הקבינט, הופיעו בכנסים ברחבי המדינה ... המצביעים בבקשה ל... בהחלטתו של ראש הממשלה גונזאלס שעל ספרד ... ולהיות חברה בברית האטלנטית.

לפי הסקרים האחרונים ... לצפות שהברית של ... ופציפיסטים הקוראים לומר לא לברית נאט"ו, תנצח בהפרש של 10 אחוז.

גנרלים באי הפיליפינים במעצר־בית

מנילה. — 13 ... פיליפינים, וביניהם ראש ... חיל האוויר והצי ... של הנשיא פרדיננד מרקוס ... תחת מעצר־בית.

מקורות מהימנים ... המעצרים נערכו כדי ... התארגנות הגנרלים להפיכה ... המימשל החדש של הנשיאה ... אקינו.

עוד אמרו המקורות, כי מתנהלת חקירה נגד ... ולא עומדים לנקוט נגדם ... על התפקידים שמילאו ... שנות שלטונו של ... (רויטר־עתי"ם)

7 נהרגו בתאונות בשבוע שעבר

7 בני־אדם ניספו ו־63 ... קשה ב־57 תאונות דרכים ... בשבוע החולף בכבישי הארץ. בין הנספים 5 הולכי רגל ... קטינים. בין הפצועים קשה ... הולכי רגל, מהם 21 קטינים ...

במלאת שלושים למותו של בננו

שי זילברמן ז"ל

נעלה לקברו ביום שני 10.3.86 בשעה 15.00

אזכרה לזכרו תתקיים בחדר האוכל בשעה 21.30

המשפחה וקיבוץ מרחביה

צה"ל הפגיז כפרי שיעים

בהפגזה של כוחות צד"ל לעבר כפרים שיעים מצפון לרצועת הביטחון נהרסו יותר מ־30 בתים ושני בתי־ספר.

הפגזת צד"ל נמשכה 8 שעות כתגובה על הפיגועים שבוצעו בתחום הרצועה במהלך יום ה'. במהלכם נפצעו 3 מחיילי צד"ל ואחד נהרג. לכתב עתי"ם נודע על בריחה של תושבים רבים מהכפרים ועל מהומה רבה. ביום שישי בבוקר חזר השקט לאיזור ועשרות משפחות שבתיהן נהרסו, החלו לחלץ מטלטלים מבעד ההריסות, תוך שהם מיללים ובוכים. (עתי"ם)

נתגלתה גופת המחבל שנהרג ע"י צד"ל

גופת מחבל נתגלתה על ידי כוחות האו"ם בגיזרה המערבית בדרום לבנון.

הבדיקה העלתה, כי מדובר במחבל שנורה בסוף השבוע בהתקלות עם כוחות צד"ל.

גופתו הועברה לצלב האדום. (עתי"ם)

הרוגים ופצועים ממכונית תופת במזרח ביירות

ביירות.— לפחות 5 אנשים נהרגו ו־30 נפצעו בשבת, כאשר מכונית עמוסה חומר־נפץ התפוצצה בביירות המזרחית שתושביה הם נוצרים.

עדי ראיה אמרו, כי ההתפוצצות אירעה במרחק 60 מטר ממשרדי מפלגת הפלנגות, גרמה להתלקחות של מכוניות רבות ונזק רב לבניינים סמוכים.

תחנות רדיו מקומיות מסרו, כי במכונית היו 100 ק"ג דינמיט והיא חנתה ליד מגרביה ידועה. (רויטר־עתי"ם־ע"צ)

תיקון טעות

חוב של 100 דולר ב־1.1.84 הפך לחוב של 530 דולר בסוף פברואר '86, ולא כפי שנאמר בכותרת ביום ו'.

כפגישה בין ראשי אגוד לשכ' המסחר ורה"מ

הוחלט להקים ועדה משותפת לגיבוש תוכנית שיווקית

מאת אייל שגב, כתב „על המשמר"

ראשי איגוד לשכות המסחר הציגו בפני ראש הממשלה תוכנית הבראה, שיש בה כדי לחלץ את המשק מהמצב הקשה על־ידי חידוש הצמיחה ללא חורמה תקציבית.

לדעתם, ניתן לעשות זאת על־ידי התבססות על קונספציה שיווקית, במטרה לייצא בצורה מוצלחת יותר את כושר הייצור העודף של המשק. רק בשלב השני יהיה צורך להכנס להשקעות חדשות. הם הבהירו גם כי כל אחוז אחד של הפחתת ריבית, פירושו הזרמת 250 מיליון דולר לסקטור היצרני, על־ידי חסכון בהוצאות מימון.

בסיכומה של הפגישה הוחלט להקים ועדה משותפת לממשלה, להסתדרות ולעיירות הפיתוח, יחד עם איגוד לשכות המסחר על־מנת לגבש תוכנית שיווקית שתאפשר תעסוקה גם בעיירות הפיתוח.

בראשית הפגישה השתמשו ראשי לשכת המסחר בסיפור ההצלחה של המאה הי"ט, ברמותו של לי.אי.אקוקה, האיש שהציל את חברת קרייזלר האמריקנית מהתמוטטות, כדי להוכיח לראש הממשלה עד כמה חמור המצב בארץ, ומה יש לעשות כדי לתקנו. נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן, וראשי האיגוד שנפגשו עם ראש הממשלה, הביאו לפגישה זאת מחשב. הם ביקשו להוכיח כי אילו היה לי.אי.אקוקה פועל בישראל, בתנאים של ריבית ריאלית של 80 אחוז לשנה, לא היה מצליח להבריא את חברת קרייזלר, והיה מביא אותה למצב של פשיטת רגל. המחשב הראה, כי אקוקה הצליח להגדיל את מכירות חברת קרייזלר תוך 3 שנים בצורה מרשימה. בין היתר הוא הצליח לצמצם את חובותיה מסכום של 2.1 מיליארד דולר ל־760 מיליון דולר בלבד. אילו היה פועל בתנאים הקיימים בישראל, כלומר בריבית ריאלית של 80 אחוז בשנה, היו חובותיה של חברת קרייזלר גדלים ל־4.0 מיליארד דולר. ריווחי החברה גדלו בעקבות תוכנית ההבראה של אקוקה מ־170 מיליון דולר לסכום מצטבר של 3.8 מיליארד דולר. בתנאי המשק הישראלי היתה החברה נקלעת להפסד של 3.1 מיליארד דולר.

ראשי לשכות המסחר הביאו מחשב לפגישתם עם רה"מ שמעון פרס

ציטוט חם

יעקבי: ספק אם חוסיין מוכן לעשות פריצת־דרך מדינית

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

שר־הכלכלה והתכנון גד יעקבי אמר בראיון לשבועון המזרח־ירושלמי אל־ביאדר א־סיאסי כי חוסיין יכול לעשות פריצת דרך מדינית יחד עם פלשתינים מתונים, אך הוא מטיל ספק אם הוא מוכן לעשות זאת. לכן הציע את תוכניתו לאוטונומיה חד־צדדית, אף־על־פי שבסדר העדיפויות שלו הוא רואה בראש ובראשונה הסכמי שלום מוסכמים על־ידי הצדדים. בסדר העדיפות השני הוא רואה הסדר ביניים, והסידורים החד־צדדיים הם רק מכיוון שאי־אפשר בתנאים הקיימים להשיג את שתי העדיפויות הראשונות. הוא שולל מכל וכל את הסטטוס־קוו הקיים ואת הסיפוח.

לעתיד יותר רחוק, כאשר יהיו הסדרי שלום, רואה השר גד יעקבי כינון של שוק משותף או של קונפדרציה כלכלית במזרח התיכון. אך הוא מתנגד לקונפדרציה פוליטית.

השר יעקבי מתח ביקורת על אש"ף על שדחה הזדמנויות קודמות כמו למשל הסכמי קמפ־דיוויד, או שלא הגיב תגובה ברורה על נוסחת שם־טוב־ריב. לדעתו אילו היה מקבל את הנוסחה הזאת, או היה מוכן למו"מ על בסיס של הכרה הדדית, היה אש"ף מעמיד את ישראל במצב מביך מאד.

על הסידורים החד־צדדיים אמר, שכוחות הביטחון של ישראל ישארו בשטח, וישראל תהיה אחראית על הביטחון ועל התושבים היהודים בהתנחלויות.

בפתח הראיון הביע צער על רצח ראש עיריית שכם זאפר אל מסרי.

אדרי: אם יוחלט על בחירות

מחלוקת בין ראשי ... על המשך היחסים עם ירדן

מאת כתבנו בארה"ב

וושינגטון. — מחלוקת חריפה התגלעה בדרגי ראשי אש"ף בתוניס בסוף השבוע שעבר, כשמול דרישת יאסר ערפאת להימנע מניתוק היחסים עם ירדן, תבעו סלח חאלף ופארוק קאדומי, כי ערפאת יתנער פומבית מהסכם פברואר אשתקד עם המלך חוסיין, דיווח אתמול „ניו יורק טיימס".

פרקליטה של ארה"ב

אש"ף פירסם אמש הודעה שבה נאמר, כי חוסיין מלך ירדן הפך לפרקליטה של ארה"ב כאשר הטיל על הפיקוד הפלשתיני את האחריות לכשלון המשא ומתן בעניין חידוש תהליך השלום במזרח התיכון.

בהודעה שפורסמה אמש עם תום דיונים של ההנהגה הפלשתינית בטוניס, מוחה הוועד הפועל של אש"ף נגד הנסיון לערער „על זכותו של העם הפלשתיני להגדרה עצמית". ההודעה מציינת, כי אש"ף דבק ב„יחסים ירדנים־פלשתינים מאוזנים ומועדפים".

ממשלה גולה

חסן מלך מרוקו קרא לאש"ף להקים ממשלה גולה, כדי לזכות במעמד מכובד יותר ולהופיע בעולם כגוף המתנער מהטרור.

במסיבת עיתונאים במרקש, אמר המלך כי לדעתו חייב אש"ף להקים ממשלה מעין זו, כדי שהעולם כולו יבין מי הם עושי הצרות, מי הם הטרוריסטים ומי הם הלוחמים נגד הטרור.

היא תזרים כסף — ותהרוס הכל

הממשלה תאלץ להעביר סכומים אדירים לקופת־חולים, לסולל־בונה, ולאחרים ומן הראוי שכל מי שקיבל סיוע, יעמוד לביקורת מבקר המדינה — אמר ביום שישי יו"ר סיעת הקואליציה בכנסת, ח"כ חיים קופמן, שהופיע בעימות עם יו"ר סיעת המערך ח"כ רפי אדרי במועדון המסחרי ב„בית סוקולוב" בתל־אביב.

לטענתו, חברת העובדים לא סיפרה לעובדים את האמת לפני הבחירות להסתדרות, ובוודאי לא על ביזבוז הכספים. הוא קבל על שאין מקיימים ועדת חקירה לבדיקת כל הפרשיות האלה.

לדבריו, כי סיעת המערך בכנסת היא יונית ושמאלנית וקרובה יותר לח"כ שריד ולמפ"ם, לעומת שרי המערך בממשלה.

הוא הציע שהקיבוצים יפתחו את משקיהם לעבודה שכירה. בציינו, כי הממשלה בלמה את האינפלציה במחיר יקר מאד. והזהיר שאם תוקם „קרן צמיחה" היא תזרים כסף למשק ותהרוס הכל.

שחל: להעביר 120 מ' דולר מ„קרן האיזון" — להכשרת מובטלים

שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, הציע לראש הממשלה, שמעון פרס, להשתמש בכספים מיתרת התקבולים, שניצברו בקופת הקרן לאיזון מחירי הדלק, למימון הכשרה מקצועית ולתשלום דמי קיום למובטלים שילמדו במסגרת זו. השר מסר על כך ביום ה', בישיבת מליאה של המועצה המקומית אופקים בנגב, שאירחה את השר.

על פי הצעת מר שחל, יועברו 120 מיליון דולר מיתרות קרן האיזון לדלק שבמשרדו, להכשרה מקצועית של מחוסרי עבודה. יתרות אלה ניצברו, כתוצאה מההפרש שהיה בין מחירי הדלק לצרכנים, לבין עלות רכישת הדלק וזיקוקו, כפי שעלו בפועל. שחל הציע להקציב כסכום זה להכשרתם של 4,000 מובטלים, באיזורי פיתוח בעיקר, במקצועות טכנולוגיים, וביניהם גם טכנאים והנדסאים. לדבריו, יספיקו 120 מיליון דולר אלה למימון שכר הלימוד ולתשלום דמי־קיום למובטלים, בתקופת לימודיהם. (עתי"ם)

ועידת „חרות"

(המשך מעמוד ראשון)

צירים ותומכים במרחב תל־אביב, כי הוא מקווה שעד מחר בוקר תימצא נוסחה מוסכמת לבחירת המרכז. לדבריו, הוויכוח הוא באיזו מידה תהיה השפעה לסניפים בהרכבת המרכז הבא. שרון מציע להקים מרכז גדול של 1200 חברים ש־900 מהם יהיו מבין הצירים שנבחרו בסניפים. „הוויכוח הוא על מידת ההתערבות מלמעלה", אמר שרון וסיפר כי אחד השרים אמר בפגישה, ביום ו', שצריכים „לאזן" את מה שהסניפים בחרו. לדעתו, אין מה לאזן. הסניפים יקבעו את מועמדיהם למרכז. ועל ועדת המנגדים לעשות תיקונים מינימאליים בלבד.

מקורבי שמיר: בלי תכתיבים

מקורבי שמיר ציינו אמש, כי הפגישה ביום ו' לא נסתיימה בקרע. לדבריהם יימשכו גם היום המגעים בנסיון להגיע להסכמה. יחד עם זאת אמרו, כי כל נסיון לכפות תכתיב מצד לוי ושרון יידחה על הסף.

שמיר אמר אתמול בראיון לאמנון נדב מ„קול ישראל", כי עדיין לא החליט אם יפרוש לאחר סיום הקדנציה שלו כראש הממשלה בממשלת האחדות, או שיציג את מועמדותו לראשות הליכוד פעם נוספת. כבוא העת אחליט — אמר. הוא גם דחה את הטענה, כאילו הוא מכין לעצמו יורש. לא ירשתי את התפקיד ולא אוריש אותו — אמר שמיר.

מועיקים את הצירים

מקורבי לוי הגיבו על דברי שמיר וציינו, כי הנסיון של שמיר ואנשיו לעוות את תוצאות הבחירות בסניפים ולהרכיב מרכז שלא מייצג את התנועה בשטח נועד להכשיר את הדרך לבחירתו כעתיד של איש, שאין לו תמיכה אמיתית של רוב חברי תנועת החרות.

מחר בבוקר יתחילו דיוני ועידת חרות במרכז הקונגרסים בתל־אביב. כל המחנות קראו לכל הצירים שלהם לבוא לישיבת הבוקר, אשר בה תיבחר ועדת המנגדים, הנחשבת לוועדה החשובה ביותר לגבי הרכב המרכז החדש.

בכנס בקיבוץ להבות חביבה:

„הדרך לשלום" לא עוברת באוטונומיה חד־צדדית

תנועת „הדרך לשלום" קראה אתמול לממשלה לא לקיים בחירות בערי הגדה כדי לא לשחק לידי הצד האלים וליצור מציאות שתמנע מהקיצוניים להיות כוח־מניע נגד תהליך השלום

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

תנועת „הדרך לשלום" שוללת אפשרות של אוטונומיה חד־צדדית בשטחים ורואה בהאצלת הסמכויות לתושבים דרך אפשרית שחייבת להיעשות בהסכמה ובשלבים, לאחר מירוע של גורמי השלטון בישראל לחיזוק גורמים מתונים בגדה. „הדרך לשלום" שוללת אפשרות של קיום בחירות בערי הגדה משום שלדבריה, ... לידי הצד האלים שהפעיל „וטו" על תהליך השלום".

דברים אלה נאמרו בכנס שערכה התנועה אתמול, בקיבוץ להבות חביבה. בכנס נטלו חלק 40 חברים יהודים וערבים, ביניהם ... [illegible]

... נאמר בהחלטת תנועת „הדרך לשלום".

בפתיחת הכנס אמר המזרחן צבי אל־פלג: „אנו עומדים בפרשת־דרכים, כאשר חץ אחד מוביל לקיפאון מדיני וחץ הפוך לאוטונומיה בהגדרה חד־צדדית: מנהיגי אש"ף מעדיפים, כרגע, את שלמות השורות על פני פתרון מדיני והם מכשילים את יוזמת חוסיין. אש"ף שולט בשטח היטב — בעיריות, בעיתונות, באוניברסיטאות ובנוער. אנו רואים כעת את המלך בחולשתו. אוטונומיה, כמוה כבריחה חד־צדדית של ישראל. מי שמדבר על אפשרות כזאת, צריך להיות מוכן למצב שתקום שם בין לילה מדינה פלשתינית, שתזכה להכרה בינלאומית וצה"ל יאלץ לחזור ולכבוש את השטח. אז יקראו לאריק שרון למילואים" — אמר אל־פלג.

פרופ' מנחם מילסון אמר כי ללא מעורבות פעילה של פלשתינים מתונים ... בתהליך מדיני לא יקום פתרון. ... [illegible]

"התקדמות מסוימת" בשיחות טאבה

משלחת ישראל לשיחות טאבה שבה ביום ה' בערב לישראל. ראש המשלחת, מנכ"ל משרד החוץ, דוד קמחי, אמר כי הושגה התקדמות מסוימת בשני הנושאים שבהם דנו — ניסוח כתב הבוררות והיחסים הדו־צדדיים בין ישראל לבין מצרים.

קמחי ציין את האווירה החיובית ששררה הפעם בשיחות, ואמר שהעובדה שהמשלחת הוזמנה למרות המתח ששרר במצרים היא בעלת משמעות חשובה.

מובארק שולט לחלוטין במצרים — התרשם קמחי. הוא הוסיף שהפעם היתה גישה רצינית מאוד בשיחות, אך נותרו בעיות רבות.

טרם נקבע מועד לבואה של משלחת מצרים להמשך השיחות בארץ, אך הם יגיעו בקרוב — אמר מר קמחי. (עתי"ם)

טירוני חטיבת גבעתי בשלבים האחרונים של אימון נחתות, שנערך בשבוע שעבר, במסגרת מסלול הכשרתם

(צילום: יוני רייף)

שביתת מושבי הגליל — ליומה ה־8

השביתה של ארבעת מושבי הגליל המערבי שלאורך גבול העימות לכנסת היום, ליומה השמיני, ובשלב זה עדיין לא מסתמן פתרון לבעיה.

דני לגזיאל, ממטה השביתה של המושבים נטועה, אבן־מנחם, שומרה ואלקוש, מסר אתמול, כי בפגישה עם שר החקלאות לא ניתן מענה לבעיותיהם המיידיות, כגון מחסור בעופות ובאמצעי ייצור שיאפשרו להם המשך קיום.

השר הודיע לנציגי המושבים, כי רק לאחר ש"פרשת הסתבכותו הכספית של ארגון הקניות", תתבהר ותמצא את פתרונה, ניתן יהיה לבדוק כיצד לסייע למושבים בבעיותיהם הנוספות המיידיות, ולכך אין המושבים יכולים להמתין — אמר לגזיאל.

פרקליטות המדינה:

בחירות במעלה אדומים — ב־7 באפריל

בעקבות עתירה לבג"ץ בעניין דחיית הבחירות במעלה אדומים, הודיעה שלשום פרקליטות המדינה לבג"ץ כי בישוב הסמוך לירושלים ייערכו בחירות למועצה המקומית ב־7 באפריל.

ביום ה' הגישה המועצה המקומית עתירה לבג"ץ, בטענה כי הממונה על יו"ש במשרד הפנים, הודיע על דחיית הבחירות והסיבה — לדעת המועצה — נובעת משיקולים פוליטיים פסולים.

שופט בית־המשפט העליון הורה בצו ביניים להמשיך בהכנות לקראת הבחירות.

הפרקליטות ציינה בהודעה לבג"ץ, כי שלשום הודיע הממונה על איזור יהודה ושומרון במשרד הפנים למועצה המקומית, כי הבחירות ייערכו ב־7 באפריל. (עתי"ם)

● בבחירות שקיימו אתמול חברי ארגון הנגנים של התזמורת הפילהרמונית נבחרה הנהלה חדשה בת שלושה חברים: נגן הקרן, יעקב מיורי, נבחר מחדש ואילו נגן הצ'לו אלחנן ברגמן ונגן הויולה, דניאל בנימיני, פינו מקומם לנגן הויולה צבי ליטבק ולנגן הטרומבון יהושע ססטרנק.

כוחות גדולים במג'דל שאמס מנעו עצרת לרגל יום הבעת'

אלוף פיקוד הצפון הורה לסגור האיזור מחשש להתפרעויות ● לא נרשמו הפרות־סדר

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

בעקבות חשש להתפרעויות והפרות הסדר בכפר מג'דל שאמס שברמת־הגולן הורה אתמול אלוף פיקוד הצפון אורי אור, לסגור את האיזור הסמוך לגבול ואת גבעת הצעקות.

הצו אסר על תושבי המקום לגשת לאיזור האסור ולקיים עצרת. מאז שלשום מסיירים במקום כוחות גדולים של משטרה, משמר הגבול וצה"ל, במטרה למנוע התפרעויות.

ביום ה', בשעות הערב, נודע לתושבים במג'דל שאמס באמצעות רמקולים של המועצה המקומית, כי בשבת יחולו הגבלות על תנועת התושבים בכפר. ביום ו' באו למקום כוחות גדולים. בדרכים המובילות לכפר הוקמו מחסומים ונאסר על תושביו לצאת או להיכנס. האיסור הוסר בשעה 4, כדברי התושבים. אתמול עד שעות הערב לא נרשמו הפרות־סדר.

כזכור, לפני כמה שבועות נערכה הפגנה סוערת במהלך ביקורו של ראש הממשלה במקום, וכוחות ביטחון נאלצו לירות כדי לפזר את המפגינים. תושבים מסרו, כי מאז ההפגנה, ובעיקר בשבוע שעבר, הוגברו המחסומים בדרך המובילה לקריית־שמונה, וכל רכב נבדק. תושבים אחרים מסרו, כי המשטרה מסיירת בישוב כל העת ועוצרת עוברים ושבים. מי שאין ברשותם מסמכי זיהוי מקבלים דו"ח על כך.

כמעט־שיוויון במספרם של היהודים והערבים בגליל

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה: נמשכת הירידה בילודה במגזר הערבי והיציבות בילודה במגזר היהודי

מאת כתב "על המשמר"

המקומון "בת העמק והגליל" מגלה בגיליונו האחרון, שמספר היהודים בגליל כמעט שווה למספר הערבים.

העיתון מסתמך על נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לתחילת שנת 1985 המתפרסם במקומון לראשונה. בידיעה נאמר, כי מאז ההגירה בגליל — הראשון המתפרסם לאחר מיפקד האוכלוסין האחרון שנערך ב־1983 — מראה כי במחוז הצפון רק 200 לא־יהודים יותר מיהודים.

הנתונים שהתקבלו השבוע מראים כי מספר היהודים בגליל ובגולן מגיע ל־345,700 נפש ומספר הערבים 345,900.

בלשכה הסבירו, כי תהליך הירידה בילודה במגזר הערבי נמשך ואילו במגזר היהודי נמשכת היציבות.

הנסיעה בתחבורה הציבורית מתייקרת מהיום ב־25 אחוז

תעריפי הנסיעה בתחבורה הציבורית באוטובוסים, בנסיעות עירוניות ובינעירוניות עולים מהיום בשיעור ממוצע של 25 אחוז – במסגרת צימצום הסובסידיות. גם מחירי הנסיעה במוניות עולים בשיעור מירבי של 25 אחוז.

להלן מספר דוגמאות של תעריפים חדשים לנסיעה באוטובוסים:

נסיעה עירונית שמחירה היה 0.40 ש"ח יהיה מעתה 0.50 ש"ח. נסיעה עירונית שמחירה היה 0.60 ש"ח יהיה מעתה 0.80 ש"ח. נסיעה עירונית שמחירה היה 0.90 ש"ח תעלה מעתה 1.10 ש"ח. נסיעה בינעירונית ירושלים־תל־אביב תעלה 3.50 ש"ח (לעומת 2.80 ש"ח). כרטיס הלוך ושוב יעלה 6.20 ש"ח (5 ש"ח). נסיעה בינעירונית ירושלים — חיפה תעלה 6.70 ש"ח (5.60) וכרטיס הלוך ושוב 12 ש"ח (10.10 ש"ח). נסיעה בינעירונית תל־אביב — חיפה 3.90 ש"ח (3.20 ש"ח). כרטיס הלוך ושוב 7 ש"ח (5.75 ש"ח). תל־אביב — באר שבע 4.20 ש"ח לעומת 3.40 ש"ח. הלוך ושוב 7.5 ש"ח (6.05 ש"ח). כרטיס חייל בנסיעה בינעירונית יעלה 0.82 ש"ח (0.64 ש"ח).

תעריפי הנסיעה במוניות יעלו בשיעור מירבי של 25 אחוז, ובנסיעה מיוחדת יהיה התעריף ההתחלתי 1.60 ש"ח (1.30 ש"ח), למעט איזור אילת. כל פעימה תהיה בת 10 אגורות. באיזור אילת יהיה התעריף ההתחלתי 1.40 ש"ח (1.10 ש"ח) וכל פעימת מונה בת 10 אגורות. מחירי הנסיעה באיזור אילת יהיו זולים ב־16.6 אחוז מהמחירים שמחוץ לאיזור אילת.

אנשים ואירועים

"נובל אובזרבטר":

פרס "החמיץ ארוחה" עם המלך חסן

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס — רה"מ פרס החמיץ ארוחה עם חסן השני מלך מרוקו, בגלל סרוב הנשיא מיטראן לארחם בפאריס, נוסר "נובל אובזרבטר". לפי השבועון, ביקש חסן השני מהנשיא מיטראן לארגן לו את... עם פרס במהלך ה"טראנזיט" של רה"מ בפאריס באוקטובר, אך מיטראן סירב בטענה שאין זה עיתוי נכון, כחשש שיוחס לו תיווך בין ירדן לאש"ף ובין ירדן לישראל.

חרף הקרע עם ירדן, זכה ערפאת בשבוע שעבר לקבלת פנים מלכותית, כאורח הכבוד בחגיגות 25 שנה למלכות חסן השני במרוקו. גם משלחות יהודים מפאריס השתתפו בחגיגות.

שיחה עם רמות־מנשה בצל הק.ג.ב.

מאת כתב "על המשמר"

בקיבוץ רמות־מנשה התקיים שלשום ערב הזדהות עם ולדימיר ליפשיץ, מסורב העלייה מלנינגרד, העצור זה חודשיים על־ידי ה־ק.ג.ב. ועם משפחתו. במהלך הערב התקיימה שיחת טלפון עם אשתו אנה, שהקריאה תוכנם של ארבעה מכתבים ששלחה לתובע הכללי של לנינגרד, ובהם דרשה לדעת את מועד המשפט של בעלה ולהיות נוכחת בו יחד עם חברים וקרובים נוספים.

עוד סיפרה אנה ליפשיץ בשיחת הטלפון, שארבעה אנשי ק.ג.ב. עקבו אחריה מביתה עד תא הטלפון, והם מתבוננים בה בעת שהיא משוחחת עם חברי הקיבוץ. אנה גם סיפרה כי נפגשה עם הערב עם הממונה מטעם השלטונות הסובייטיים, והוא אמר לה בגלוי כי לא יוכל לעשות דבר. עוד סיפרה, כי בפתק שהבריח בעלה מכיתו באמצעות אסיר אחר, הוא מספר כי קיבל מכות.

בסוף הערב הגישו חברי רמות־מנשה עצומה לח"כ אמירה סרטני שהשתתפה בערב ונשאה בו דברים.

מתנת פרס לננסי רייגן אשתקד: מחרוזות עתיקה ב־5000 דולר

מאת כתבנו בארה"ב

וושינגטון — ראש הממשלה, שמעון פרס, העניק אשתקד לרעיית הנשיא, ננסי רייגן, מחרוזות עתיקה, ששוויה 5,000 דולר — נודע שלשום מהדיווח השנתי של מתנות רשמיות, שהפיץ הסטייט דיפרטמנט, כחוק.

השי הישראלי היקר, חרוזי־זכוכית מהמאה הראשונה לפני הספירה ועד למאה הרביעית לספירה, לא יישאר ברשות ננסי רייגן. הזוג הנשיאותי מעביר לארכיון הלאומי את כל מתנותיו, למעט אלה המוצגות לראווה בבית הלבן או שי מתכלה" דוגמת בקבוקי הוודקה וצנצנות הקאוויאר שקיבל הנשיא ממיכאיל גורבצ'וב בזמנו, לפי דיווחו של "וושינגטון פוסט".

5000 הדולרים הישראליים שבמתנת פרס היו רק טיפה זעירה בחבית המתנות שהעניק פאהד מלך סעודיה לרונלד ונאנסי רייגן ולכמה מעוזריהם. אך עושרה הטבעי של ישראל בולט באגף המתנות שבארכיון הלאומי בהשוואה לדלות הסובייטית, המשתקפת במתנה העגבר שהעניקה ראיסה גורבצ'וב לנאנסי רייגן. שוויה: 100 דולר.

הרמטכ"ל, רב־אלוף משה לוי, העניק שלשום בלשכתו דרגת אלוף־משנה לאחיו, יהודה לוי, המשרת בחיל החימוש. הדרגות החדשות מעניק האב הישיש של "נבחרת לוי". (מימין: מפקד המשמר האזרחי, ברוך לוי; צילום: דובר צה"ל)

1000 שנות יהדות יתועדו במוזיאון שייחנך בניו־יורק ב־1988

מוזיאון המורשת היהודית הגדול מסוגו בעולם, אשר ינציח את תולדות העם היהודי ב־1000 השנים האחרונות, לרבות תקופת השואה, יוקם בניו־יורק וייחנך בשנת 1988, במלאות 50 שנה ל"ליל הבדולח" (הפרעות שעשו הנאצים ליהודים בערי גרמניה ב־1938).

על הקמת המוזיאון מסרה שלשום משלחת של הוועדה הציבורית המקימה אותו, בעת סיור בבית לוחמי הגיטאות. חברי המשלחת, שבאו לישראל כדי לחתום על מיזכר הבנה עם "יד ושם" ועם "בית התפוצות", מסרו, כי בכוונתם לשלוח ארצה בני־נוער יהודים ונוצרים על מנת שישתתפו בסמינרים, הנערכים בבית לוחמי הגיטאות, לשם לימוד השואה והמאבק נגד הצורר הנאצי.

עוד מסרו חברי המשלחת, כי בהקמת המוזיאון יושקעו כ־50 מיליון דולר והוא מוקם בחסות עיריית ניו־יורק ומדינת ניו־יורק. על חברי צוות ההקמה נמנה יועץ מטעם ראש עיריית ניו־יורק, ארווד קוץ'. (עתי"ם)

זה התחיל בשיקאגו

מאת יוכי בן־שלום

ב־8 במארס 1909 נערכה בשיקאגו, ארה"ב, הפגנת נשים שובתות. התנועה הסוציאליסטית (שנאבקה למען זכות הנשים לבחור) וארגון הנשים הסוציאליסטיות בארה"ב ראו במאורע זה את ראשית מאבקן של הנשים לעצמאותן, והציעו את ה־8 במארס כמועד סמלי לציון מאבק זה. באוגוסט 1910 התקיימה בקופנהגן, דנמרק, הוועידה הבינלאומית של נשים סוציאליסטיות, שעל־פי הצעת הנשים האמריקניות קבעה את ה־8 במארס כיום האשה הבינלאומי.

מעורבותן של הנשים במאבקים מעמדיים, שהתנהלו לפני מלחמת העולם הראשונה ובמהלכה, השפיעו על צביונו של יום האשה והוא צויין לרוב במצעדים ובהפגנות־ענק, כמו זו שהתקיימה ברוסיה ב־1917 (אגב, לאחר המהפכה אימצה ברית־המועצות את יום האשה וקבעה אותו כיום חג לאומי). לאחר מלחמת העולם הראשונה התמסד יום האשה הבינלאומי ברחבי העולם וגם אל סין הרחוקה הגיע (ב־1924). בסין נוסף לו נופך מקומי — נוסף לסיסמאות הרגילות נשאו הנשים כרזות מחאה נגד דיכוי הנשים המסורתי והנעו להחיל איסור על נישואי קטינות ועל הפוליגמיה.

מלחמת העולם השנייה והשנים שבאו לאחריה האפילו על כל אירוע אחר, שלא היה קשור במישרין במלחמה זו או בתהליך ההתאוששות מהשפעתה, וכך נדחק גם יום האשה אל קרן־זווית, עד שנשכח מלב. התחדשות המאבק לשחרור האשה והתארגנות הפמיניסטית החל בסוף שנות ה־60 החזירו עטרה ליושנה, וכך שב יום האשה הבינלאומי והוא נחוג מדי שנה, ב־8 במארס, בכל רחבי העולם.

לישראל הגיע יום האשה הבינלאומי בצעדים מהוססים, ובין השנים 80־1970 הוקדשו לו אירועים צנועים, שהתקיימו בין כותלי המרכזים הפמיניסטיים שפעלו בארץ.

בקיץ 1980 התקיים בקופנהגן כנס פמיניסטי בינלאומי, שהחליט על דעת כל המשתתפות בו, כי כל מדינה תקיים ב־8 במארס 1981 פעילויות מיוחדות לציון המאבק באלימות נגד נשים. פעילות "קול האשה" וארגון פמיניסטי שפעל אז בשלוש הערים הגדולות וקיבלו על עצמן לארגן פעילות ברוח ההחלטה שנתקבלה, וב־8 במארס 1981 התקיימו בירושלים מצעד לפידים ועצרת, בהשתתפות כל הפמיניסטיות בארץ, שמחו נגד שלילת זכותן של הנשים להלך בבטחה בכל שעות היממה ותבעו את הגנת החוק והמשטרה על הנשים, לנוכח התקפנות הגוברת להן במחצית היממה (כלומר, בלילה).

אשתקד צויין יום האשה הבינלאומי במופע חגיגי מרשים, שהתקיים בבית ליסין בת"א, בחסות מגזין "נוגה" ובהשתתפות זמרות, אמניות וקהל רב שצבא על פתחי האולם; והנה — אם לשפוט על־פי מיגוון האירועים לכבוד ה־8 במארס — כבר היתה לו עדנה של ממש.

הנאנסת אשמה, אלא מה?

היא פיתחה אותו, היא הזמינה אותו לדירתה, היא שתתה איתו קפה — כל אלה הן סיבות מספיקות להמתקת דינו של נאשם בבתי המשפט בישראל

מאת שלי יחימוביץ'

במערכת המשפט של מדינת ישראל עוד לא דבק רבב של חשד לאפליה מכל סוג שהוא. אך מערכת המשפט אינה מערכת אוטונומית הפועלת בוואקום. בתי־משפט משקפים בהכרח ובמודגש את הנורמות החברתיות הסובבות אותם. בבית המשפט — מקום בו אנשים נאבקים על גורלם, לחופש או לשלילתו — אפשר להבחין בנורמות אלה במשנה צלילות.

נשים, הנשחקות על־ידי גזירות בתי הדין הרבניים ומתענות בעינויי דין ממושכים הכרוכים במשפטי גירושין — פונות אל בתי המשפט האזרחיים כאל מושיע. נשים אלו לבטח אינן יודעות עד כמה מסייע אותו בית־משפט עצמו לשחיקת מעמדן בכלל. במשפטי אונס, או במשפטיהם של רוצחי נשים "על רקע רומנטי" — מתבצעת הדגמה קלאסית לדה־הומניזציה של נשים.

דינה ברוק, חיילת בת 18.5, הצליחה תוך קשיים רגשיים רבים להינתק מחברה בן ה־17. ראובן פונט. פונט, גרוש ואב לילד, סירב להשלים עם הגזירה. הוא איים על דינה ברוק כי אם לא תחזור אליו, ירצח אותה. דינה ילדה טובה, מנגנת על פסנתר, בת יחידה להורים אקדמאים, עמדה בלחצים. העמידה הזו עלתה לה בחייה. פונט המתין לה בארבע לפנות בוקר ליד בית הוריה וירה בה חמש יריות מרובה אס־16, כשחזרה מבילוי עם חברה החדש.

"הביאה על עצמה"

המשטרה ידעה שראובן פונט הוא הרוצח. והאיש נלכד לאחר מספר שבועות. פונט הואשם ברצח, ומרגע הגשת כתב־האישום החל תהליך ההכפשה של דינה ברוק. המטרה — הפיכת סעיף ההאשמה מרצח להריגה, או לפחות — לרצח שלא בכוונה תחילה. כל חבריה של דינה ברוק נדרשו לספר במפורט על חיי המין שלה ושלהם. ברוק הוצגה כזונה קטנה, שהעלתה את חמתו של פונט המאוהב, כשאמרה לו: "אני ממשיכה להשתגל עם אחרים כי אתה אימפוטנט". העורך־דין של ראובן פונט אמר לו: "היית צריכה לראות את הצילום של הגופה. רואים אותה בתחתונים ובחזיה שקופים כאלה. מיד רואים עם מי יש לך עסק". התחתונים השקופים של דינה ברוק הם ללא ספק סיבה לרצח.

בשבוע שעבר הומתק עונשו של יאשה דווידאשווילי מ־12 שנות מאסר ל־8 שנות מאסר. דווידאשווילי פצע קשה את אשתו ורצח את מאהבה. בין נימוקי הערעור על פסק הדין, שהגיש פרקליטו של דווידאשווילי, נאמר כי סווטלנה, אשתו, היתה אשה יפה, והוא — איש מכוער. וגם כי בגדה בו. עוד אמר העורך־דין, כי סווטלנה "הודתה" ש"הביאה על עצמה" את מה שאירע. משמע — לא רוצח אלים. אשה מלאת צלקות מסכינו של בעלה ומאהב מת. אלא עבריינית שהביאה על עצמה את מעשיו ה"בלתי נמנעים" של בעלה האומלל.

גם המשטרה עושה שימוש בעניין הזה, כשעלתה חקירת נסיון הרצח והאונס של החיילת ברמת־חובב על שרטון, החלו באורח פלא להשמע "השערות" בנוסח: "משהו פה מסריח", כשאצבע נעלמה מצביעה על האפשרות שהחיילת שיתפה פעולה עם האנס, או — שהוצע לה כסף עבור המישגל. ורק אחר כך "השתבשו העניינים" ומסיבה זו היא מעלימה פרטים מחוקריה במכוון. ההדלפות המגמתיות הללו, שבאו "להסביר" את הכשלון בחקירה, לא הופרחו לתוך חלל ריק. הם נפלו על אוזן ציבורית קשבת, הנכונה כבר לקלוט, כרגיל, שהנאנסת בעצם אשמה.

לא עמד בפיתוי

הפרקליטים במקרים הללו פשוט עושים את מלאכתם. במשפטי אונס, דרך ההגנה המקובלת היא להצביע על הנאנסת כעל אשמה. ולא להציגה כקרבן: היא פיתתה אותו, היא רמזה לו, היא הזמינה אותו לדירתה. היא שתתה איתו קפה, היא שמעה איתו תקליטים, היא הניחה לו להסיעה לביתה. כל אלה, לפי מערכת המשפט בישראל, הן סיבות מספיקות להמתקת עונשו של הנאשם. הוא, כמובן, לא עמד בפיתוי ועשה מה שעשה משום שגורה. אדם הוא רק אדם, גבר הוא רק גבר, יש לו צרכים, ועל האשה לקחת זאת בחשבון.

התפיסה הזו, יותר משהיא מבזה, בלתי הוגנת ובלתי שיוויונית, מעמידה מתוקף קיומה את האשה במצב תמידי של צורך להיזהר. לעמוד על המשמר בכל דקה מדקות היממה. תשובה עניינית על השאלה "מה השעה מותק", יכולה להתפרש כמתן עידוד. גם זכותה לשתות עם גבר כוס קפה או אפילו להתנשק עימו ניטלת, אלא אם כן תקחי בחשבון שסופה של כל פעילות מסוג זה הוא קיום יחסי מין...

מובן שבחיי היומיום ההתנהגות אינה בשחור־לבן ומובן שהאשה אינה נוהרת ללא הרף. אבל במערכת המשפט, מערכת שיוויונית לכאורה, ניטלות זכויותיה האלמנטריות של האשה — הקרבן. פרטים אינטימיים נחשפים, כבודה נרמס, על טראומת האונס נוספת טראומת הפיכתה לנאשמת. הישועה, על כל פנים, לא תבוא מעורכי־הדין. האינטרס המיידי שלהם הוא להמתיק עונשו של מי שהם מייצגים, ובפני האינטרס הזה מתבטלת גם השקפת־עולם.

נשמע מוכר?

מאת צביה בן־שלום

יום האשה הבינלאומי נחוג ב־8 במארס. "בינלאומי" — זה מושג יחסי, תלוי מי נותן את הגושפנקא. האשה לא קיבלה את חגה מהאו"ם אלא מהסוציאליסטים, על כן היא חוגגת — רשמית מאוד במזרח ו־וולונטארית במערב.

בישראל אומץ החג חזק מאד על־ידי תנועת הנשים הדמוקרטיות (חד"ש) ולאחרונה — גם על־ידי הפמיניסטיות. המתעלמות (בינתיים) מכך שהוא אפוף הילה אדומה, נודף ריח שמאלנות ונחוג בעיקר במדינות משוקצות, שמעבר למסך הברזל...

באותן המדינות זה הולך כך: מכינים כרזות. מארגנים "אירועים" באולמות גדולים עם נאומים ותוכנית אמנותית ואולי גם שי סימלי; ומחירי הפרחים עולים, כי כל אשה תקבל — לפי הנוהג — לפחות פרח אחד, מבני ביתה ומחבריה לעבודה. הצופים (פיונירים) יראגו לנשים בודדות, ולבתי־אבות. המורות ואף הגננות — אמונות על חינוך דור המחר — יקפידו שכל ילד יתן פרח סמלי (אפילו מצוייר) לאחת הילדות. הרי זה יום האשה!

אבל יום זה — ה־8 במארס — מאפשר גם לעיתונות, ובעיקר לעיתונות־נשים לערוך חשבון־נפש. כותבים על מעמד האשה. "אצלנו", במערב ובארצות העולם השלישי ועורכים השוואות. מסתבר שבעולם השלישי המצב קטסטרופאלי, שבמערב — יש הפליה בשכר, בקידום, בייצוג פוליטי... אבל "אצלנו". כלומר בבריה"מ, צ'כוסלובקיה. פולין, הונגריה, גרמניה (המזרחית) או רומניה — המצב הרבה, הרבה, הרבה יותר גרוע!

הדברים לא נאמרים במפורש. וודאי שלא בכל מקום: ההונגרים והפולנים ביקורתיים יותר. הצ'כים — זהירים יותר. הגרמנים — מתחנפים, הרוסים — מתחילים להעיז... אם בגלוי ואם בין השורות מצטיירת תמונה עגומה של רמת שכר נמוכה (חצי עד שני שלישים משכר הגבר), של ירידה ביוקרת המקצוע וריווחיותו עקב פמיניזציה (רפואה, רפואת שיניים, רוקחות, הנדסה אזרחית...), של קיפוח בקידום, של היעדר ייצוג במוקדי הכרעה (החל בוועד עובדים ועד לממשלה), של "משרות כפולות" בעבודה־להתפרנס־בה ובמשק־הבית, חלוקה בלתי צודקת של עול החינוך והחזקת הבית בגלל חינוך למיניות. מורשת העבר, דיעות קדומות... זה לא נשמע לנו מוכר?

מה שמרגיז בכל הסיפור הוא חוסר התועלת. טוב, אז הנשים צועקות: מתלוננות, מתמרמרות. יש העושות זאת ביום "חגן" ויש המתמידות במשך שנה תמימה. גם אם אין זו "השנה הבינלאומית של האשה" באפוטרופסות של האו"ם. מדי פעם מתפרסמים מחקרים. נדרשים מספרים סטטיסטיים, חברות כנסת מתאחדות ללובי־למען (למען מה בדיוק?). פמיניסטיות מארגנות (וכמו אתמול, למשל) יום של אירועים ודיונים, ועדי העובדים מחלקים מתנות (אם לא עשו זאת ב"יום האם", לפני חודש) וג'נטלמנים נותנים פרח.

זה רעיון! בבקשה, הנה הזר. מהצייר יעקב גוטרמן וממני.

"אנחנו לא קוריוז"

"אצל חלק מן הציבור אנחנו עדיין בחזקת לסביות ממורמרות ומכוערות — אך כבשנו מקום בתודעת הציבור" מירה אריאל, מעורכות כתב־העת "נוגה", מספרת על הישגי הפמיניזם בישראל

מאת רונית מורגנשטרן

"אנחנו כבר לא קוריוז", אומרת מירה אריאל מעורכות כתב העת הפמיניסטי "נוגה" ומפעילות התנועה הפמיניסטית בת"א. "אולי אנחנו עדיין בחזקת 'לסביות ממורמרות ומכוערות' לגבי אנשים מסויימים, אבל אנחנו כבר לא קוריוז. כבשנו מקום בתודעת הציבור. אנחנו משמשות כתובת בנושאים של מעמד האשה."

על מקומה של התנועה הפמיניסטית הישראלית בתודעת הישראלי המצוי ניתן להתווכח. ספק עם האופי החיוור והבלתי מדליק שסיגלה לעצמה התנועה, תוך כדי הסתגרות בגדרות מוהרת של כתב־עת, עם כמה מאות מנויות ועוד אלפים בודדים של קוראים — לפי הגדרתה של מירה אריאל — זה מביא לה מספיק בוחרים כדי לתפוס מושב בכנסת. הנשים בדימונה או ירוחם לא שמעו, כנראה, על כתב־עת זה. ואולי קשה לתנועה הפמיניסטית להרים ראש חצוף בחברה הישראלית, שהיא חברה השולחת את גבריה למלחמות ושההלכה היהודית שולטת בכל דיני האישות שלה.

בינתיים, לצד הצלחתו היחסית מאד של כתב־העת המייצג של התנועה הפמיניסטית "נוגה", הוגגת התנועה את יום האשה הבינלאומי זו השנה השנייה ברציפות. האירוע עורר עוד בשנה שעברה הדים תקשורתיים, אף כי לא כולם היו חיוביים. וזה כבר קידום לקראת מכוון לכבוש מקום בתודעת הציבור.

גם כינון התפקיד של יועצת ראש הממשלה לענייני נשים, שמכהנת בו כיום ד"ר נוצה שפירא־ליבאי, מהווה הישג למעמד האשה בישראל, אך את "ההישג של המאה" רואה מירה אריאל בהקמת שדולת הנשים בישראל, שבראשה עומדת פרופ' אליס שלבי. מירה אריאל רואה בכך התקדמות של הנשים בישראל. "ראשית, זו הפעם הראשונה שבה חברות הכנסת התארגנו יחד בנושא הפמיניסטי. שנית, את פעולתה של נעמ"ת לגבי הסכמי ממון לא ניתן להסביר, אלא על רקע השדולה. השדולה פנתה לכיוון של שיתוף־פעולה עם חוגים דתיים.

והחלה במאבק לשינוי הלכתי כדי לשפר את מעמד האשה."

מירה אינה רואה בשיתוף החוגים הדתיים נסיגה או פשרה. היא מסבירה את הוויתור על חיפוש פתרונות במסגרת של הפרדת דת ממדינה בכך ש"בינתיים קובעים בדיני אישות החוקים הרבניים ואיני צופה שינוי בכיוון הזה בשנים הקרובות. ניתן לפתור 80־85 אחוז מהבעיות. אם ננסח את הסכמי הממון האלה, שהושגו בשיתוף־פעולה עם החוגים הדתיים. חוץ מזה, איני רואה בהכרח קשר בין הפרדת דת ממדינה לבין שוויון זכויות. השדולה נקטה בכיוון ריאליסטי־פרקטי. רק השמאל בארץ, שהוא גברי מאוד, מאחד בין שני הגורמים האלה."

— האם נפגעו נשים באופן מיוחד מהתכנית הכלכלית של מודעי־פרס?

מירה אריאל: ד"ר נוצה שפירא־ליבאי הוציאה תקנות שימנעו פיטורי נשים במספר גדול יותר — באופן יחסי — מגברים בשירות המדינה וכך תימנע אפלייה בנושא הזה. אחוז הנשים המפוטרות בשירות המדינה היה הוגן בהחלט. לגבי מיגזרים אחרים איני מכירה את הנתונים. אם כי על פי תוצאות הסקר שראיתי באחרונה, 70 אחוז מהציבור בישראל, נשים וגברים, חשבו שיש לפטר נשים קודם לגברים.

— את רואה נקודות השקפה בין פמיניזם לסוציאליזם.

— יש קשר בכל הנוגע לגישה לזכויות המיעוט בכלל. אבל אני לא אגרש אשה מ"התחייה", שתרצה לפעול למען העניין הנשי המשותף לנו. אנחנו באותו מחנה. מבחינה סטאטיסטית יש הרבה פמיניסטיות בעלות מודעות סוציאליסטית ולהיפך. הבעיה בשמאל הישראלי בארץ היא, שהוא מטפח את מסע השוויון והצדק אך מזניח את עדות המזרח ואת הנשים וזה מאוד כואב לי.

— ישנה הקצנה לאומנית ודתית כלשהי. זה עלול לפגוע בזכויות הנשים?

— ישנה מגמה בבתי הדין הרבניים לעכב היתרי נישואין ולהקצין בכלל את עמדותיהם. לדעתי זה נובע מחולשה. הם מבוהלים מאוד נוכח ה"מתירדנות" ומנסים לחזק את כוחם על־ידי נשיאת־חן בעיני הקיצוניים ביותר. לגבי ההקצנה הלאומנית, מפחיד אותי מאוד שאנשים לא נרתעים מהשוביניזם הגברי של הפילוסופיה הכהניסטית, בלי להתייחס כרגע לאספקטים מפחידים אחרים בפילוסופיה הזו. כהנא רוצה מדינת הלכה והפעילים שלו מפתים נשים שנשואות לערבים לחסות אצלם. הם, כנראה, כולאים אותן ויש שמועות על התעללות מינית בהם.

— היתה זו שנה רעה מבחינת אלימות מינית שהופנתה כלפי נשים.

— נכון, בכל רמות הפשיעה היתה ירידה, פרט לאונס. היו הרבה מקרי אונס השנה, אבל לפחות מודעות הנשים להגנה עצמית גברה.

— נוצר רושם, שכל אשה שמצליחה להגיע לשלטון, זוכה לכינוי הערצה מתחום המתכת: תאצ'ר גברת הברזל. קוראסון אקינו פרפר הפלדה. את אוהבת את הכינויים האלה?

אריאל, שהיא בלשנית במקצועה, עונה: הדימויים האלה הודבקו גם לגולדה מאיר. לדעתי, זהו ניסיון לסרס נשים. מאיימים על הנשים במחיר כבד של חוסר נשיות כביכול, שהוא מנת חלקם של נשים שמגיעות לשלטון. לא נראה לי שזה כינוי הערצה.

אחראי דסק לענייני היום: לוי מורב
...של עמודי הפנים: עמות אנטר

הפרוייקט מסתיים — המצוקות נשארות

לאחר שש שנות פעילות בביצוע פרוייקט שיקום השכונות עלול להיפסק המיפגש הבלתי־אמצעי עם התושבים — אומר סגן ראש עיריית חולון אפרים קורן

מאת יוסף גלילי

הכינוס הבינלאומי לשיקום שכונות שהתקיים בירושלים נועד לבחון את הצלחת הפרוייקט בנושא זה ולהציג את הישגיו לפני 400 מומחים, אדריכלי תיכנון, אנשי פרלמנט (ביניהם 8 חברי הבונדסטאג המערב־גרמני, ראשי ערים, סוציולוגים, אנשי אקדמיה, מהם 150 איש מ־30 מדינות במערב ובעולם השלישי. נציגי מזרח אירופה לא נענו להזמנה — „ההפסד כולו שלהם", כדברי פרופ' דניאל אלעזר, יו"ר הכנס ונשיא המרכז לשיקום השכונות.

על תוצאות הפרוייקט, מאז הופעל לפני תשע שנים, בעיותיו, הציפיות, ההשגים והמחדלים — שוחחנו עם כמה מיוזמיו ופעיליו, שליוו את ביצוע הפרוייקט מיומו הראשון: אפרים קורן, סגן ראש עיריית חולון ומזכירה המדיני של מפ"ם, האחראי על מימוש הפרוייקט בעירו, פרופ' דניאל אלעזר, נשיא המרכז לשיקום השכונות, מיכל אברהם, ממטה הפרוייקט ורמי אבן־טוב, מנהל אגף התיכנון.

במסגרת פרוייקט שיקום השכונות, בו החלה הסוכנות היהודית ב־1979, טופלו עד כה כ־84 שכונות, בהן מתגוררות כ־400 אלף נפש. 20 שכונות נמצאות עתה בתהליכי סיום ויציאה מחסות הפרוייקט. את השיקום מממנות כ־300 קהילות יהודיות ברחבי העולם, שהשקיעו בו עד עתה כ־200 מיליון דולר. יחד עם הממשלה הושקעו כ־600 מיליון דולר. תקציב השיקום ל־1986/7 יהיה כ־50 מיליון דולר. הפרוייקט מפנה עתה משאבים למצוקת האבטלה — פחות לשיפוץ בתים ויותר לקורסים מקצועיים.

„מאמץ אדיר יורד לטמיון"

בסכמו שש שנות פעילות בביצוע הפרוייקט, הביע אפרים קורן חשש, שהמפגש הבלתי אמצעי בפעולה משותפת עם התושבים, עלולה להיפסק. בכך תיגדע מנהיגות קונסטרוקטיבית אותנטית שצמחה בשכונות השיקום. הדבר יביא לתיסכול ולנזק חברתי בלתי משוער. קורן מדגיש, כי מאמץ אדיר שהושקע כדי למתן ניגודים בין הממסד לבין הקהילות, יירד לטמיון. על מדינת ישראל להמשיך ולטפח את התהליכים החיוביים שחרם הפרוייקט לשיפור הדימוי העצמי והתדמית הקולקטיבית של אזורי המצוקה ולא ליצור מצב של דעיכה כוללת של אזורי המצוקה על רקע היעדר תקציבים עם סיום הפרוייקט.

הפרוייקט מורכב משני חלקים — פיסי וחברתי, עם זיקת גומלין ביניהם. יעדי הפרוייקט כפי שהוצבו בשנים 80־1879 הם:

● שינוי דימוי ותדמית של אזורי המצוקה בישראל;

● יצירת מוטיבציה בקרב אוכלוסיית המצוקה להשתתף באופן פעיל בתהליכי השיקום;

● מעורבות כוללנית ומבוקרת של רשויות וגורמים חברתיים בקהילות המצוקה, שהיו אמורים לחוק את מערך השירותים, כגון טיפת חלב, בתי־ספר, מעונות, מתנ"סים, מועדוני קשישים ועוד — להשלמת שירותים חסרים.

● מניעת תלות של תושבי האזורים בממסדים פורמליים;

● יצירת שותפות אמת (דמוקרטיזציה) של תהליך קבלת החלטות בהתאם לצרכי הקהילה;

● העלאת רמת ההישגים של הקהילה בתחומי החינוך, החברה, התרבות וכו',

בתחום הפיסי — יצירת תשתית קהילתית: העלאת רמת מוסדות השירותים בקהילה על־ידי בניית מוסדות חסרים כגון גני ילדים, בתי־ספר ועוד.

ברמת־הפרט — שיפוץ בתים, הרחבת בתי־מגורים להקלת הצפיפות; תשתית במערכות ביוב, כבישים, מדרכות, גנים ציבוריים ועוד.

היעדר מדיניות ממלכתית

נוכח צמצומים בהשתתפות הממלכתית העירונית בסל השירותים הנורמטיבי, הופנו, למעשה, תקציבי הפרוייקט לסיפוק שירותים קיימים, בעוד שהוא נועד להרחיב ולפתח שירותים חדשים; אי־עמידה של הממשלה בהתחייבויות תקציביות שהיו מיועדות לפרוייקט — כל אלה, טוען אפרים קורן, מעידים על חוסר בהירות והיעדר מדיניות ממלכתית לגבי תהליכי סיום הפרוייקט. עם יציאת שכונות רבות — תוך שנה־שנתיים — מתהליך השיקום, ייפגעו תוכנות חברתיות הנמצאות בתהליך של עשייה, בהיעדר תקציבים לרשות אותם פרוייקטים. גרוע מזה: „אין גורם במדינה ש„ערוך ומתוכנן לטפל בהמשכיות זו", — כדברי קורן, בעוד שבשכונות קיימות ציפיות רבות וקיימת דיסאינפורמציה לגבי העתיד." כן הביע חשש לגורל המנהיגות האותנטית שצמחה בקהילה בתהליך ביצוע הפרוייקט, כשותפים מלאים בקביעת צרכי הקהילה ושירותיה.

אפרים קורן

אפרים קורן טוען, כי הפרוייקט לא התגבר על שורה של מצוקות של כלל ישראל, כגון פתרונות למצוקת הדיור לזוגות צעירים, דבר הגורם לבריחה של אוכלוסיה צעירה מאזורי השיקום; בניגוד למטרה המקורית, הצליח הפרוייקט אך במעט למשוך לאזורי המצוקה אוכלוסיה אינטגרטיבית, מרקע חברתי שונה ומגוון; לא הושקע מאמץ מספיק בשינוי עמדות של המינהל הציבורי ומקבלי החלטות ברמה המדינית לגבי הגברת תהליכי הדמוקרטיזציה בקהילה, המודעת לצרכיה ושותפה במאמץ לפתרון מצוקותיה.

„במערב ובעולם השלישי מוטרדים מתעניינים בתוצאות פרוייקט שיקום השכונות בישראל. נציגי 30 ארצות באו לכינוס הבינלאומי בירושלים כדי לעמוד מקרוב על הישגי הפרוייקט. נוסף להרצאות הם מבקרים באתרי השיקום, ונפגשים עם התושבים, אמר פרופ' דניאל [illegible] הכינוס הבינלאומי. הוא [illegible] המכריע של השכונות [illegible] בתנאי החיים [illegible] וכהגברת המעורבות בשכונה [illegible]

רמי אבן־טוב, מנהל אגף [illegible] המטפל בשיקום השכונות [illegible] שיתוף הפעולה בין [illegible] והקהילות היהודיות בחו"ל [illegible] בעיקר בטיפוח יחסים [illegible] התאומות, על בסיס של [illegible] בפעילות. בין הישגי [illegible] „שירותים סוציאליים [illegible] הכשרה מקצועית [illegible] ממומן על ידי הסוכנות [illegible] דולר (מחוץ לתקציבי השיקום).

בתום 5־6 שנות ביצוע [illegible] שלנו לאתר צרכים [illegible] בקהילה בה אנו מטפלים — [illegible] אברהם ממטה פרויקט [illegible] דוגמה לכך היא בית־שאן. [illegible] מרחיבה את מפעל המחשבים [illegible] לשם כך 5.7 מיליון דולר [illegible] המפעל זקוק ל־200 עובדים [illegible] מהנדסים וטכנאים. פרוייקט [illegible] לוס־אנג'לס משקיע חצי מיליון [illegible] בית־ספר להנדסאים וטכנאים [illegible] מקיף של „אורט" בבית־שאן. [illegible] ילמדו במגמות האלקטרוניקה [illegible] איש מתושבי בית־שאן.

ניתן לומר כי פרויקט [illegible] תרם רבות לפתרון הבעיות [illegible] הורחבו דירות להקלת [illegible] מתנ"סים, ספריות, טיפות [illegible] משחקים לילדים, גברה [illegible] התושבים לשיפור תנאי [illegible] חשוב במבנה הדמוקרטי של [illegible]

השאלה היא אם הציפיות [illegible] בקרב תושבי השכונות לא [illegible] ליאוש ותיסכול, אם אכן [illegible] במדיניות הכלכלית, [illegible] ויוצרת שכבות נפגעות חדשות.

מאבק כן — מפלגה ל[illegible]

מאת משה סמולר

הגימלאים נפגעו ממבצעי התוכנית הכלכלית החדשה — קרי הממשלה. הקיצוץ בתקציבי הרווחה פגע קשות בגימלאים, במעוטי חיכולת ובציבור הפועלים.

יש שרים וחברי כנסת שהיו שותפים אקטיביים בקבלת ההחלטות הפוגעות בציבור הגימלאים, ועם זאת הופיעו באסיפות המחאה של הגימלאים נגד ההחלטות, כאילו לא הם אישרו במו ידיהם בהצבעה בכנסת את ההחלטות הפוגעות בציבור הגימלאים. כל יעמידו פני תם. הם ידעו במי פגעו והברירה היתה בידיהם.

הפגיעה בגימלאים איננה מקרית. היא תוצאה של מדיניות כלכלית־חברתית ריאקציונית ואנטי־סוציאלית. מן ההכרח הוא שתפגע בחלשים שבחברה: בגימלאים, במקבלי קצבאות הביטוח הלאומי וכן תגרום לאבטלה גוברת והולכת. כל עוד תהליך הבראת המשק יועמס בעיקרו על כתפי העמלים והגימלאים, על חשבון הבריאות והרווחה של המוני העם, כזאת תהיה התוצאה.

מבול הגזירות של האוצר על הגימלאים (חישוב מרושע של אחוזי הביטוח הלאומי מהשכר הממוצע במשק, פגיעה בוותק, כפל מס על כספי הביטוח הלאומי, מניעת ביצוע החלטות הוועדה המרכזת בענייני הצמדת הפנסיה לשכר הממוצע במשק, מניעת הגדלת ההפרשה לקרנות) מדכא את הציבור. אפשר להתרשם, שהממשלה רואה ב„קליינטים" של הביטוח הלאומי את עוגן ההצלה של המשק, כאילו הם הם הגורמים לאינפלציה ומגדילים בשוק את ביקוש היתר, ובהם יש לפגוע ולקצץ את הכנסתם.

האכזבה — ממפלגת העבודה

שר האוצר, יצחק מודעי, ממלא את תפקידו תוך נאמנות להשקפת עולמו ולקווים הפוליטיים של הימין הריאקציוני בישראל. אותו הוא מייצג מימים ימימה. אליו אין לי כל טענות. הוא שלוחה של הריאקציה וממלא את שליחותו נאמנה, מדכא את העמלים והגימלאים. כל עוד העובדים, הגימלאים, מיעוטי ההכנסה ומקבלי הביטוח הלאומי לא יבינו ששר פועל לפי השקפת עולמו ולפי האינטרסים של המעמד אליו הוא שייך ואותו הוא מייצג — יהיו מאוכזבים. אין לצפות מהשר מודעי לצדק חברתי ולקידום סוציאלי. לא משר האוצר הזה ייוושעו המקופחים.

האכזבה היא ממפלגת העבודה, מפלגה שרוב חבריה הם עובדים. מצעה לבחירות לכנסת בענייני משק, חברה וכלכלה היה מתקדם ושימש נר לרגלינו כאשר הלכנו לקלפיות.

מפלגה זו הבטיחה לעמוד לימין הגימלאים, במאבקם לקיום ושגן בערוב ימיהם, ולא קיימה מאומה. היא נושאת באחריות לפגיעה בגימלאים ובמעוטי ההכנסה. היא גרמה לאכזבה קשה בקרב חבריה ואוהדיה. היא עשתה פלסתר ממצעה היפה לבחירות לכנסת. ראש המפלגה, שהוא היום ראש הממשלה, הבטיח לגימלאים, במכתב מיוחד של 400 אלף איש, לשמור על זכויותיהם, אך לא קיים את הבטחתו. מאכזבה זו צמחה רשימת ד"ר אבא גפן, שעשויה להוביל להקמת מפלגה נוספת בישראל, מפלגת הגימלאים. היא תקום כביטוי למרירות, אכזבה ומרד.

אם תקום מפלגת גימלאים — ואם כי באופן אובייקטיבי הדבר צורך — לא יהיה אבסורד גדול ממנה. כי מה פירוש מפלגת גימלאים? האם לגימלאים ישנה פרוגראמה אחידה ביחס לניהול המדינה, משק, חברה, בטחון וכן שאר ענייני היסוד של קיום המדינה?

הגימלאים מאוחדים ביחס לנושא הפנסיה והביטוח הלאומי, אגדים אם אוסיף גם נושאי רווחה. בכל שאר הנושאים יש שלל דעות מכל צבעי הקשת הפוליטית בארץ. כיצד תצביע סיעת הגימלאים בנושאים הגורליים בזירה המדינית? (היחס לערבים, השלום באיזור, דת ומדינה, יחסי עבודה ופיתוח המשק, תרבות ודמוקרטיה וכו').

מסקנה מזיקה

נניח לרגע, שההתארגנות של הגימלאים תצליח. מדוע הצלחה זו צריכה להישאר נחלת סקטור אחד בחברה הישראלית? מדוע לא יתארגנו פועלי מתכת, פועלי אריג, הנהגים, האינטליגנציה העובדת? כל סקטור ידאג לאינטרסים הצרים שלו. אם [illegible] אפשר לתאר את דמות הכנסת [illegible] תיפקודה למען האינטרסים [illegible] העם?

המאוכזבים. במפלגת [illegible] למסקנה לא נכונה ומזיקה. [illegible] של המדינה ורווחתו של העם [illegible] למען תחיקה סוציאלית [illegible] להתנהל בתוך המפלגה ולא [illegible] גימלאים שייבחרו (אם ייבחרו) [illegible] סיעת הגימלאים לא תוכל [illegible] להצטרף לגוש פרלמנטרי [illegible] הטבות מסויימות לגימלאים [illegible] שונות — פרט לנושא הרווחה [illegible] להאמין שנבחרי הגימלאים [illegible] השקפת עולמם בנויד [illegible] הרעת התביעה של גימלאי [illegible] למקומות ריאליים ברשימת [illegible] אבל לא יותר מזה. לא רשימה [illegible] הגימלאים אני סובר, שגימלאי [illegible] יד להקמת רשימה כזו ולא [illegible] שמפ"ם עמדה לימין הגימלאים [illegible] מלחמתם באופן העקבי ביותר [illegible] שיש לשלול פיצול, ויש [illegible] המסקנה האבסורדית. היא לא [illegible] לגימלאים ותזיק לתנועת [illegible] הרשימה לחזור לביתם [illegible] המאבק הצורך בביתם הם.

האם אתה מכיר את אריאל שרון?

חוברת שחולקה ל־500 חברי מרכז „חרות" מספרת על מעלליו של שרון וקוראת לא לבחור בו

מאת רפאל גאון

„בזמן הקרוב תימצא לברך בקלפי כדי לבחור בהנהגת מפלגתך. האם תבחר במי שזורק את חבריו, במי שפועל במזימות ובדרך האולטימטום? במי שמוליך מעלי ברית פוליטיים מימין ומשמאל ללא הבחנה רעיונית כדי להפיק תועלת אישית? במי שאובר את אמינותו גם אצל בגין, במי שמרשה לעצמו להציג נתונים שקריים אפילו לגבי מספרי חללי צה"ל? במי שאין לו מעצורים ומראותו משולחת רסן? שאל את עצמך: האם אריאל שרון מסוגל להוביל את עתיד טוב יותר כפי שאתה רואה אותו וכפי שאתה מייחל לו? שקול היטב ואת שלב..."

אלה דברי הסיום של חוברת הנושאת את השם „האם אתה מכיר את אריאל שרון?", המחזיקה 19 עמודים. החוברת הוכנה והודפסה במטרה מוצהרת לחלק אותה לחברי מרכז „חרות" לקראת ועידתם, כדי להקטין עד כמה שאפשר את סיכוייו של שרון להיבחר לראשות הליכוד ואחרי־כן, חלילה, לראשות המדינה. החוברת חולקה לכ־500 מבין 1000 חברי המרכז כי היה קשה מאוד לקבל את הרשימה עם שמותיהם וכתובות של מאבקי מחנות.

[illegible]

די לקטר — צריך לעשות

אין זה נכון, כי החוברת הוכנה על־ידי גורמים עלומים בתנועת החרות. שמותיהם של מכיני החוברת מתנוססים על עמודה הראשון וליד שמותיהם — גם שם הישוב בו הם מתגוררים: 21 אנשים, 11 ישובים. „אין אנו אנשי חרות", אמרו לי רות ונתן בבלי — היא מורה והוא מהנדס — מראשי הקבוצה הזאת, בביתם בשכונת ברנע באשקלון. לרובנו אין אהדה אף לאחד מבין אנשי הליכוד. אנחנו לא בעד שמיר, לוי או ארנס — אבל אנחנו נגד שרון. אנחנו חושבים ומאמינים שהאיש הזה לא ראוי לעמוד בעמדות כוח ממלכתית כלשהי, ובעיקר יש להאבק בכל, וכיתן כדי לחסום את דרכו לראשות הממשלה."

הסיפור התחיל לפני כשנה כאשר באחד מימי שישי שוב עלו על חמוקו אליהן שרון ומעלליו. בעקבותיו של „הקיטורים" הציע מישהו, להפסיק רק לדבר ולנסות לגבש גם לחסום את שרון לראשות הממשלה. העיצה היתה מדהימה. כ־300 אנשים הגיבו, חלקם בתל־אביב. [illegible]

[illegible]

הישגים מדומים לממשלת פרס

בראיון ל„מוקד" בטלוויזיה נשאל ראש הממשלה שמעון פרס על הישגי הממשלה, בחלוף שנה וחצי לכהונתו. בין ההישגים שמנה ציין פרס, בנימה של שביעות־רצון עצמית, את הקרע והניתוק בין המלך חוסיין לראש אש"ף יאסר ערפאת. אליבא דשמעון פרס, מדיניותה העיקשת של הממשלה, שלא להידבר עם גורמים הקשורים בטבורם למחנה האש"פי, היא שהובילה ו/או גרמה ל„ברוגז" בין השניים.

אין אבסורד גדול מזה. מדיניותה של הממשלה בשאלה אם להעניק או לא להעניק סמכויות ומרחב פעולה לנציגים פוטנציאלים מקרב תושבי השטחים איימה למוטט את חלקי הקואליציה השונים, גררה בעקבותיה הצעת־חוק של „התחייה" להחיל את החוק הישראלי ביהודה שומרון ורצועת עזה, ולבסוף נסתיימה בקול ענות חלושה, ובהסכמה שבשתיקה להסיר הצעה זו.

יריקה נוספת בפנים ספגה מדיניות זו גם ברצח ראש עיריית שכם זעפר אל־מצרי. כמו מגרל קלפים התמוטטו התקוות שתלה פרס במדיניותו. בזה אחר זה הודיעו נבחרי ציבור בשטחים על הסתלקותם מכוונתם להעמיד את עצמם לבחירות. ובתוך קלחת רותחת ורועשת זו ממשיך פרס לדבוק ב„הישגו" המזהיר — ה„גט" שנתן חוסיין לערפאת.

כאלה הם פניה של הממשלה שבראשה הוא עומד — שיתוק וקיפאון בזירה המדינית (ולא יועילו ההצהרות על חידוש הדיאלוג ושיפור היחסים עם מצרים), ריב סמכויות ומאבקי כוח על „זכויות היוצרים" של התוכנית הכלכלית, ועוד היד נטויה.

עצה לי לראש הממשלה: אל לך להיכנות, חרשות לבקרים, מנאומיו הדרמטיים של שכננו ממזרח. מוטב שתעשה תחילה ברקי בית ותיישב את ההדורים בתוך ארצך שלך, כדי שתוכל להתפנות אחר־כך למדיניות שתוביל אותך ואת ממשלתך להישגים של ממש.

אבי גרין, תל־אביב

מצוקת הדיור בעכו

אנו מבקשים להתריע על המשך מצב דיור מסוכן ובלתי אנושי לעשרות משפחות ערביות בעיר העתיקה של עכו. בעשרים וחמש השנים האחרונות התמוטטו בתים, נהרגו שני אנשים תחת הריסות ונפגעו תושבים רבים. המצב מידרדר ואין טיפול מתאים. באותה תקופה נבנו בעכו מאות דירות חדשות ע"י משרד השיכון, ולא נתנו פתרונות לדיירי הבתים המסוכנים הנ"ל אך ורק מפני שהם ערבים.

המחשבה לפתור את הבעיה המחמירה אך ורק דרך הוצאת אותן משפחות ערביות מהעיר עכו, לכפר מקר וכפרים אחרים בסביבה, נראית כמדיניות גזענית הפוגעת באוכלוסיה הערבית של עכו ובשאיפות תושבי העיר, היהודים והערבים לחיות כדור קיום של יהדות ואחווה.

הצעותנו לפתרון הבעיה הן: עזרה ממשלתית והלוואות מתאימות לדיירים שיתן לשפץ ולתקן את דירותיהם (זה עשוי לפתור כ־60% של הבעיה); העברת חלק מדיירי הבתים המסוכנים לעשרות דירות ריקות שבידי חברת „עמידר" ומשרד השיכון בשכונת וולפסון, ובשכונות אחרות, בעכו; הקצאת דיור לזוגות הצעירים והערבים בעיר כפי שנהוג לגבי זוגות צעירים יהודים; והחלה מיידית של בניית דיור אלטרנטיבי בעיר עכו, אליו יועברו דיירי הבתים המסוכנים הבלתי אנושיים מהעיר העתיקה — הבטחות על כך נשמעות מגורמים שונים זה יותר מעשר שנים.

סחרי בשתאוי, יו"ר מועצת ועדי השכונות בעיר העתיקה עכו

חסידי אומות העולם בגבעת ברנר

באווירה חגיגית ומרוממת, נתקבלו בגבעת ברנר את חסידי אומות העולם בסיורם בקיבוץ מוכיר הקיבוץ, יצחק תרמור, סיפר להם כי הוא בעצמו ניצל ע"י חסיד אומות העולם ראול ואלנברג, שגריר שוודיה בבודפשט. „הייתי בן חמש כשהגעתי לארץ. משפחתי ניצלה הודות לניירות מוויזים של נתיני שוודיה", סיפר תרמור.

ונרה רוטינברג, מלוחמות מרד גטו וארשה, תרגמה מעברית לפולנית. בקבלה סגנית מנהלת המדור לחסידי אומות העולם, ב„יד ושם" מינה ינקובי, קידמה את האורחים בברכה וחמה חנה גדלוביץ, שהיתה בת שמונה כאשר ניצלה ע"י נוצריה כפולין, בנימין אנוליק, ממתאזן לווחמי הגטאות קרא בפולנית על הקמת ארגון חסידי עולם שהורכב נעשם בהצלת יהודים בוורשה.

נציג מחסידי אומות העולם הודה, נרגשות על היחס ועל הביקור בקיבוץ גבעת־ברנר. היה זה מפגש של קורת־רוח רבה. ואת האוטובוס והנהג העמיד בהתנדבות קואופרטיב „דן".

אריה פיק, גבעת ברנר

חברה חדשה

מאת גדי יציב

יחסי־ציבור מחמת הבושה

יעילות בפירסום וזריזות מדהימה ביחסי־ציבור — זה מה שניתן ללמוד מאנשי חב"ד בארץ. הם היו מעדיפים כמובן שנלמד מהם דברים רבים אחרים. אבל זה הנושא שבו הם מצטיינים ללא ספק. יום אחד בלבד לאחר שפרסמתי במדור זה רשימה קצרה מאוד שהתייחסה גם אל חב"ד, טילפן אלי האחראי לפירסומים בכפר חב"ד, והזמין אותי לביקור בכפר. את התאריך, השעה וסדרי הביקור הוא השאיר לשיקולי ולהחלטתי.

קבלת הפנים בכפר חב"ד היתה באמת לבבית ויפה. יהיה זה בלתי הוגן לפיכך להדגיש דווקא כאן, בדיווח קצר זה, את נקודות המחלוקת הרבות בינינו. דעותי שלי ושל חברי אלי מקיבוץ רליה, שהיה איתי בביקור זה, לא השתנו כמובן. אל הדברים להלן יש להתייחס איפוא כאל אחת ההצלחות של יחסי הציבור החב"דיים, וגם כדו"ח לקוראי „על המשמר" על איך חב"ד רוצה שאנחנו נראה אותה.

ראשית, הסביר לי מארחי, בניגוד לרב גורן ולאנשי „גוש אמונים" — אין חסידי חב"ד מתייחסים אל תקופתנו כאילו היתה „אתחלתא דגאולה". קצת התפלאתי על כך שמארחי בחר לפתוח דווקא בהיזה תיאולוגית כזאת, אבל אין שום ספק בכך שהוא התחיל באמת בעיקר. זה זמן רב אני מעריך כי קביעה משונה זאת על הגדרת ימינו אלה כחלק מתהליך אידיסטורי, שמכוון על־ידי ההשגחה העליונה כחלק מן „הגאולה" — היא אחד העיקרים וגם אחד המניעים לנטיות הפונדמנטליסטיות המסוכנות הצומחות בשנים האחרונות במחנה הדתי. אם אכן הנה־הנה, אר־טרטו מתקרבת הגאולה — אזי אולי באמת צריך למהר ולפנות מקום למיקדש השלישי וצריך למדוד בדיוק היכן היה קודש הקודשים, וגם נחוץ כאוויר לנשימה לחדש את הקורבנות ולהכשיר כוהנים מקצועיים. לא, אמר לי מארחי, הרבי איננו חושב כי אנחנו ב„אתחלתא דגאולה".

שנית, לידיעתכם, ואולי גם להפתעתכם, חב"ד נגד חוקי הכפייה הדתית. „אין לכפות מילוי מצוות על היהודים בעזרת חוקי המדינה", כך בפירוש אמר לי מארחי. כהסבר לדבריו עוד הוסיף ואמר. „אם תחליט הכנסת על חובת ברית־המילה — יירד שיעור היהודים המלים את בניהם בחמישים אחוז". אגב, בכניסה לכפר־חב"ד אין שרשרות או מחסומים בשבת. יש גם יוצאים מן הכלל כמובן: „חוק האנטומיה והפתלוגיה" זה משהו אחר, כי חוק זה איננו חוק לכפייה דתית, אלא להגנה על הדתיים מפני כפייה אנטי־דתית. ואם כבר הוכרנו יוזמות־חקיקה שחב"ד תומכת בהם, בו בראש ובראשונה יש לציין את חוק „מיהו יהודי" כמובן, זהו חוק שעיקר השפעתו בחוץ־לארץ, „והרי אתה לא תרצה", הוא אמר לי, „שמדינת ישראל תודיע ותאשר ליהודי הגולה כי מותר להם לקבל ליהדות גויים". עניתי לו, לא להאוג. גם אלי הסביר לו מה אנחנו בדיוק רוצים ומה לא.

שלישית, חב"ד אמנם בעד ארץ־ישראל השלמה, אבל בשום פנים ואופן לא בגלל כל הטיעונים ההיסטוריים־הסנטימנטליים הכביכול־דתיים. מארחי נתן לי העתק משיחות הרבי בניו־יורק — ושם נאמר כי שיקולי־בטחון בלבד צריכים לקבוע את מיקום הגבולות. הרבי סבור, משום־מה, כי „כל אנשי הבטחון" מעדיפים את גבולות נצחון ששת־הימים, לרבות סיני. לעומת זה, אם יבוא איש בטחון או איש־מדינה־מומחה, ויקבע באורח משכנע כי אחזקת השטחים היא בבחינת פיקוח־נפש וכי ניתן להגיע לפתרון של שלום על־ידי מסירתם — אזי פיקוח־נפש דוחה־הכל ויהיה צריך לסגת.

רביעית, כל חסידי חב"ד מתגייסים לצה"ל. חלקם הקטן זוכה לדחיית־שירות כמו כל תלמיד ישיבה אחר.

חמישית, וחשוב ביותר, חב"ד מגנה בכל לשון את כהנא ואת שיטותיו וסגנונו, ובשום פנים ואופן איננה תומכת בגירוש בני אדם, ערבים או אחרים, מהארץ בה נולדו.

על השאלה מדוע הרבי איננו עולה ארצה, היתה בפי מארחי תשובה לא כל־כך משכנעת, אבל, לעומת זאת מאוד מבריקה. „ארץ־ישראל היא מולדת שטוב לחיות בה ולא שדה־קרב שלשם צריך המפקד לרוץ ראשון ולצעוק „אחרי". לעומת זה, הגלות היא אוניה טובעת, והקברניט צריך לעזוב אותה אחרון".

עכשיו — מה אתם אומרים? עבדו עלי? אילו היה יושב במקומי איש „התחיה" למשל, אתם אומרים, היה מארחי מדבר אחרת? בסדר. גם אני חכם כמוכם, או לפחות כמו מרביתכם. למה אם כך אני משתף־פעולה במבצע יחסי הציבור הזה? ראשית, משום שלא יקרה לאף אחד שום דבר נורא אם נדע איך רוצה סקטור חשוב ומעניין זה בחברה שלנו להיראות בפנינו. שנית, אני עושה זאת מחמת הבושה. כן, הבושה! מארחי הציג בפני, בין שאר קטעי עיתונים, גם קטע מתוך מאמר של פרופ' הרסגור ב„חותם" שבו נאמר בערך כך: „חסידי חב"ד נכנסים למחנות צה"ל בלי בדיקה, גם כשאין הם אזרחי ישראל. לשם כניסה — מספיק להם הזקן הגדול והמעיל השחור. אני בטוח ששירותי ריגול זרים מנצלים עובדה זאת".

לא התביישתי בעבור צה"ל. כמו הרסגור גם אני יודע שאיש איננו נכנס למחנות צה"ל אלא לאחר בדיקה בטחונית מדוקדקת. התביישתי עבור עצמי, שהרי „על המשמר" הוא גם עיתוני. יש גבול למה שמותר לכתוב בגנות יריבים פוליטיים כאלה — שאין בהם מתום אישי מבחינה מוסרית. אני גם רוצה להבטיח להרסגור שבקרב חסידי חב"ד אומנם שורצים המוני מרגלים וסוכני־חרש שוחרי־רע — אבל לא בשיעור העולה על מספר המרגלים שבקרב מורי האוניברסיטה, ובכל זאת לא הייתי משלב קביעה ודאית זו במאמר־ויכוח איתם. גם לאנשי חב"ד לא מגיעה התייחסות כזאת. על אף העובדה שיש להם זקן ארוך, ומעיל שחור וכובע מצחיק על הראש! בדיוק כמו שהיו לסבא שלי.

תגובה

חדוות הקיטרוג והדמאגוגיה

מאת ח"כ פרופ' שבח וייס

ידידי גדי יציב מייסרני בקשר לשימוש במונחים פוליטיים ואחרים. אתעלם מן העקיצות האישיות להווי האוניברסיטאי, אף שמן הפולמיקה מן הסוג הזה נודף ריח וולגרי מאוד.

אין לי כל עניין לפתח יריבות עם מפ"ם מכיוון שנותרתי לבדי בחזית שמגמתה לחדש את הברית בין העבודה למפ"ם, כאשר חברי עושים הכל על מנת שהניתוק יהיה קבוע ויחריף. [illegible] על התנהגות מפ"ם באופוזיציה. נוצר מצב מגוחך, מתחום תיאטרון האבסורד, שדווקא חברי־הכנסת המעוניינים בברית, כמוני, כמו אורה נמיר, חיים רמון וגם אהרון הראל, נקלעים ליריבות ולמתח עם מפ"ם, ואינני מתכוון להעמיק את הקרקע המיותר הזה.

כשם שהוא רואה, דעות עמוקה וקירבה רעיונית, אני מבקש, ללא פולמיקה, להבהיר משר [illegible] בגנות וריאציה הרובינהודית של פן פופוליסטי של מפ"ם וגם [illegible] אחרים שלה. מה בעצם מקומם אותי?

● התביעה לפירוק הקואליציה הרחבה. כאשר האלטרנטיבה היא קואליציה צרה, קואליציה צרה כזאת תאלץ להתבסס על שותפות עם מפלגה דתית או שתיים. אם כן, הרי שהלגלוג [illegible] הוולמני, שהוא לעיתים בעל גוון גזעני, על הדתיים כולם, מצד כמה וכמה דוברי מפ"ם, [illegible] אלא יוצר קרע שיקשה על כינון קואליציה [illegible] אחרי הבחירות. ● בחירות במועדן (1988) או בחירות מוקדמות.

● כאשר נושאים נאומים בסגנון בבין של שנות ה־50 מול פועלים נועמים במסקנות ישראל, או [illegible] פועלים ממפעלים איוורים בבית־שאן, נוצרת אכן בעיה. אם אין זה פופוליזם, הרי מקבילוזם. על כן, יש לשמור על סגנון יותר סולידי ופחות מתחסד. בנאומים בפני פועלי מסגנות וגם בקרב פועלי „אתא" (אני שהייתי עם הפועלים האלה במשך כל העת), תוקפים את [illegible] „פרסמוריי" וגם משמיעים הערות קשות נגד ההסתדרות ונציגותה הלגיטימית מועצת־פועלי־חיפה, מפלגה המחזיקה בשישה חברי־כנסת בזכות מטריית הבטחון של מפלגת העבודה ובשמונה־עשר אחוז מנציגות המערך בכל מוסדות ההסתדרות, בזכות אותה מיטריית ביטוח, שתוקפת את המבטח הנדיב — יש בכך משהו פגום. לא הוגן, מן הסוג של גניבת־דעת. יש איפוא לגלות יותר הגינות.

● כאשר מכנים את ספר התקציב „ספר־שחור". אפילו בשם מצע אדום, אסור לתאר ממשלה בראשות פרס כאילו־היתה ממשלת הספר הלבן. מה עוד, שכל המצע האדום מבוסס על הסתמכות על הדולר הירוק, שנתרם לנו בנדיבות הקפיטליזם האמריקני. ביטויים כאלה, כמו „ספר שחור" בנסיבות שתוארו, אם אינם פופוליזם, הרי שהם דמאגוגיה.

● כאשר רושמים פועלים מתוסכלים למפ"ם, בקצב של רכבת אקספרס, הרי שלפנינו תופעה פלח־שבתיסטית נוסח 1986. אם זה לא פופוליזם, הרי שזו ציניות.

אלה מספר דוגמאות של התנהגות אופוזיציונית צינית, מקייבליסטית, שכל כולה נועדה לכרסם בקולות של פוטנציאל מפלגת העבודה, וזאת לאחר שמפ"ם נהנית מייצוג פרלמנטרי והסתדרותי, שרובו, הוא פרי הביטוח שהעניקה למפ"ם מפלגת העבודה. תופעות אלה מקוממות אותי מאוד ועל־כך אני מליץ.

באופן מעשי, הרי שלא שאני מעיד על עצמי כידיד מפ"ם, אלא שהנני כזה. אני שרוי במערכה לחידוש המערך בכנסת. סירבתי להיות מועמד לראשות הוועדה לביקורת המדינה, כי סברתי כי תפקיד זה צריך ליפול לידי נציג מפ"ם — ידידי אלעזר גרנות! לא פעם הצבעתי עם מפ"ם ועם גרנות נגד יצחק רבין, ומי שמכיר את קשרי עם רבין, יבין את פישרן של הצבעות כאלה. בכל ההצבעות בכנסת אני נוקט בעמדות יוניות מובהקות. אינני זקוק לתעודת־יושר, אך ההערה כי אני מעיד על עצמי כיונה וכאיש שמאל היא לא הוגנת ומכפישה.

כך או כך, חבל מה חבל על מסע הקיטרוג של מפ"ם כנגד מפלגת העבודה וכנגד מי שמבקשים לחדש את הברית, דומה שבקרוב חלק מפעילי מפ"ם פועמת איזו חדוות קיטרוג וניכור וגעגועים לימי הסנה־איזם. אני קורא למפ"ם לנהוג כפי שנהג סנה בסוף ימיו, עוב מוחו, ולהתרחק מן הדרך הנלוזה אלי־ניכור.

רובין־הוד פופוליסטי?

[illegible] לטהרתו של מי שלא קרא את הרשימה שעליה מגיב ח"כ שבח וייס, צריך לספר מה [illegible] טענתי. שם כי חל שיבוש גמור [illegible] בלשונו של וייס. ראשית, כאשר האשים את מפ"ם בפופוליזם, ושנית, כאשר טען כי ח"כ [illegible] האופוזיציה צריך הנזיה את תפקידו [illegible] האופוזיציוני על יסוד השיקול כי אולי בעתיד [illegible] להשתתף בקואליציה עם אחד ממרכיביה [illegible] טיעונים, חזרתי והצגתי את המובן המקובל של המונח „פופוליזם" והסברתי מדוע, בכל [illegible] מקרה, אין זה נכון, וגם אין זה נאה, לקשור אותו לפעולותיה של מפ"ם. כמו כן, הבאתי [illegible] הערות המקובלות בעולם הדמוקרטי [illegible] תפקיד האופוזיציה, והסברתי כי גם אם [illegible] מפ"ם בקואליציה עם הדתיים, [illegible] בכל [illegible] על חברי הכנסת שלה להאבק [illegible] גם בתחום זה של כפייה [illegible]

[illegible] מתחשב ברקע התעסוקתי המשותף [illegible] שבח וייס ולי, הערתי כי לאישי [illegible] אסור לטעות ולהטעות [illegible] מושגים שהם חלק מהלשון [illegible] שלו. ציפיתי, למען האמת, [illegible] בנימה מחויכת, בדייחה אמת, או [illegible] חשמוני, ואפילו ציפיתי גם למעין [illegible] מן הסוג של „בסערת הקרב [illegible] לפעמים שטויות", עכשיו [illegible] הרה לו לידיד, יתר על כן, [illegible] חלוקים לגבי מוכנם של כל [illegible] ושמות־התואר שבהם עושה לעצמו וייס להשתמש, כשהוא מתייחס למפ"ם: „וולגרי", „דמגוגיה", „גניבת־דעת", „ציניות", „גוון גזעני", „מקיבליזם", „סנה־איזם" — ומה בעצם לא. אפילו רובין־הוד, שעליו קראתי בימי נעורי, איננו אותו רובין־הוד שזכור לשבח וייס („וריאציה רובינהודית של פן פופוליסטי" — לא להאמין!)

לגופו של עניין חשוב להעיר רק זאת:

● המחלוקת בינינו היא פוליטית — ובנושאים פוליטיים בהחלט חשוב ובלי מאוד מה אומר שבח וייס ומה אומרת מפלגת העבודה כולה, ושני הצדדים צריכים להטות אוזן קשבת זה לטענותיו של זה. לעומת זה, נושא „התנהגותה של מפ"ם" איננו עומד לדיון בין שבח וייס לביני. פשוט לא מעניין אותי מה הוא חושב על כך. כשמפ"ם תבקש לזכות בציונים בהתנהגות, מגורם חיצוני, היא תפנה ישירות לגננת הגה בבלי.

● כיוון שהמחלוקת היא פוליטית, אין זה מעלה ואין זה מוריד אם אופן ההתבטאות של חבר כנסת זה או אחר ממפ"ם, מוצא־חן או עולה בקנה־אחד עם טעמו האישי וסגנונו של וייס או לא. המאבק נגד התוכנית הכלכלית של הממשלה — אשר היא הגורם לגל הפיטורין בכל המפעלים, והיא האחראית לאבטלה בכל המיגזרים ובכל האזורים — הוא אחד מאבני היסוד של פעולותינו כאופוזיציה בשנה האחרונה. תקציב המדינה הוא הביטוי הרשמי והמוחשי לתוכנית זו — והיה זה בעיני חמור מאוד אילו מישהו מנציגינו בכנסת היה מהסס לתקוף, בנחישות ובלשון חריפה, את התקציב הזה.

● התעצרמות כמה מפועלי מסמנות ישראל למפ"ם היא הישג חשוב מאוד לפועלי מסמנות ישראל. היכולת לזהות את האינטרס המעמדי האמיתי של העובדים, ולאתר את המפלגה הנאבקת בכנות ובעיקביות למען אינטרס זה — היא הצלחה של העובדים עצמם, שגם שבח וייס, כסוציאליסט, היה צריך לברך עליה. מובן מאליו, שמנקודת ראותה של מפ"ם — הדברים לא אמורים בהישג בלבד, אלא בעצם טעם קיומה של המפלגה.

● העלאת זיכרו היקר של סאלח־שבאתי לא מובן לי: חברות של פועלים ב„תנועת החרות" זה טבעי ובסדר — וכשהפועלים חברים במפלגת הפועלים המאוחדת זה סאלח שבאתי? בכלל, אם שבח וייס חושב שפועלי המסמנות ב־1986 דומים במשהו לסאלח שבאתי של שנות החמישים, שאפשר „לרשום אותם למפלגה" בעבור הופן שקלים, יש לו בעיה רצינית של הורחות בשטח.

● העיקר, שבח, תראה מה עשיתם לעם ישראל עם הרעיון האומלל הזה של ממשלה משותפת עם הימין! אפילו את מטבע הלשון „פשרה טריטוריאלית" אסור לכם להגות בקול רם. ובצליל בחירן, אפילו „בוררות בטאבה" אסור לכם להציע בלי לצרף לכך אלף מוקשי־ימין דמאה הסתייגויות נואלות. תראה לאיזה אבסורד מדהים הגענו: ממשלה בראשות תנועת העבודה פוגעת בחקלאות במושבים ובקיבוצים, ולמעשה בכל מי שמייצר כאן — ויוצרת פערים חברתיים שלא היו כמותם בחברה הישראלית. מאבק למען שכר מינימום, או הגנה על הפנסיונרים, נחשבים לפתע מתאים ל„פופוליזם", ואני עוד צריך למחות על כך בפניך.

מעל כל אלה — המחלוקת הטראגית־קומית הזאת על הצמיחה! אלמלא שעיתם כל־כך בעצם המחשבה שצריך לנהל מדיניות של בלימה־בלי־צמיחה במקום להתחיל מייד בבלימה־על־ידי צמיחה, כפי שהצענו אנחנו וכפי שכתבנו יחד במצע המערך — כל ההתרחשויות הללו עשויות היו להימנע. אתם פשוט טעיתם, טעות גדולה, בקנה־מידה היסטורי, וחלקים גדולים במפלגתך כבר יודעים זאת, ומספר היודעים עוד ילך ויגדל, אם תמשיכו להצדיק את טעותכם ולהתחפר בה, במקום לשנות כיוון באופן מיידי.

אני יודע שהאלטרנטיבה עלולה היתה להיות קשה מאוד: ממשלה צרה שתוותר הרבה לדתיים, והפגנות רחוב פרועות מונהגות על־ידי דוד לוי ואריאל שרון, ומארבים פרלמנטריים של הימין פעמיים בשבוע. בכל זאת — מפלגה שרוצה צריכה לפעמים לבחור בדרך הקשה, והנהגה של ממש צריכה להוליך על הדרך על־פי עקרונותיה ולא על־פי קשייה, ובדרך הזאת היינו הולכים שנינו ליחד, והיינו מצליחים בה למרות הכל, לתפארת תנועת העבודה והחברה הישראלית. על כך ברוחק ותויכוחו על הרידי.

בעריכת עלינא תורי

מסך ראשון

היופי שבכיעור

„יאקיש ופופצ'ה" — בתיאטרון הקאמרי

מאת גיורא מנור

ממש מדהים, באיזו מהירות אנחנו מתפנקים. לפני עשר שנים, כל מחזה מקורי המועלה על הקרשים, שמשמעם העולם (אליבא דפרידריך שילר), היה מתקבל כמאורע נכבד. והיום — ובעצם הלא כך צריך להיות, מכל מקום במידת מה — נעשינו אדישים ומורגלים, ומפטירים „נו, עוד חנוך לוין, עוד יהושע סובל, עוד מיטלפונקט אחד..." ומרוב הרגל, אולי איננו מקדישים תשומת לב מספיקה, לבדוק מה השתנה או התפתח ביצירתם של המחזאים שלנו.

כי „יאקיש ופופצ'ה" של לוין, המוצג ב„קאמרי" בבימויו של המחבר, עם תפאורה ותלבושות מאת רות דר, שותפתו הקבועה — שותפת־אמת, שלה חלק ניכר ביצירת סגנונו של לוין — בשום אופן איננו סתם „עוד קומדיה עצובה לוינית".

לכאורה עוסק המחזה בבעיה המציקה, אבל הפרטית עד מאוד, של יאקיש (אהרון אלמוג), שנראה כליצן־קרקס, עצוב־סבר, שגבותיו מורמות כל העת כסימן שאלה כלפי עולם ומלואו, הנושא לאשה את פופצ'ה (ג'יטה מונטה), שאפילו המאפרים המנוסים לא הצליחו לכערה במידה הנדרשת הפעם, אבל אינו מצליח לבעול אותה, משום שכיעורה מונע מאברו הקטן להזדקף.

אבל אין זה מחזה לסקסולוגים או „קטע" לערבי־ראיונות אופנתיים. השאלה היא של אסתטיקה. במלים אחרות, האיש המכוער הזה זקוק בעצמו ליופי, כדי לעורר את ייצרו ואת אהבתו. וזה, כמובן, עצוב ואפילו אבסורד שיש בו מהטראגיות.

הכיעור החיצוני שימש לא פעם כנושא ספרותי. הנה, למשל, האיש הדובי, המכוער, המפחיד אבל המלבב, בעצם, בחוסר האונים של כיעורו, שהוא מודע לו היטב, בנובלה העתיקה „אוקסן ונקולט", או קוואסימודו, הגיבן מנוטרדם. ואפילו הכיעור כמקור לרשע — כריצ'רד השלישי של שייקספיר, למשל.

אמנם „שקר החן והבל היופי" מלמדים אותנו המקורות, אבל למעשה מביא הכיעור החיצוני לשינאה עצמית וזה, בעצם, מקור צרותיו של יאקיש זה. או כפי שמספרת ההלצה הישנה — הפסיכואנאליטיקן מביט בפאציינט שלו ואומר: „ארוני, אין לך רגשי־נחיתות, אתה פשוט נחות."

הכל מתרחש באיזה חבל ארץ מזרח אירופי, בין העיירות פאלאצ'ינקי, פלאצקי ופאלוצ'קי. שמות גיאוגראפיים דמיוניים, המעוררים אצלי את התיאבון, כי כל שלושתם שמות של מאכלים טעימים, והמטבח המרכז־אירופי הרי אין לו במה להתבייש, מלבד בעודף הקאלוריות שהוא מספק לחובביו. והמעצבת השכילה להלביש על הדמויות משמנים רבים ולעטות עליהן מיני מעילים מרופדים או סרוגים, ויצרה אפרוריה צבעונית מאוד.

אנשים אלה במגפיים, סוודרים ומעילים מתגוננים כל העת מפני הכפור — זה בחוץ, בשלג ובגשם וזה שבפנים, כמדבר של חייהם.

חולשתו של המחזה מקדש הוא במבנה הדראמאטי שלו, שהוא חולשה לוינית אימננטית, החוזרת שוב ושוב ביצירותיו. אולי בגלל האופי של משל, נוטה לוין לטיפול של „לפני" ו„אחרי", והוא גומר לספר סיפור אחד לפני שנגמר לו הערב, ואז הוא עובר לסיפור אחר, גם אם הקשר בין השניים רופף. כך היה, למשל, ב„איוב" שלו, שבחלקו השני היה לפארסה אנטי־נוצרית, במתכונת שהיתה מקובלת ברומא העתיקה, שעה שאיוב תקוע על שיפוד (במקום צלב) וסובל עינויים בשל אמונתו, מה שאין לו כל קשר לעלילה הפילוסופית התנ"כית.

גם הפעם, אחרי האפופיאה על גישור הפער הבלתי ניתן לאיחוי בין הכלה הדוחה והחתן העלוב, מתחילה מעשיה ברוח ה„קומדיה דל ארטה". בה מנסים לרפא את אינאונותו של הבעל בעזרת ביקור אצל זונה, ואם זה עוד איכשהו שייך לאווירה, והדרירה חריפאי באמת מזהירה וחריפה בדמות זו של „זונת צמרת פריזאית מצ'רנוביץ'", ומשתלבת בפולקלור שבלב זו, אבל אנחנו עוברים לפתע לעולם אגדי של נסיכים ונסיכות מוזהבים.

זהו ניגודו הגמור של עמק הבכא האפרורי של גאליציה הלוינית התחתונה. הנסיכה היפהפיה היא האנטיתיזה של יאקיש ופופצ'ה והוריהם.

בחוכמה רבה עשה חנוך לוין, שהנסיכה היפה שלו אילמת. האלם שלה הוא הגנתה היחידה, כי לו פצתה את פיה הארגמני החושני, היתה בוודאי מתגלית כלא פחות חומרנית, מטופשת ודוחה מיתר הדמויות. שתיקתה שומרת על זוהרה.

גם בעיצוב הבימה בא המעבר הזה אל האגדה המוזהבת לידי ביטוי מסוגנן היטב. לכל אורך ההצגה ניצבת על הבימה שורה של פנסי־רחוב, שהם אולי גם מין עצים מסוגננים, ועם כניסתנו לארמון הנסיכה, יורד ממעל יער שלם של עמודי תאורה נוספים, ואור הירוק הופך את הבמה הריקה לשדות־אליזיון צבעוניים שמימיים.

אבל לוין אינו נתפש למשוואה הכוזבת של יופי־טוהר (או מוסריות). יוסי גרבר כבורון דקארנטי, מין מנהל משק ביתה של הנסיכה (יונה מרידור), אינו פחות מגוחך מהדמויות האחרות. כל דמות ודמות משורטטת בקפידה. הוריה של הכלה (יוסף כרמון ועליזה רוזן) הורי החתן, (מישה נתן, ובייחוד דבורה קידר, שמשום מה אין רואים אותה לעיתים קרובות על הבימה), ובייחוד הגיס, „איש העולם הגדול", ה„מאכער", יצחק חזקיה, בתפקיד מבריק של הטרחן הפרובינציאלי היודע־כל, משעשעים ביותר.

המחזה כולו מתרחש בדרכים. הכל מתחיל ומסתיים בתהלוכה, בשורה עורפית של דמויות, הנכנסות ויוצאות בריצה קלה, כשל ליצנים הנכנסים לזירת הקרקס. אסוציאציה קרקסית זו נתמכת גם במוסיקה של פולדי שצמן, הקרובה ברוחה ובתזמור שלה למוסיקת הקרקס של נינו רוטה, מלחינו של במאי הסרטים פליני.

יש כמה מוסכמות לויניות, שאפשר היה לוותר עליהן ללא הפסד, כגון עגלת ארון המתים (שנשמרה, כנראה, מ„אורזי המזוודות"), התענוג הילדותי שבשימוש ב„מלים גסות". אבל אלה זוטות לעומת העושר הצורני והלשוני של המחזה וההצגה.

הכיעור הפיזי אינו משמש את לוין לא כשוט ולא כסטוכריה סנטימנטאלית. הוא עובדת־חיים, ויש בהחלט אמפתיה לעלובי החיים הללו, ורחמים לא מזוייפים למראה מאבקיהם הנואשים של יצורים מגוחכים אלה על אושר ופרנסה, הבטחת המשך שושלת היוחסין, אפילו אם ה„יחוס" אינו כל כך מכובד. הרי פירושה המילולי של התיבה „עלוב" הוא מי שהעליבו אותו. העלבון הוא במקרה זה עלבונו של הטבע. לאנשי האיפור הצגה זו היא חגיגה של ממש.

אמת נכון, כביכול אין האדם אחראי לפרצוף שיש לו. אמנם כבר העיר המחזאי הצרפתי סאלאקרו, ב„לילות הזעם" שלו, ש„אחרי 30 שנה אדם כבר אחראי לפרצוף שיש לו". ואי אפשר, על כן לזכות לגמרי את האנשים הללו, שהחיים כיערו אותם, אבל גם להם עצמם חלק בכך, בשל אנוכיותם וצרות־המוחין שלהם. היחיד שניצל מקללת הכיעור הוא השדכן, שהוא „בעצם אופטיקאי", מין פפאגנו, או פיגארו שאלברט כהן מעניק לו הומכיות יהודית מאוד.

כל העלילה מתרחשת בתנועה, בבחינת „ויסעו ויחנו". אחד המוטיבים החוזרים הוא: „בעוד דקה יוצאת הרכבת ל...". והכל אצים רצים אל התחנה. ועד כמה שלא יתאמצו לעבור מעיירה לעיירה, מכפר למקום מגוריה „הקוסמופוליטיים" של הזונה בעלת העבר המפואר. ומשם לארמון הנסיכה, אין האנשים הללו יכולים לחמוק מעצמם וקטנותם. ומאמצים אלה, פרפורים נואשים להימלט מהגורל, מעוררים חיוך סלחני, וגורמים הנאה תיאטרונית רבה.

חנוכצ'ה־לווינצ'ה עשה זאת שוב, ובצורה מבריקה מאוד, לדעתי.

„יאקיש ופופצ'ה" – הנאה תיאטרונית רבה. מימין: זהרירה חריפאי, ג'יטה מונטה ואהרון אלמוג.

מוסיקה

משב רוח אביבי

מאת מדי שני

תזמורת סימפונית צעירה [illegible] הנשיפה הייצוגית. מנצח [illegible] החיתי. סולנים: לאה לוי, [illegible] ברוק, חלילית. [illegible] חורשי, 26.3.86. בתכנית: [illegible] קונצ'רטו לסטנהר [illegible] תרדה; ויואלדי: קונצ'רטו [illegible] מאדור; שוסטקוביץ' [illegible] הסימפוניה מס. 9 [illegible] „נשי וינדזור העליזות".

קונצרט נעורים [illegible] אביבי של נעורים. [illegible] צעירים וקהל המאזינים [illegible] ככר כתבנו על הישגי [illegible] השנים בארץ ובחו"ל. [illegible] גם מסגרת נאותה לבשרות [illegible] דרכם, ואפשרות להופיע [illegible] משפחתי, בנוסף לקהל הרחב.

הערב שמענו שתי סולניות [illegible] לוי ניגנה את הקונצ'רטו [illegible] בפשטות ובתמימות. אין [illegible] להמשיך להתפתח הן מבחינה [illegible] מבחינה מוסיקאלית, כדי [illegible] בטוחה יותר, מגוונת מבחינה [illegible] והבעה אישית.

דבורה ברוק הרשימה בנגינה [illegible] קלילות וחיות. הקונצ'רטו [illegible] לביצוע טוב למדי כאשר [illegible] בחלילית דינאמיקה עשירה, [illegible] בטוחה ובסגנון מתאים. [illegible] נגינת הסולו לליווי התזמורתי.

אליעזר החיתי [illegible] ביצעו בהצלחה רבה שני [illegible] נכתבו להרכב סימפוני. [illegible] הסימפוניה החמישית [illegible] כשחצוצרות וקלרניתים [illegible].

הערב כולו הסתיים בנעימה [illegible] הפתיחה „נשי וינדזור העליזות" [illegible] למחיאות כפיים ממושכות.

מבוקש: חליל בס

מאת רונית מורגנשטרן

קרן תל־אביב [illegible] ביבורה את [illegible] מיכל, בן [illegible] שיחבר [illegible] חגיגיים [illegible] שנה להולדת [illegible] בעבר [illegible]

[illegible] 4000־3000 [illegible] לחליל־בס. [illegible]

קולנוע

אנשים נחטפים לאור היום

„הסיפור האמיתי" בקולנוע „גורדון" בת"א

מאת יעל ישראל

דראמה קטנה לכאורה היא זו המתרחשת בחייה של אליסיה, מורה ארגנטינאית בורגנית בגיל העמידה ואם לבת קטנה ומאומצת — סיפור אמיתי, דראמה אישית המלמדת על אלפי דראמות שהתרחשו בארגנטינה יומיים לפני החלפת המשטר. ומכאן אפשר להשליך על הקורה בארצות טוטאליטאריות אחרות: אימה, פחד, אנשים נחטפים לאור היום ו„נעלמים" מעל פני השטח. עשרות־אלפי מתנגדים נמרצים למשטר מעונים באיזה כלא חסוי וקרוביהם אובדי־העצות וחסרי־האונים מסגינים, אך אהוביהם לא חוזרים. בעבור שנה־שנתיים נמצאו באלה שמתו ממכות בכלא החסוי וכאלה שהתמזל מזלם ושוחררו.

הבמאי הארגנטיני, הידוע לואיס פואנזו, בחר לבקר את המשטר בארצו בדרך של סיפור קאמרי, דראמה פסיכולוגית מורכבת המועברת בצורה אינטימית על חייה של הגיבורה ובעזרתה הוא חושף פן עגום בחיים הפוליטיים של ארגנטינה, ללא כל תיאור של העינויים בבתי־הכלא. אם רוצים אפשר לראות זאת כמשל על הדרך בה משפיעה הפוליטיקה על חיי הפרט, למי שחושב שאין נגיעה. גם אליסיה (אותה מגלמת השחקנית נורמה אליאנדרו, שקיבלה על תפקידה את פרס פסטיבל קאן) חושבת שהחיים הפוליטיים לא נוגעים לה. הסרט מוצא אותה בנקודת התחלה כמורה מכובדת להיסטוריה, בעלת עמדה בחיים החברתיים, מטרה טובה ובעל אוהב, נאמן, מפנק ומסור. היא שרה את ההימנון ולא חורגת מההוראות שנותנים לה. אפשר להגדירה כחסרת מצפון, מעלימת עין. אך בעצם קשה להחליט אם אליסיה אינה רואה מה קורה סביבה, או בוחרת להתעלם. את ההפגנות של קרובי משפחות הנעלמים ואת השמועות על אלפי מתנגדים למשטר שהוצאו להורג היא לא רואה ולא שומעת, נוח לה לחיות בצמר־גפן שאופף אותה. אך אין בכל זה להסיק שהיא בן־אדם חסר מצפון או רגש הומאניטרי. להיפך, אליסיה מארחת את ידידתה הטובה מנוער, אנה, שחזרה מגלות בחו"ל, לשם ברחה אחרי שעונתה קשות בכלא הארגנטיני. אליסיה בוכה עם חברתה למשמע העינויים הקשים וההשפלות, אך מה מזעזעה יותר מכולן הנגיעה המוחשית בעולמה הסטרילי. הידידה מספרת לה שהשלטונות חטפו את תינוקותיהן של אסירות פוליטיות הרות. אליסיה לא צריכה לעשות הרבה, רק לחבר אחד ועוד אחד.

מאותו רגע הופכים חייה של אליסיה לסחרחרת. תעלומת ילדתה המאומצת הופכת לה לדיבוק: אין היא יכולה להרדם, היא חוקרת בארכיונים ולא שוקטת עד שהיא מוצאת עדויות מוכחות שיש סיכוי שילדתה היא אחת מאותם ילדים חטופים, שנמכרו בכסף טוב לנשים עשירות כמותה. בעצם אין היא שוקטת על שמריה כלל וכלל אלא ממשיכה לחפש את הוריה של בתה. למן אותה שיחה עם אנה השינוי בעולמה הוא כה דרסטי עד שאי־אפשר לעצרו, זהו תהליך פסיכולוגי המחולל בה שינוי מוחלט. באודיסיאת החיפוש היא מגלה עשרות־אלפי סבתות שמחפשות את בנותיהן ונכדותיהן הקטנות, והאפשרות שבתה היא נכדתה של אחת מהן מוחשית מאוד. מכאן אין דרך חזרה. מאזרחית ללא מודעות פוליטית הופכת אליסיה לבעלת מצפון פוליטי עירני, ואם עד עתה סלדה ממהפכנים קטנים, עתה היא כמעט מצטרפת אליהם. במקביל לעולמה שחרב עליה ולכל הערכים בהם האמינה, שהתמוטטו ברגע, היא מגלה שלבעלה היתה יד בקניית התינוקת וכי בעצם הוא שייך ל„הם" — לרעים הקשורים במשטר המושחת.

דרך הסיפור האישי אומר הבמאי כמה אמירות פוליטיות ביקורתיות ונוקבות, אך למעשה הביקורת העיקרית מופנת כנגד אופורטוניזם של אזרחים או חוסר מעורבות פוליטי: „סרט זה הוא אומנם פוליטי, אך מועבר בצורה אינטימית. הוא מכוון לאנשים ששאפו לשמור את פרטיותם גם כאשר לא היה זה אפשרי מבחינת המשטר וכל אחד הרגיש על בשרו. את הטראגדיה של כולם" — אמר הבמאי.

את „הסיפור האמיתי" צילם פואנזו בארגנטינה בשנת 84', רוב השחקנים חזרו או מגלות פוליטית כמויה בחו"ל, כמו בסרט ידידתה של אליסיה — עכשיו מועמד הסרט להרבה אוסקרים וכבר קצר כמה פרסים כ„גלובוס הזהב" ואחרים, כי העולם החופשי אוהב לבכות על נפגעי משטרים פאשיסטיים, אבל זה כל מה שהוא מסוגל לעשות.

העולם החופשי הצאור יראה את הסרט ואורחים יפי־נפש שחיים בשקט ובבטחה (מדומה או אמיתית) בניו־יורק או תל־אביב יודעים מעט, אולי גם יזילו דמעה חרישית ואחר ישובו לעכל בקלות את אומצת האנטרקוט. התיאבון לא ייפגע. הסרט גם לא יכביד על המוסר האוניברסלי, ועולם כמנהגו נוהג.

„הסיפור האמיתי" – יציאה מהעולם הסטרילי. בתמונה: נורמה אליאנדרו

פיסול מרחף

הסנה בוער בניו־יורק

מאת חנה איש־הורביץ

ניו־יורק

בחזית בניין המוזיאון היהודי בשדירה החמישית בניו־יורק מוצב החל מינואר, למשך שישה חודשים, פסל ה„סנה" של הפסל ואמן הווידיאו הישראלי, בוקי שוורץ.

הפסל, שגובהו 3 מטרים, רוחבו 6 מטרים ועומקו 2.5 מטרים, עשוי משילוב של גזעי עצים עם עצים מצויירים על עץ לבוד. מצידו האחד הפסל מצוייר, ומצידו השני הוא רשום. גזעי העצים הם האלמנט הפיסולי, המקשר בין הציור לבין הרישום.

בשלוש השנים האחרונות עבד בוקי שוורץ על סידרה של פסלים, המבוססים על שילוב ויזואלי של אלמנטים תלת־ממדיים, ריאליים, עם אלמנטים דו־ממדיים, מצויירים. זהו המשך לעבודות הפיסוליות הקשורות בנקודת המבט של הצופה, ובניהן עבודות, המהוות „מבנה פיסולי" מנקודת מבט מצלמת הווידאו.

בוקי שוורץ, המחלק את זמנו בין תל־אביב לבין ניו־יורק, הציג מבחר וידאו במוזיאון ישראל בירושלים, במוזיאון ויטני בניו־יורק, במוזיאון קרנגי בפיטסבורג ובשדה התעופה קנדי בניו־יורק, והוא מתכנן תערוכות נוספות בארצות־הברית.

בעריכת צביה בן־שלום

משפחה חד־הורית (א)

לגיטימית אבל ענייה

[illegible] יש לראות את המשפחה החד־הורית כמשפחה לכל דבר ולחפש את התנאים שבהם [illegible] תוכל לתפקד כרגיל" — אומר הסוציולוג [illegible] יוחנן פרס. בסיכום מחקר מקיף שלו [ו]של ד"ר רות כץ על משפחות חד־הוריות [בישראל] שנערך בסיוע מכון ירושלים לחקר [ישראל]. המחקר, שעל ממצאיו הראשוניים [illegible] בבירור זה בשעתו, חקר גרושות [ו]אלמנות (אך לא אימהות לא־נשואות), כדי למצוא את מידת הנפגעות של משפחות עקב היותן חד־הוריות וכן לבדוק את תרומתן של מערכות סיוע פורמליות מצד אחד וטבעיות מצד שני לרווחת המשפחה החד־הורית. החוקרים ביקשו גם לדעת את התנאים הדרושים למשפחה כזו לצורך התמודדות בלי עזרה ומידת ההסתגלות ויכולת התיפקוד של ילדים במשפחה חד־הורית. בדיון מסכם על הממצאים, שנערך לפני ימים אחדים בבית הקונפדרציה הציונית בירושלים, חזר פרופ' פרס והדגיש, שאנו צועדים בעקבות ארה"ב (שבה כ־20% מן הילדים גדלים במשפחה חד־הורית), אף כי בישראל עדיין רק 4% מן המשפחות הן חד־הוריות ורק 3.5% מן הילדים גדלים במשפחות כאלה. ונירה שמאי, סמנכ"ל למחקר ותכנון במוסד לביטוח לאומי, נוקבת במספרים גבוהים יותר: 6%, שהם 37,000 משפחות. בראש כ־31,000 משפחות חד־הוריות עומדת אשה.

כך או אחרת יש רגליים לסברה, שהשיעור גדל והולך והסוציולוגים שואלים. אם הגיע הזמן לחרוג מן ההגדרה הקלאסית המקובלת למשפחה, שהיא „שני הורים וילדיהם הקטנים" ולראות גם במשפחה החד־הורית משפחה לגיטימית.

ד"ר רות כץ, שהתמקדה בנושא רווחת האימהות במשפחות חד־הוריות מדגישה את הממצא החשוב במחקר, והוא ההבדל הגדול בהכנסה של משפחה חד־הורית לעומת הכנסת משפחה דו־הורית. הכנסתה של משפחה חד־הורית מגיעה בממוצע למחצית הכנסת משפחה דו־הורית, ובכך אנו דומים למצב בעולם המערבי. בנושא הדיור טוב מצבן של משפחות חד־הוריות בישראל ממצבן של משפחות במדינות המערב. נבדק גם מצב בריאותן של האימהות לעומת מצבן בהיותן נשואות (גורם הגיל נוטרל). לפי דיווחיהן הורע מצבן, בעיקר חלה הרעה במצב האלמנות. רק 22% מן האלמנות ציינו שינוי לטובה בתחומי החיים השונים בעוד ש־49% הצביעו על שינוי לרעה. אצל הגרושות, השינויים לרעה ולטובה בתנאי חיים שונים מתאזנים. רק 9% מן האלמנות טענו שלא איבדו שמחת חיים ו־42% מהן דיברו על ירידה בשמחת החיים, בעוד ש־42% מן הגרושות דיווחו על שיפור בשמחת החיים ורק 16% דיברו על הרעה. יש להעיר כי הנחקרות היו כולן לפחות 4 שנים בודדות ולא נישאו מחדש.

מימצא מעניין מתייחס לאיכות הקשרים החברתיים: זו יורדת יותר אצל גרושות: 44% לעומת 25% מן האלמנות דיווחו על הרעה.

יש תחומים שבהם חל שיפור. למשל, בהרגשת היכולת האישית. 53% מן האלמנות חשו שיפור כזה ו־64% מן הגרושות. 35% מן האלמנות ציינו התפתחות בעבודתן וכך גם 47% מן הגרושות. רבות מציינות שיפור ביחסים עם הילדים.

השינויים במשפחות חד־הוריות אינם — כך משתמע — חד־כיווניים, מדגישה ד"ר כץ. הנשים משני הסוגים מדווחות על הרעה במצב הכלכלי, על בדידות, גידול בעומס, באחריות, במתח, בדאגה לילדים, ועם זאת מדווחות רבות על שיפור בבטחונן העצמי, ביתר אמון בכוחות עצמן לעמוד באתגרים בבית ובעבודה.

גורם חשוב אחר בתחושת הרווחה האישית הן מערכות התמיכה. תמיכה כזו פירושה פעולת העברה של משאבים חומריים ונפשיים לשם שיקום ומתן תנאים לתפקוד תקין והענקת תחושת רווחה למשפחה החד־הורית. החוקרים מצאו 24 מקורות לתמיכה פורמלית וטבעית. (על הראשונה נמנים המוסד לביטוח לאומי, קופת חולים, ארגוני נשים וכדומה. ועל השנייה — משפחה, ידידים, שכנים וכו'). מתברר כי למערכת הפורמלית אין השפעה על המוראל של משפחה חד־הורית ולעתים ההשפעה אפילו שלילית. בניגוד לחוקרים אחרים, התולים את האשמה בגורם פסיכולוגי, סבורים פרס וכץ, כי הגורם לכך הוא הסלקציה בתמיכה. מאחר שהנמצאות במצוקה הגדולה ביותר הן גם אלה המקבלות את הסיוע הרב ביותר מן המערכת הפורמלית. אלא שמצבן אינו משתפר על־פי הרגשתן. הסיוע של המערכת הטבעית מצוי יותר אצל נשים חזקות ומאחר שסוג סיוע זה הוא רב־ממדי, בעוד שהסיוע הפורמלי חד־ממדי (כסף), נוצר אי־צדק מסויים, אף כי כמובן צודקת השיטה הנותנת העדפה בעזרה חומרית לאוכלוסיה חלשה ומונעת הידרדרות משפחה כזו.

ההמלצות בעקבות הדו"ח על־פי רות כץ מצביעות על הצורך בשינוי גישת מערכת החינוך, המחנכת כיום בנות להיות „עזר כנגדו" בלבד, בעוד שמן הראוי לפתח כישורים של בנות כדי שיוכלו להתמודד בשעת הצורך עם מצבי חיים המחייבים עמידה עצמאית. לטווח קצר ממליצה החוקרת לתת סיוע כלכלי רב יותר למשפחות חד־הוריות, שבהן האשה מעוטת השכלה ומרובת ילדים ולא להתנות עזרה כזו ביציאה לעבודה מחוץ לבית ולקבל כנתון את מגבלות התעסוקה של אשה משכבת אוכלוסיה חלשה. יחד עם זאת היא ממליצה לעצב חלק ממערכת התמיכה הפורמלית כך שתיווצר הדמיה לתמיכה טבעית, למשל על־ידי פעולה קהילתית וקבוצות טיפוליות שיקימו השירותים הסוציאליים ובדומה.

מרים גורן

הכל כשר לפסח

[illegible] לפני שנכנס אדר, וחג הפסח עודו [illegible] רחוק יחסית, הופיע בחנויות [illegible] ספר בישול אלגנטי וחגיגי מאוד [illegible] כולו מתכונים מסורתיים לחג [illegible] כבה ממש. „ספר בישול לחג [הפסח]" מאת חווה נתן, הוצאת זמורה, [ביתן]. 200 עמודים כשרים לפסח [illegible] בטעם רב (עיצוב: מרים שיש) [illegible] מספרי הגדה וכתבי־יד [illegible] וציורים בסגנון דומה.

[illegible] מספרת המחברת: „הרעיון [illegible] כזה עלה לפני כמה שנים, ערב [illegible] שהתכנסו כמה חברות ותוך שיחה [illegible] השאלה החוזרת: מה נבשל בחג?... [illegible] חקירה קצרה נוכחתי לדעת שספר [בישול] מיוחד לפסח אינו בנמצא... במשך שנה [illegible] עסקתי במלאכת הבישול, בבדיקת [illegible] ישנים כחדשים, בבחירתם [illegible]. תודה אני חבה לבני משפחתי... [illegible] טועמי ומבקרי הראשונים..."

[illegible] פותח בתפריטי הארוחות של ליל [הסדר] אצל רבני העדות. אצל כבוד הרב [illegible] קפאח ולפי נוסח יהודי תימן [illegible] הארוחה משלוש מנות: מרק, בשר [illegible] וחילבה עם מצות וחרוסת. [illegible] היא ל־35 איש. אצל כבוד הרב [illegible] כואף ברומא ולפי נוסח יהודי [illegible] נערך הסדר לכ־24 איש והתפריט [illegible]: מרק עוף צח עם כופתאות או [illegible] ביצה; עוף ממולא ואפונה; צלי כתף [illegible] עם תפוחי־אדמה חדשים ומטוגנים; [illegible] וכאחד משני נוסחים: ערוך השולחן [illegible] איש והתפריט כולל ביצים קצוצות [illegible] דגים ממולאים: מרק צח עם [illegible] חביתיות ביצים כאיטריות; המנה [illegible] צלי בשר, עוף מבושל ובגריל צימס [illegible] אדמה מבושלים בצורת מחית או [illegible] לביבות, או פשטידה מתפוחי־אדמה [illegible] חרשפים ממולאים; חמיצת [illegible] ולקינוח — רסק תפוחי עץ... [illegible] הרב והרבנית אליהו ולפי נוסח [illegible] ערוך השולחן לכ־20 סועדים [illegible] מרק עוף; עוף צלוי; אורז לבן; [illegible] ממולאים; מדיאס: סלטים, ליפתן [illegible] קפה...

[illegible] נתן מביאה את המירשמים של [illegible] הנוהגים בבתי הרבנים. את תאורי [illegible] הערוך, את מרכיבי החרוסת על [illegible] פרק נפרד מוקדש למקורות [illegible] הכיר, נוב, ועכשיו — לאכילה: [illegible] מתאבנים וחטיפים. „מנות [illegible] תוספת עשירה), בשרים [illegible] בבשר, מאכלי חלב, דגים, מרקים, סלטים, קינוחים, דברי מאפה ובצקיות, עוגות ועוגיות... אפשר לשנות את התפריט בכל יום מימי החג וחול המועד, בכל ארוחה מחמש הארוחות הקטנות והגדולות — ועוד יישארו מאכלים נטולי חמץ להתכבד בהם עד גמר ספירת העומר. מרבית המאכלים, טובים גם ליום־יום, כמובן, ואם תתעקשו — החליפו קמח מצה בפירורי לחם וקמח תפוחי־אדמה בקמח רגיל...

בעקבות הספר

זמורה, ביתן — מוציאים לאור

אין ספק שהספר ייחטף מהמדפים ערב החג, כי הוא מתנה יפיפיה (לכל מארחת שתמיד מתלבטת מה להביא לה...) ובכלל — לכל מי שרוצה להקפיד על חג כשר. וגם לישראלים בחו"ל, שלא אכפת להם כל השנה לטרוף בייקון, שרימפס וסטייקים לבנים, אבל בפסח יאכלו מצות... המחיר: קרוב ל־20 שקל. כמה מירשמים מהספר אביא סמוך לחג.

צב"ש

זה מה שיש

בישול לסוכרתיים

האגודה הישראלית לסוכרת פותחת קורסים מיוחדים לבישול, המיועדים לחולי סוכרת ובני משפחותיהם. הקורסים יתקיימו, בשלב ראשון, במסגרת שלושה שיעורים בני שעתיים ויועברו ע"י שרה פינלמן, תזונאית, ואירית ארלר־אילן, דיאטנית מוסמכת. הקורסים משותפים עם מחלקת ההדרכה של ויצ"ו ויתקיימו בימי ד', בשעה 17.00־19.00. החל ב־12 במארס בבית ויצ"ו בתל־אביב. דמי השתתפות, לכיסוי הוצאות, 15 ש"ח.

פרטים נוספים והרשמה באגודה הישראלית לסוכרת, טל' 03־224461, רח' רנ"ק 17, ת"א.

עצה טובה

בננות אין שומרים במקרר. אלא במקום יבש וקריר מחוצה לו. גם תותים עדיף לא לשמור במקרר ואם חייבים — אין לרחוץ אותם ורצוי להוציאם לטמפרטורת החדר כשעה לפני ההגשה. רוחצים אותם ממש לפני ההגשה או ההכנה. אם צריכים לשמור במקרר תותים רחוצים יותר מספר שעות עדיף לזרות עליהם סוכר, או להשרותם בליקר (יין, מיץ תפוזים), או לערבבם בשמנת.

חגיגת תות־שדה

ברשת מלונות דן נערכת עכשיו הגינת תות־שדה. בהזדמנות הסבירו לנו שתות הוא ירק והוא דל קלוריות (13 ב־100 גרם), נה שלא מזיק לאיש, כי ממילא אוכלים אותו עם סוכר, גלידה או קצפת.

שבתאי קריספין, השף של דן אכדיה, מכין את התות בעשר צורות של סברינה, שרלוט, עוגת גלידה וחביתיות וכן עם פירות ובייז ובליקר ובדרך כלל עם הרבה קצפת. ושלא נשכח את המילק שייק. כל מנה נמכרת תמורת 4 שקל, לא כולל מע"מ, אבל כולל דמי שירות, אווירה ושירות אדיב מאד. המלצרים מתחרים בינהם בהגשת מערני תות. כי מי שימכור בחודש מאה מנות יזכה לוויק־אנד באחד מבתי המלון של הרשת. החגיגה תימשך עד שייגמרו התותים.

טורט שרלוט. מתות

מגיש שבתאי קריספין, השף של מלון דן־אכדיה.

500 גרם תות־שדה מרוסק; 150 גרם סוכר; מיץ מלימון אחד; 3 חלמונים; 30 גרם ג'לטין (אבקה); 600 גרם שמנת מתוקה.

מבשלים את רסק התות עם 100 גרם סוכר ומיץ לימון במשך 20 דקות על אש קטנה מאוד. לקראת סוף הבישול מוסיפים את הג'לטין, מומס במעט מים מושרים ובוחשים היטב. טורפים בקערה את החלמונים עם 50 גרם סוכר ויוצקים עליהם את העיסה של התות. טורפים ביחד ומשאירים שהכל יתקרר אבל לא יתקרש. מקציפים את השמנת לקצפת יציבה ויוצקים עליה את תערובת התות והחלמון. מערבבים בעדינות. יוצקים לתבנית קפיצים עגולה ומקררים במשך 25 שעות, לפני ההגשה. פורסים כמו טורט ומגישים כל מנה (מקבלים 16 מנות גדולות) מעוטרת בתות־שדה.

יום מתוק לנערות

קונצרן „עלית" וחברת „גלגלי זהב" חברו על מנת לקיים יום כיף — יום מתוק לנערות „בית הנערה" — פנימייה השייכת לעיריית תל־אביב. במסגרת „היום המתוק" הוסעו הנערות מ„בית הנערה" באוטובוס מפרקי למפעל „עלית" ברמת־גן, עם סיורר בין פסי הייצור ולמדו מקרוב את פלאי עולם הממתקים. לאחר הסיור, הסיען האוטובוס לטיול באתרים שונים בתל־אביב. לאורך הטיילת ועד יפו העתיקה.

בתמונה שמואל פרנקל, מנהל השיווק של „עלית" מכבד את הנערות בשוקולדים.

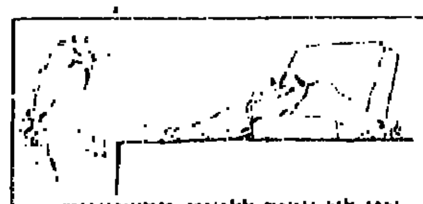

אני לא צריך ללמוד מהשגיאות שלי. אני מנצל שגיאות של אחרים

ייעוץ מקצועי ותעסוקתי לשדרות

מבצע התנדבותי של מכון הדסה לייעוץ בבחירת מקצוע בעיירה שדרות ראוי לתשומת לב. יצחק גרתי, מנהל המכון, ועמיר פרץ, ראש המועצה של שדרות, סיכמו על תוכנית פעולה של המכון, שתכלול ייעוץ והכוון לחיילים, לפני ואחרי שחרורם מצה"ל, פתיחת ספריית מידע תעסוקתי במתנ"ס המקומי ושתהווה שלוחה של מרכז המידע התעסוקתי הגדול הפועל במכון הדסה בירושלים. סדנאות לתלמידי י"א־י"ב לסיוע בבחירת מקצוע, ייעוץ לתלמידי חטיבת הביניים בבחירת מגמות הלימודים וכו'. התוכנית תתבצע במשך שנה.

(מרים גורן)

יש קררה ויש סי. קררה

מה זה CARRERA? זו טוב ששאלתם. זאת חברה אוסטרית המתאפיינת בסמל מסחרי מיוחד (ה־C בתוך בעיגול קווי רוחב) וביומרה לכבוש את הציבור הצעיר. זה חמש שנים, די בשקט, הובאו המוצרים המסומנים בסמל זה על־ידי חברת „פלוס 30 בע"מ" ולאחרונה החלו גם לייצר כמה פריטים בארץ.

רגע. כדי שלא נתבלבל, התבקשנו להבהיר שהחברה האוסטרית משווקת תחת שלושה שמות מסחריים: P.D (פורש דיזיין) שזה עיצוב יוקרתי. C. CARRERA שזה עיצוב ספורטיבי ו־SUN JET קו צעיר ועממי. זה התחיל במשקפי שמש והתרחב על פריטי עזר לענפי ספורט שונים (משקפי גלישה, רכיבה, אבק, קסדות, תיקים, מגיני זיעה) וכמובן — הגיע עד ללבוש. בשלב זה — רק ספורטיבי, אימוניות וסווצ'רים אבל עוד היד נטויה ובשנה הבאה, תראו שהם יעצבו גם בגדי ערב. אגב, במעט שכחנו: יש, כמובן, הקררה האיטלקית, הידועה (לפי הסדר עם פירמה זאת מעצבים בפולגת) ואין כל קשר מסחרי, עיצובי או משפטי בין השתיים.

ספה פלוס

רעיון חדש ברשת „רים": ספה דו או תלת־מושבית) שהיא פינה סלונית. יען כי המסעדים הצדדיים נפתחים והופכים לשולחנות קטנים.

לא צריך שולחן מרכזי וזה חוסך, כמובן, כסף וגם שטח בדירה קטנה. בדור הבא של הספות אפשר יהיה לחבר אותן לחשמל (ולהרתיח קפה) ולצנרת (להתקלח) ואולי גם יהיה נוח לישון עליהן. תוצרת דנמרק.

מינזר למכירה

בנרמניה המערבית, החלה מכירת חיסול של אתרים עתיקים. רבים מהם, שנבנו במאות ה־12 וה־13, הם בעלי ערך היסטורי אך השלטונות מאשרים את מכירתם מחוסר תקציב לשיפוץ ותחזוקה שוטפת. במדינת באדן בלבד נוצעים למכירה יותר מ־60 אתרים — טירות, ארמונות, קאפלות ואפילו מינזרים. הלקוחות המתעניינים הם בדרך כלל אמריקנים עשירים...

מכבי חיפה צימקה הפער ל־3 נקודות בפיסגה בתום השליש השני לאחר נצחון 1:4 על כפר־סבא

לנדאו (85) ואלי כהן (90) הצילו את הפועל ת"א נגד בני־יהודה (2:2)

★ אכזבה בפ"ת: הפועל פ"ת – בית"ר ירושלים 0:0 ★ נתניה עצרה את שמשון 1:0

★ התחתית לא ניצחה: באר־שבע – שעריים 0:1; יבנה – הפועל חיפה 1:2; מכבי ת"א – יפו 1:1; מכבי פ"ת – הפועל י־ם 1:2

שני השערים המפתיעים של הפועל ת"א אתמול בשכונת־התקווה: למעלה: גיל לנדאו (במרכז) נוגח את השער הראשון בדקה ה־85; למטה: אלי כהן (משמאל) צוהל לאחר הבקעת שער השוויון בדקה ה־90 (2:2) (צילם: אריה קנפר)

פיניש מזהיר של הפועל ת"א, בו הבקיעו גיל לנדאו (85) ואלי כהן (90), צמד שערים לרשת בני־יהודה ת"א הציל את המובילה הלאומית מהפסד בשכונת־התקווה — 2:2, במשחק המרתק ביותר במחזור ה־20, שסיים את השליש השני בליגה הלאומית בכדורגל. שתי הקבוצות נותרו במקומותיהן: הפועל ת"א — 1 ובני־יהודה — 4.

האלופה, קבוצת מכבי חיפה, צימקה את הפער בפיסגה ל־3 נקודות לאחר שהביסה בקרית־אליעזר את הפועל כפר־סבא — 1:4. מכבי חיפה — 2.

כדורגלני בית"ר ירושלים, שדילגו במחזור הקודם למקום ה־3, לא הצליחו לנצח בפ"ת את הפועל פ"ת — 0:0, במשחק מאכזב. הפועל פ"ת ירדה מהמקום ה־8 ל־9.

תנופת שמשון ת"א נקטעה בנתניה. לאחר שישה נצחונות רצופים נוצחה הקבוצה השמשונית ע"י מכבי נתניה — 1:0. שמשון ת"א ירדה מהמקום ה־5 ל־7, ומכבי נתניה טיפסה מהמקום ה־11 ל־10.

ארבע האחרונות לא הצליחו לנצח. רק מכבי יפו סיימה בתיקו, בעוד שמכבי שעריים, הפועל חיפה והפועל ירושלים הפסידו.

התיקו 1:1 בין קבוצות מכבי ת"א ומכבי יפו, באיצטדיון ברמת־גן, הקפיץ את היפואים אל מעל לקו־האדום — מהמקום ה־14 ל־13. יפו לא הפסידה תשעה משחקים רצופים ומכבי ת"א נותרה במקום ה־5.

האחרונה בטבלה, מכבי שעריים, הניפה דגל־לבן בבירת הנגב כשנוצחה 1:0 ע"י הפועל באר־שבע, שטיפסה מהמקום ה־7 ל־6.

המאמן הסקוטי פיטר לורימר אינו מצליח בהפועל חיפה (חמישה הפסדים משישה משחקים), שנחלה הפסד־חוץ נגד מכבי יבנה — 2:1. הפועל חיפה בצרות — מקום 15. מכבי יבנה עלתה מהמקום ה־12 ל־11.

מצבה של הפועל ירושלים החמיר אתמול בהפסד הביתי בימק"א למכבי פ"ת — 2:1. הפועל ירושלים נסוגה לאזור המסוכן — ירדה מהמקום ה־13 ל־14 ומכבי פ"ת דינקה מהמקום ה־9 ל־8. הפועל ירושלים נטלה נקודה אחת בשמונה משחקים.

● טבלה לאומית

.1	הפועל ת"א	20	11	8	1	18:36	41
.2	מכבי חיפה	20	11	5	4	15:30	38
.3	בית"ר ירושלים	20	10	4	6	22:31	34
.4	בני־יהודה ת"א	20	9	6	5	10:12	33
.5	מכבי ת"א	20	7	9	4	20:27	30
.6	הפועל באר־שבע	20	8	6	6	12:17	30
.7	שמשון ת"א	20	7	8	5	24:25	29
.8	מכבי פ"ת	20	8	4	8	27:27	28
.9	הפועל פ"ת	20	7	6	7	25:27	27
.10	מכבי נתניה	20	7	4	9	24:27	25
.11	מכבי יבנה	20	7	4	9	22:16	25
.12	הפועל כפר־סבא	20	6	6	8	27:25	24
.13	מכבי יפו	20	4	7	9	27:16	19
.14	הפועל ירושלים	20	5	3	12	32:21	18
.15	הפועל חיפה	20	4	5	11	33:13	17
.16	מכבי שעריים	20	3	7	10	24:11	16

שים לב

מעשים ולא תיאוריות

בדרך־כלל אנו אוהבים תיאוריות. החלטות המתקבלות לרוב במרכזי הספורט חבויות שיניים. הן נעדרות אומץ לחתוך דברים. גם בימים קשים, כאשר קבוצות ואגודות מאויימות בהתפרקות ובחיסול, עדיין מנסים לא פעם להחליק דברים.

מדברים על הצורך ביעול: על ההכרח בקיצוצים, אבל מבחינה מעשית — חוששים. מה יהיה? להערכתי, אם לא יחול שינוי במחשבה וימשיכו לטייח את הדברים לא יטב המצב. להיפך, הוא יוחמר.

בשבוע שעבר התחילו להרהר במרכזי הספורט על הצורך בהגבלת ההעברות וההשאלות המבוצעות במשך 15 המחזורים הראשונים בליגות בכדורגל. סוף־סוף הגיעו לדיעה שהכרח לחסל את הג'ונגל בשטח זה כשכדורגלנים נודדים במשך חצי עונה מקבוצה לקבוצה. ההעברות וההשאלות הסיטוניות גורמות לא פעם למצבים מגוחכים. מצד אחד זועקים שאין כסף, מצד שני קונים ומוכרים שחקנים ללא מחשבה, ללא אחריות, ללא תבונה. היו מקרים — והם אינם מעטים — שכדורגלן נקנה ע"י קבוצה, לא הספיק להופיע בשורותיה, או שיחק פעם־פעמיים — ונמכר. ישנם שחקנים שהחליפו העונה קבוצות שלוש וארבע פעמים!

נדמה לי שכשיא ההעברות וההשאלות מחזיקה קבוצת הליגה הארצית של בית"ר ת"א. טוענים שביצעה 19 רכישות. אמנם חלק מהשחקנים מכרה, אבל עצם העובדה שניהלה „עיסקות" כה נרחבות, והיא, כמובן, לא היחידה, מוכיחה שהשיטה הזו מפוקפקת ביותר. בית"ר חיפה שיתפה עד כה 30 שחקנים! טוב שלפחות כבר מתחילים לדבר על צמצום מספר ההעברות וההשאלות. מי שרגיל בשיטה זו בעבר, ופתח אותה לחלוטין, לא עשה טובה לכדורגל הישראלי ובוודאי שלא תרם לגיבוש הקבוצות ולטיפוח נוער.

החלטת הצמצום היא הכרחית. לכן לא צריך לחשוב הרבה. יש לבצעה כבר בעונה הבאה. „שוק השחקנים", כפי שנראה בכל שבוע, עד למחזור ה־15, כרחוב הארבעה בתל־אביב הוא ממש בושה.

* * *

כבר משתגעים

ככל שהמצב גרוע יותר כך משתוללים יותר. עוד בטרם נתיימה העונה ומשחקי הפלי־אוף בכדורסל הם בעיצומם כבר החל מחול־שדים בקבוצות מסויימות כדי לרכוש כדורסלנים לקראת ה... עונה הבאה. תופעה שלילית מעין זו לא קיימת בשום מדינה מתוקנת באירופה. אבל אצלנו אין מעצורים.

ישנם, כמובן, סוכני שחקנים המעוניינים להרוויח כסף. הם מציעים את מרכולתם ואפילו עוזרים לקבוצות מסויימות „לתכנן" את עתידן לא על־ידי טיפוח כדורסלנים מתוצרת עצמית אלא ע"י רכש מאסיבי.

חוששני שרוב קבוצות הכדורסל בליגה הלאומית יתקשו לפעול בעונה הבאה. הן סיימו את העונה בצליעה. שקועות בחובות־ענק. כמה „גבירים" הם בעלי מבט ארוך־טווח, כבר מנהלים מו"מ מתוך להיטות שמישהו יחטוף להם כדורסלנים מסויימים, ביוקרם הם חפצים.

מסתבר — ומי שלא הבין עד כה יבין זאת בעתיד — שהבורר בסכסוך־הכדורסל „פתח" יותר מדי את אפשרויות־הרכש. עובדה, כל מי שעוקב אחרי התופעות האחרונות בכדורסל הישראלי, מתחיל לחוש עד כמה שהקרקע בוערת תחת הרגליים.

אם בכדורגל מנסים לשים סייגים לתופעות שליליות הרי שבכדורסל, בהיעדר אמנת־שלומים, נפרצים הסכרים. וזה מסוכן.

* * *

מחמאה

כאשר שופט כדורגל ישראלי זוכה במינוי לנהל משחק בין־לאומי — נותנים לכך פירסום מעל ומעבר. בכדורסל, המצב שונה. שופטים ישראלים מנהלים, כמעט מדי שבוע, משחקים בין־לאומיים בגביעי־אירופה.

השופטים הישראלים קיבלו בשבוע שעבר מחמאה רצינית, כאשר ראובן וירובניק נקבע לראשונה, כאחד משני שופטי־הגמר בגביע־אירופה למחזיקות־גביע, המפעל מספר 2.

מי שמכיר את המציאות האירופית, את הלחצים המופעלים ע"י שופטים ממדינות שונות, בסיוע פטרונים שיש להם בפיב"א, יכול להעריך נכונה את המינוי שקיבל וירובניק, שאגב כבר שפט בשנה שעברה במשחק־הגמר באליפות אירופה לנשים. אכן, מחמאה לשופטים הישראלים, שלא תמיד יודעים להצטיין בבית. אך מתעלים בחוץ.

האחים רוזנטל בכושר הבקעה

מכבי חיפה — הפועל כפר־סבא 1:4

לאחר תקופת־שפל [illegible] אתמול כדורגלני מכבי [illegible] לעצמם, ובתוצאות [illegible] התבליטית הביסו את [illegible] סבא — 1:4, והכ[illegible] משחקיהם המלהיבים [illegible] שעברה, ובמיוחד [illegible] ההבהרה, נגד כפר־סבא — [illegible] גם אם היו למכבי [illegible] מחות, הרי שבכל זאת [illegible] המאמן שלמה שרף [illegible]

השחקן המצטיין: רוני רוזנטל

מהשיפור ביכולת חניכיו [illegible] מעט בזכות שינוי טקטי [illegible] את זאהי ארמלי מהחוד [illegible] דבר שאיפשר לו יותר [illegible] תימרון. גם אם זאהי לא [illegible] הרי שהיה פעיל ביותר.

כבר בדקה ה־10 נבנה [illegible] הראשון: ציון מרילי הגביה [illegible] קרן משמאל, וליאור רוזנטל [illegible] במדוייק לרשת — 0:1.

חיפה כבשה בשנית [illegible] ארמלי תיעתע בהגנת [illegible] באגף שמאל, הקשית למרכז [illegible] היה זה רוני רוזנטל שנגח [illegible] 0:2. מול אבי ששון, שהחליף [illegible] קודם־לכן את עופר [illegible] שנפצע.

מכבי חיפה היתה [illegible] המשיכה לתקוף ובכבה [illegible] שלישי בדקה ה־75: איתן [illegible] פרץ מצוין ממרכז המגרש [illegible] הרוחב, ומשם מירכז נתן [illegible] אותו רוזנטל [illegible] לרשת — 0:3.

כפר־סבא לא ויתרה [illegible] סיימון מהעורף לחוד [illegible] כבוד לו היתה ראוייה [illegible] מימוני מסר כדור שטוח [illegible] לרחבה, לאיתן רבינו [illegible] פציעה ממושכת. רבינו [illegible] עירנות בהגנת מכבי חיפה [illegible] מטר בעט שטוח לפינה — 1:3.

האקורד האחרון [illegible] למכבי חיפה שהבקיעה [illegible] בדקה ה־84. שוב הנגנה [illegible] של מרילי, ורוני רוזנטל [illegible] במדוייק לרשת — 1:4.

שפט היטב יצחק [illegible] כרטיס צהוב לאוקנין [illegible] לעיני 6000 צופים, בקרית־אליעזר.

● מכבי חיפה: אוחנה, [illegible] הגדול, קלינגר, מרילי, [illegible] רוזנטל, אבוקרט (שלום [illegible]) ארמלי, צדוק, מלכה [illegible] סלקטר, רוני רוזנטל.

● הפועל כפר־סבא: [illegible] (ששון), אוריגנר, פיישו, [illegible] אינשטיין, גדמיש, מתן, [illegible] מסיקה, מימוני, רבינו.

יוסף נ"ד

● מלך השערים

.1	רבינזון (מכבי פ"ת)	11
.2	איוניר (מכבי ת"א)	9
"	ארמלי (מכבי חיפה)	9
"	לוין (הפועל פ"ת)	9
"	מלמיליאן (ב. ירושלים)	9
.6	אלי כהן (הפועל ת"א)	8
"	לב"א (מכבי נתניה)	8
.8	דיין (הפועל ירושלים)	7
"	פרץ (שמשון ת"א)	7

השבת — אין ליגה; יש גביע

בשבת לא ייערכו משחקי הליגות בכדורגל. קבוצות הליגה הלאומית ייפגשו עם יריבים מהליגות הארציות: א', ב' וג' בסיבוב השמיני בגביע המדינה.

תחילת המשחקים ב־2.30.

סיבוב שמיני בגביע־המדינה

הפועל חדרה — הפועל ת"א; בית"ר ירושלים — בית"ר ת"א; הפועל עכו — הפועל כפר־סבא; הפועל באר־שבע — הפועל אור־יהודה; הכח רמת־גן — הפועל פ"ת; מכבי חיפה — הפועל טבריה; בית"ר פרדס־כץ — מכבי ת"א; בני־יהודה ת"א — בית"ר נתניה; מכבי חדרה — מכבי שעריים; הפועל חיפה — בית"ר חיפה; שמשון ת"א — הפועל יהוד; מכבי רמת־עמידר — מכבי נתניה; מכבי פ"ת — הפועל חולון; בית"ר באר־שבע — מכבי יפו; הפועל ירושלים — הפועל כפר־שלם; הפועל קרית־אתא — מכבי יבנה.

בבני־יהודה התנחמו בהכנסת שיא של 53 אלף דולאר

מאת נפתלי כהן

שחקנים, מנהלי ואוהדי בני־יהודה ת"א התנחמו אתמול לאחר תוצאת התיקו 2:2 נגד הפועל ת"א בהכנסה בספית גבוהה בסך של 53 אלף דולאר, שהכניסו לקופת האגודה 5500 הצופים שבאו למגרש צר־המידות בשכונת־התקווה. סכום זה יספיק לתשלום חובות האגודה לשחקני הקבוצה.

חדר־ההלבשה של בני־יהודה דמה בסיום המשחק „לבית־אבלים" למרות שהקבוצה לא נוצחה. שחקני בני־יהודה האשימו את השופט משה אשכנזי באובדן שתי נקודות ליגה לאחר שהוסיף כשתי דקות מעל הזמן החוקי, ובמהלכן הבקיע אלי כהן את שער־השוויון.

מצרים נוצחה בקהיר ע"י סנגל 1:0

נבחרת הכדורגל של [illegible] המארחת את משחקי גביע אפריקה לאומות, נוצחה [illegible] במתיחת התחרויות בקהיר [illegible] סנגל — 1:0.

אלג'ייריה ומרוקו, [illegible] אפריקה בגביע העולמי [illegible] בתיקו 0:0.

תוצאות נוספות: [illegible] זמביה 2:3; חוף השנהב — [illegible] 0:3.

מכסיקו־דנמרק 1:2

נבחרת הכדורגל של [illegible] שתארח את משחקי [illegible] העולמי, בסוף חודש מאי [illegible] בלוס־אנג'לס את נבחרת [illegible] שהוסיפה ללא חמישה [illegible] ההרכב הראשון — 1:2.

המשחק המרכזי

בני־יהודה החמיצה נצחון ונכנסה לדיכאון

בני־יהודה — הפועל ת"א 2:2 (0:2)

מאת נפתלי כהן

הדקה ה־90: השופט משה אשכנזי הציץ בשעונו; בני־יהודה הובילה — 1:2, „בדרבי הקטן" נגד המובילה, הפועל ת"א. שתי דקות מעל לזמן החוקי; משה סיני הגביה כדור־קרן מסובב; אלי כהן התרומם מפקעת שחקנים ונגח את כדור השוויון — 2:2. שחקני הפועל ת"א עלזו. שחקני בני־יהודה המומים.

מה אפשר לצפות יותר ממשחק בו הוליכה בני־יהודה בדקה ה־85 0:2, תוך יתרון ברור בשדה, ולבסוף איבדה את עולמה? עד לדקה ה־90 נראתה בני־יהודה כמושיעה של הקבוצות הרודפות אחרי הפועל ת"א בטבלה. משה סיני חשב אחרת.

לאורך כל 90 הדקות היה המשחק ער ומעניין. יתרונה של בני־יהודה בלט במחצית הראשונה. הכל דפק אצל ה„זהובים", שלא היו רחוקים מהבקעת שערים נוספים. הקשר דור גורדנה תיעתע לא פעם בהגנת הפועל ת"א, במיוחד בשומרו אילן שוקרון. באגף הימין: החלוץ משה איזנברג „השכיב" לא אחת את יהודה עמר. בהגנת בני־יהודה, לעומת זאת, היו טובים שני הבלמים, ירון אדיב והבלם הקדמי יעקב סגל, שחיסל את כל נסיונותיו של משה סיני. ה„זהובים"

השחקן המצטיין: ירון אדיב

תקפו דרך האגפים, כאשר הקשר ניסן כהן, ניווט בפיקחות את משחק קבוצתו מאחור. אהוד בן־טובים פרח שוב בהתקפה. הוא חילק כדורים מדוייקים לחבריו הצעירים ברחבה, שבאחד מהם הובקע השער הראשון לזכות בני־יהודה.

במשך 40 דקות לא סיכנה הפועל ת"א בצורה ממשית את שער בני־יהודה. ביציעים דיברו כבר על תבוסה של הפועל ת"א. ואכן, בדקה ה־19 הוליכה בני־יהודה ביתרון של 0:2. משחק הפועל ת"א היה חלש. הכל היה שקוף וכושל במחצית הראשונה. השחקנים הירבו מהגנה כדורים לרחבה, ללא תועלת.

„הבלייד" של בני־יהודה בפתיחה הניב את השער הראשון כבר בדקה ה־14: המגן משה עלו הגביה כדור לשמאל, בן־טובים עשה עצמו קופץ לכדור, והותירו לחלוץ משה איזנברג, שהטעה את יוסי זאנה, נטל מקדמה ובריצה בעט פנימה — 0:1.

קבוצת הפועל ת"א נכנסה להלם ובדקה ה־19 קיבל דור סלמן כדור במרכז השדה, התקדם מעט ומ־25 מטר בעט כדור חזק מעל לידיו המושטות של השוער אריה אלטר פנימה — 0:2.

לאחר הפסקה פקדה חולשה דווקא את בני־יהודה. השחקנים גוננו על שערם במטרה לשמור על התוצאה. הדבר עורר את שחקני הפועל ת"א שהחלו לתקוף גלים־גלים. בדקה ה־61 קיבל מוריס זאנו כדור מאלי כהן, ובעט חלש: הכדור הטעה את שוער בני־יהודה, יעקב אסייג, נהדף ביקורה, והורחק על־ידי ההגנה.

המפנה חל בדקה ה־85. קרן לזכות הפועל ת"א: משה סיני הגביה כדור מסובב; השוער אסייג נכשל בהרחקתו: נוצרה עירבוביה ברחבת החמש. וגיל לנדאו התברג ונגח מהקו פנימה — 1:2.

הסיום היה עצום. בדקה ה־90 העיף השופט משה אשכנזי מבט בשעונו ונתן למשחק להימשך, בטענה של פציעות, מעבר לזמן החוקי. ואז הרחיק אורי חזקיה את הכדור לקרן. שוב הגביה משה סיני כדור לרחבה ואלי כהן שהתרומם מפקעת שחקנים נגח פנימה והישווה ל־2:2.

שפט משה אשכנזי, לעיני 5500 צופים, בשכונת התקווה. הוא שלף שני כרטיסים צהובים למוריס זאנו מהפועל ת"א ולניסן כהן מבני־יהודה.

● בני־יהודה: אסייג, חזקיה, אדיב, עלו, סגל, אייל חיים, סלמן, ניסן כהן, גורדנה (לוזון), איזנברג, בן־טובים.

● הפועל ת"א: אלטר, לסרי (שבתאי לוי), יעקב כהן, זאנה, שירזין (יאנוי), עמר, אקרויה, סיני, אלי כהן, זאנה, לנדאו.

חלוקת נקודות במשחק מאכזב

מכבי תל־אביב — מכבי יפו 1:1 (0:1)

500 הצופים שטרחו והגיעו אתמול לאיצטדיון הענק ברמת־גן לא נאוכזבו בתום 90 הדקות במשחק קבוצות מכבי ת"א ומכבי יפו, שהסתיים בתיקו — 1:1.

זו אכזבה במיוחד היתה מכבי ת"א. הקבוצה שרמתה היתה דלה, היא היתה עם חלוץ בודד (אלי דריקס). גם הוא ירד מדי פעם לעורף. היה זה היתה מורה מאחר שממול היתה קבוצת־תחתית כמכבי יפו.

נגד, שיחקה מכבי יפו בצורה נכונה. שחקני הקישור שלה, אברהם בוטפיקה ורמי לוי, ניסו לשגר כדורים לחלוצים, עופר דגמי ודוד אניגה, ובמחצית השנייה גם אליעזר צ'יפרוט, שחיזק את החוד. גם חלוצי יפו סבלו מחוסר רגל־מסיימת וגם כשהגיעו למצבי הבקעה החמיצו בצורה תמוהה.

מכבי ת"א כמעט שלא נראתה במחצית הראשונה. חלוציה ביצעו קודם לכיבוש השער התקפה אחת על שער יפו ובמהלכה החמיץ משה גריאני (26). מנגד היו חלוצי יפו מסוכנים יותר. בדקה ה־18 בעט דגמי טיל מ־30 מטר שפגע בעוצמה במשקוף שער מכבי ת"א, והורחק. בדקה ה־21 הגביה יוסי לוי קרן, ומשה מזרחי נגח מול השער לחוץ. בדקה ה־30 הגיע תורו של יוסי לוי לחוץ.

מכבי ת"א יצאה לאחת ההתקפות הבודדות והבקיעה שער מקרי: ארז לולו ניסה לתקל את יעקב כהן־צדק, מגן מכבי יפו: הכדור טס בקשת גבוהה הגיע לאלון נתן, שבעט מפינת רחבת ה־16 כדור חזק בחצי־גובה שהכניע את אבי ליברמן, שוער יפו — 0:1, בדקה ה־36.

השחקן המצטיין: ארז לולו

במחצית השנייה צורף צ'יפרוט להתקפת מכבי יפו, ובדקה ה־76 בעט היטב, אך גינצבורג קלט.

בדקה ה־80 הושג שוויון: עופר דגמי ומנשה מזרחי החליפו מסירות כפולות; מזרחי חדר לרחבה ומול גינצבורג לא נכשל והישווה ל־1:1.

שפט יוסף דיאמנט, ללא צהובים.

● מכבי ת"א: גינצבורג, איתן לוי, מנשה שמעונוב, אבי כהן, קריים, קרמר, נתן, גריאני, לולו, איוניר, דריקס.

● מכבי יפו: ליברמן, סלימן, דניאל, פרי, כהן־צדק, בוטפיקה, יוסי לוי (צ'יפרוט), רמי לוי, מנשה מזרחי, אניגה, דגמי.

יצחק ויסהוף

זאדה וקוץ ניצחו בקליעה

נרשמה הפתעה בתחרויות הליגה ברובה אויר, כשגילה זאדה מהפועל פ"ת זכתה בבכורה לאחר שצברה — 572 נקודות.

באקדח אויר ניצח שמואל קוץ ממכבי רעננה — 549 נקודות, לפני בטי טכנאי מקיבוץ מעברות — 540 נקודות, ודורון עקיבא, גם הוא ממעברות — 532 נקודות.

התחרות נערכה בקיבוץ מעברות.

במחוז המרכז ניצחה הפועל קרית־אונו — 1672 נקודות, ובדירוג האישי זכתה במפתיע חיה קרישנר מהפועל קרית־אונו — 567 נקודות.

בתחרויות ברובה אויר ניצחה הפועל ת"א — 1686 נקודות, ובדירוג האישי זכה מיכאל רוזר — 369 נקודות.

9.3.86

יעקב בוזגלו מהפועל ירושלים (מימין) ושאפיק אל־חוזיל ממכבי פ"ת במאבק על הכדור בימק"א (1:2 למכבי פ"ת)

בירושלים עדיין מחכים למשיח...

מכבי פתח־תקוה — הפועל ירושלים 1:2 (1:1)

האימרה: „משנה מאמן — משנה מזל", לא מוכיחה בינתיים את עצמה בקבוצת הפועל ירושלים. מאז מינויו של המאמן צבי רוזן, שהחליף את ניגו ברגיג לפני שלושה מחזורים, השיגה קבוצת הבירה נקודת־ליגה אחת, ונחלה שני הפסדים, כאשר השני היה אתמול בימק"א — 2:1 מול מכבי פ"ת.

שחקני הפועל ירושלים לחמו אמנם, אך לחימה בלבד אינה ערובה לנקודות, זאת הוכיחה לירושלמים

השחקן המצטיין: חיים יחיאל

קבוצת מכבי פ"ת, שבמשחק פשוט, המבוסס על התקפות מתפרצות, כבשה פעמיים את שערו של אריה בורנו, וחזרה לביתה עם נצחון־חוץ, היחיד במחזור אתמול.

הפועל ירושלים כבשה ראשונה. היה זה בדקה ה־6: רמי הרמה פרץ משמאל, הגביה לנחום תא־שמע, שנגח לרוחב השער: יאיר אסייג ניצל את ההזדמנות ומקרוב דחק את הכדור לרשת — 0:1.

מכבי פ"ת הישוותה כבר בדקה ה־11: שעשוע הגביה כדור־קרן; הבלם גבה־הקומה, ירון פרסלני, נגח לתיבת החמש, והבלם השני, חיים יחיאל, בעט לרשת — 1:1.

במחצית השנייה שיחקה מכבי פ"ת היטב. היא השתלטה על מרכז המגרש וביצעה התקפות מסוכנות על שערו של אריה בורנו.

בדקה ה־77 ראתה מכבי פ"ת פרי לעמלה: רפי כהן פרץ לאורך קו־הרוחב, חלף על פני מישל דיין ואריה שפירא, ומול בורנו לא נכשל, וכבש את שער הנצחון — 1:2.

מכבי פ"ת לא אמרה די ובדקה ה־77 בעט מנשה נוריאל טיל שפגע במשקוף שער ירושלים. שחקני הבירה כלל לא סיכנו את שערו של משה מרכוס לאחר ההפסקה.

שפט יאיר טילינגר, לעיני 1000 צופים, בימק"א.

● מכבי פ"ת: מרכוס, אזובל, פרסלני, יחיאל, אלחוזייל, גד מכנס, נוריאל, שעשוע (רבינזון), עודד מכנס, רפי כהן (ישראל כהן), בן־שמעון.

● הפועל ירושלים: בורנו, תא־שמע, שפירא, נחמיאס, הרמה, ציון אוחנה, שלומי מלכה (בסון), דיין, טורק, בוזגלו, אסייג (ועקנין).

נפתלי קורן

סולטן נטל את השלטון

הפועל באר־שבע — מכבי שעריים 0:1 (0.1)

שער שהבקיע ראובן סולטן בדקה ה־44 הביא נצחון להפועל באר־שבע על מכבי שעריים — 0:1, ושלוש נקודות ליגה שביססו את קבוצת הנגב בצמרת הטבלה.

קבוצת התחתית של מכבי שעריים ניסתה אתמול לחלץ נקודה. מזג־האוויר החם ששרר בבאר־שבע השפיע על יכולת התיפקוד של רוב השחקנים, שתנועתם היתה איטית.

השחקן המצטיין: ראובן סולטן

בדקה ה־44 נפסקה בעיטת־קרן לזכות באר־שבע: הגנת שעריים ניסתה להרחיק; הכדור הגיע לרגליו של ראובן סולטן, שקלט מהאוויר, העבירו מהחזה לרגל שמאל, ואחר־כך לרגל ימין, ובעט כדור חזק מ־30 מטר לרשת שעריים — 0:1.

במחצית השנייה ניסו שחקני שעריים לתקן את הרושם השלילי שהותירו במהלך המחצית הראשונה, אך שיפור ניכר שחל בשורות באר־שבע מנע מהאורחים סיכון שערו של מאריו זוכוביצקי.

בדקה ה־67 ביצעו שני המאמנים חילופים: יובל אוחנה הוצא, ובמקומו נכנס אלמליח; מנגד יצא אבי כהן ובמקומו שיגר המאמן אליהו עופר את אורן קדת לשורות שעריים. החילופים לא הביאו לשינוי התוצאה.

כמה שניות לסיום המשחק ביצעה באר־שבע התקפה מתפרצת: יוסי שושני ניצב יחידי מול השוער אדיר שמיר; במקום למסור לחברו, אלמליח, העדיף לבעוט לשער: השוער שמיר שלח את רגלו והציל את שערו מהבקעה שנייה.

שפט, ללא דופי, יוסף גרוסמן.

● הפועל באר־שבע: זוכוביצקי, בן־חמו, דוידי, אילוז, גונן, עזרן (ששושני), דאהן, סולטן, אבוטבול, אלי וייצמן, יובל אוחנה (אלמליח).

● מכבי שעריים: שמיר, אבי כהן, קידר, אבי כהן (אורן קדת), מרציאנו, יצחק צבי, יוסי מלכה, חיימוביץ, עידן, גה, נחמני (זיתון).

אברהם בר־ילב

● הניחוש הנכון

.1	בני־יהודה — הפועל ת"א	x
.2	מכבי ת"א — מכבי יפו	x
.3	מכבי יבנה — הפועל חיפה	1
.4	הפועל י־ם — מכבי פ"ת	2
.5	הפועל פ"ת — בית"ר י־ם	x
.6	מכבי חיפה — הפועל כ"ס	1
.7	הפ. באר־שבע — מ. שעריים	1
.8	מ. נתניה — שמשון ת"א	1
.9	הפ. חדרה — בית"ר נתניה	2
.10	מכבי עמידר — הפ. לוד	x
.11	הפועל לוד — הכח ר"ג	1
.12	הפ. עכו — בית"ר רמלה	1
.13	הפ. חולון — הפ. רמה"ש	1

294 ניחשו 13 בטוטו

מיליונר חדש לא נתעורר הבוקר בישראל, לאחר בדיקת 80 אלף טפסי הטוטו נמצאו אמש 294 מנחשי 13 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל 4200 שקלים חדשים. 5992 מנחשים דייקו ב־12 משחקים, ואלו 51 אלף ניחשו 11 תוצאות נכונות.

הפרס הרביעי לא יחולק מאחר ש־253 אלף דייקו ב־10 ניחושים.

למשרדי הספורטוטו הגיעו עד יום שישי 16 מיליון ו־700 אלף טורים ב־600 אלף טפסים.

סך־הכל ההכנסה היתה 5 מיליון שקלים חדשים.

אלון הרוטיא והזדמנות יחידה

הפועל פ"ת — בית"ר ירושלים 0:0

יכולת עלובה של קבוצות הפועל פתח־תקוה ובית"ר ירושלים „הולידה" את התוצאה המאופסת, בתום 90 הדקות, בפתח־תקוה.

קשה להבין כיצד שתי קבוצות אלו, המשוחררות מסיוט הירידה, גילו רמה כה גרועה. בית"ר ירושלים הדהימה בחולשתה, וגם היעדרו של

השחקן המצטיין: רוני ג'רבי

אלי אוחנה אין בה להצדיק אוזלת־יד כזו של כל חלקי הקבוצה. שובו להרכב של המגן שלמה שירזי, לאחר חמישה שבועות של ריצוי עונש, הורגש רק ב־15 הדקות האחרונות כאשר שירזי היה הבולט בקבוצתו.

חולשת הכוכב הירושלמי, אורי מלמיליאן, הורגשה וקבוצת הבירה דמתה לעדר ללא רועה.

שריקות הבוז של 3000 הצופים בסיום המשחק היוו סימן לאכזבה הרבה.

הפועל פתח־תקוה, שהופיעה ללא אלון חזן, המשרת בצה"ל, גילתה ניצוצות של כדורגל רק בדקות מעטות במחצית הראשונה, אז גם ניתנה לה הזדמנות־פז לזכות בשער. בדקה ה־27 שיגר ניר לוין את הבלם ניר אלון, שעלה להתקפה, וזה מול השוער יוסי מזרחי, בעט ברשלנות החוצה.

במחצית השנייה היה לחניכיו הירושלמים של המאמן דרור קשטן, בעבר שחקן הפועל פ"ת, יתרון בכל שנוגע להחזקת הכדור, אולם סיום ההתקפות היה נרפה.

שפט יצחק רוזנברג, לעיני 3500 צופים, באיצטדיון הפועל פתח־תקוה.

● הפועל פ"ת: רוני ג'רבי, ציון יוסף, בודניוק, אלון, פרל, כאבו (זרחוביץ), בוקישאן, גיא לוי (מחסורה), הלל, בכור, לוין.

● בית"ר ירושלים: יוסי מזרחי, שירזי, חנן אזולאי, אשש, דוד אזולאי, בן־דהרוש, קדרון, מלמיליאן, כוכי מלכה (שוורץ), גולדה, ירון כהן (ששון).

עמי רוזנברג

לם עצר הקטר השמשוני

מכבי נתניה — שמשון ת"א 1:0 (0:0)

„האקספרס השמשוני" נעצר אתמול לאחר שישה נצחונות רצופים. מכבי נתניה היתה זו שקטעה את שרשרת הניצחונות של שמשון, בנצחון — 1:0, בשער שכבש בני לם בדקה ה־77.

שחקני שמשון היו הפעם חלשים ובלתי־מסוכנים. הנכחם רופפת: שחקני הקישור ארביב, שלמה מזרחי ואבי מלכה היו רק „על הנייר", ובחוד איכזבו כליל ויקי פרין, יוסטוב שוקרון, ומחליפו גדעון רמתי.

הגנת מכבי נתניה ידעה להסתדר היטב עם חלוצי שמשון הנירפים. „התחנה האחרונה" בנתניה היה חיים בר, שבראשו וברגלו סיכל את כל נסיונות התקיפה של שמשון. שני חבריו להגנה, אלעד קורן ושמעון מנחם, תמכו רבות בהתקפת קבוצתם. בקישור הנתנייתי צד את העין בני לם.

לשחקני שמשון ת"א ניתנה רק הזדמנות כיבוש אחת במחצית הראשונה. היה זה כשויקי פרין בעט מקרוב מעל למשקוף שערו של אריה חביב.

שחקני מכבי נתניה, שהירבו לתקוף, היו קרובים לכיבוש שער בדקה ה־19 ע"י שלום תקוה, ולאחר־מכן, בדקה ה־26 ע"י בני לם. אולם הנתניינים כשלו במצבים נוחים. שוער שמשון, פררי לסנר, הצליח ביציאותיו לכדורי־גובה לקטוע את נסיונות נתניה לכבוש את שערו.

לאחר ההפסקה גבר לחץ מכבי נתניה על שער שמשון. שלום תקוה הספיק להחטיא פעמיים (51, 62).

השחקן המצטיין: חיים בר

לפני שהובקע שער הנצחון: תקוה ליהטט בדקה ה־77 בתוך רחבת שמשון, הסיט כדור לבני לם, שבעט מ־12 מטר לרשת — 1:0.

עד לסיום גוננו שחקני נתניה על יתרונם. שמשון החלה לתקוף מאוחר מדי.

שפט יצחק אורגד, לעיני 2000 צופים, במגרש מכבי נתניה.

● מכבי נתניה: אריה חביב, שמעון מנחם, חסן, בר, קורן, גואטה, לוזון, לם (חיים לוי), יואל מנחם (רוזן), תקוה, רוני לוי.

● שמשון: לסנר, הלוי, אורי כהן, אלי כהן, אפרים שמעינוב, הלל, אבי מלכה (מאיר שלום), ארביב, שלמה מזרחי, פרין, שוקרון (רמתי).

חנן סארי

אבנעים קילקל סיכויי חיפה

מכבי יבנה — הפועל חיפה 1:2 (0:1)

שלוש נקודות ליגה יקרות הושגו אתמול ע"י מכבי יבנה בקרב־התחתית מול הפועל חיפה — 1:2.

יבנה, קבוצה ביתית מובהקת, משחקת בביתה בנוקשות מול האורחות שלה. גם הפעם לחמו שחקני יבנה ללא־פשרות.

יבנה אותתה ראשונה כבר בדקה ה־3 כשפתחה את המשחק בסערה ולחלוצה חלפון ניתנה הזדמנות פז

השחקן המצטיין: מאיר בן־שמעון

להבקיע, כשבעט בחוזקה מ־20 מטר והחטיא במעט את שער הפועל חיפה.

הגנת יבנה, לעומת זאת, הסתדרה היטב בדקות אלה עם חלוצי הפועל חיפה הנירפים: רוקמן והלד (שהוחלף בהמשך).

בדקה ה־6 מומש יתרון יבנה לשער ראשון: חלפון בעט כדור־קרן שהגיע לראשו של ועקנין, וזה בנגיחה נהדרת קבע יתרון — 0:1 ליבנה.

לאחר הבקעת השער נחלשה מעט מכבי יבנה ותנופתה נעצרה. שחקני מרכז המגרש נעלמו, ומנגד הצליח שלומי שטיקר, קשר הפועל חיפה, לארגן את משחק קבוצתו ולשלוח את חלוציו לעבר שער יבנה, אך לשווא.

במחצית השנייה, לאחר שהתאזנו הכוחות, הצליחו החיפנים להשוות ל־1:1: בדקה ה־55 התפתחה התקפה חיפנית: רונן רוקמן משך כדור עד לקו הרוחב, משם הבחין בהלד, שהיה חופשי ברחבה: הלד שקיבל את הכדור, העדיף, במקום לבעוט לשער, למסור ליוסי עמר הבלתי־מכוסה, וזה בבעיטה חדה ומדוייקת קבע שוויון — 1:1.

הפועל חיפה צירפה למשחק בדקות אלו את חלוצה, אהוד ואנה, וניסתה לכבוש שער יתרון. אולם השער הובקע דווקא בעבר השני של המגרש. בדקה ה־70 שוב כדור־קרן לזכות יבנה: חלפון הגביה לרחבה, נוצרה ערבוביה: השוער החיפני גיורא אנטמן לא הגיע לכדור, וזריז מכולם היה אילן אבנעים, שגילגל פנימה — 1:2 ליבנה.

שני כרטיסים צהובים הונפו לעברם של בלוש מהפועל חיפה ואבנעים ממכבי יבנה.

שפט עובדיה צבי, לעיני 500 צופים, ביבנה.

● מכבי יבנה: יצחק לוי, בוארון, זגורי, אלקבין, עלואה, חלפון, בן־שמעון, ציון יעקב, שמעון פרץ, ועקנין, אבנעים (אזולאי).

● הפועל חיפה: אנטמן, קורשינר, בלוש, ליסשיץ, מורה, גבאי, דוד לוי, שטיקר, עמר (ואנה), הלד (בן־נון), רוקמן.

אלכס קליין

גל קנז במו"מ עם הפועל חיפה

גל קנז, כוכב הפועל ירושלים, עשוי לשחק בעונה הבאה במדי הפועל חיפה, שהבטיחה את הישארותה בליגה הלאומית, במחזורי הסיום של העונה.

קנז יהיה אחד משני הישראלים שיחזקו את הקבוצה. השחקן השני עשוי להיות חיים ולוטיקמן, המשחק בהפועל חולון.

הפועל חיפה תחזיר, קרוב לודאי, לשורותיה את קני יוסטון, מי שכיכב בקבוצה בעונה שעברה. יוסטון שיחק השנה בקבוצה הצרפתית ניס, הנמצאת במקום הראשון בליגה השנייה בצרפת.

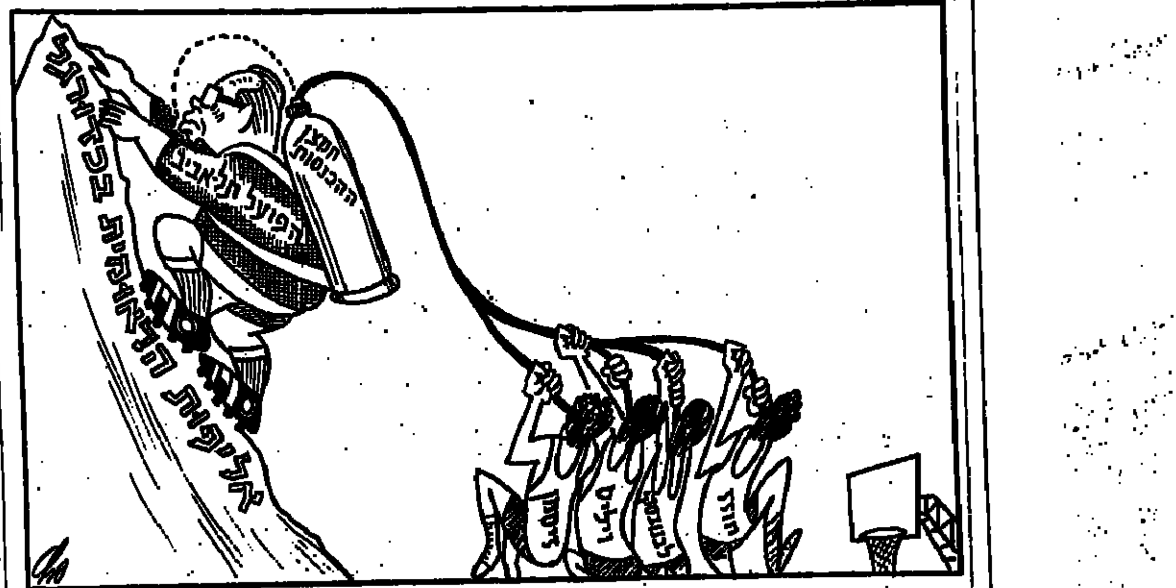

מכבי עמידר והפועל לוד 1:1 בקרב־צמרת מסקרן

בית"ר נתניה ובית"ר ת"א ניצחו ● רמלה הפסידה בעכו 2:0

קבוצות מכבי רמת־עמידר והפועל לוד, הנאבקות על כרטיס־העלייה ללאומית, נפרדו אתמול בתיקו 1:1 בקרב־צמרת במחזור הי"20 בליגה הארצית בכדורגל, שסיים את השליש השני.

המובילה, קבוצת בית"ר נתניה, ניצחה בדקה הי"88 את הפועל חדרה 0:1, והשנייה, בית"ר ת"א, הביסה את האחרונה, בית"ר חיפה — 1:4.

קבוצת בית"ר רמלה, שגם היא טוענת לכרטיס־העלייה, נוצחה ביום שישי במפתיע בעכו ע"י הפועל עכו — 2:0.

שימו לב להפועל חולון, שניצחה 1:2 את הפועל רמת־השרון, והתקרבה לצמרת.

שלוש קבוצות־תחתית זכו בנצחונות חשובים: הפועל מרמורק על הפועל טבריה 0:2; הפועל־יהוד על הכח רמת־גן 0:2, והפועל בית־שמש על הפועל רמת־גן 0:2.

סאסי כבש בדקה הי"88

בית"ר נתניה — הפועל חדרה 0:1 (0:0)

שער־הנגיחה של קשר בית"ר נתניה, אשר סאסי, שתי דקות לסיום היקנה לקבוצתו נצחון־חוץ על הפועל חדרה 0:1.

החדרתים ירדו מאוכזבים. הם תקפו יותר, גילו עליונות ברורה אך חלוציהם רונן שפירא ומאג'די אבו־מוך לא יכלו להכניע את שמעון לביא, שוער בית"ר נתניה. חלוצי חדרה המסוכנים נתקלו גם במשחק מצויין של הבלם הנתנייתי, מיכה סרוסי, הטוב במגרש.

כשנדמה היה ל־2000 הצופים שהמשחק לא יוכרע הגביה יוסי תשובה בדקה הי"88, בהתפקה בוודאי ומקרית, כדור מאגף ימין וסאסי, בנגיחה חזקה, הביא נצחון למוליכה הארצית — 0:1.

שפט יהושע לויה בחדרה.

עכו הפתיעה את רמלה

הפועל עכו — בית"ר רמלה 0:2 (0:1)

שני שערים בפתיחת כל מחצית היקנו להפועל עכו נצחון ביתי מפתיע על קבוצת־הצמרת של בית"ר רמלה — 0:2.

כבר בדקה הי"3 קבע אלי בן־אמו, הטוב במגרש, במבצע אישי — 0:1 לעכו.

גם לאחר ההפסקה ניכר יתרון קל לעכו ובדקה הי"10 ניצל דוד גונן מישגה בהגנת בית"ר רמלה ומקרוב קבע את תוצאת המשחק — 0:2.

שפט בני כהן, לעיני 2000 צופים, בעכו.

שמואל פתח — שלום השווה

מכבי רמת־עמידר — הפועל לוד 1:1 (1:0)

מיפגש־הצמרת בין קבוצות מכבי רמת־עמידר והפועל לוד לא הוכרע ונסתיים בתיקו 1:1, ברמת־עמידר.

הפתיחה היתה מהממת. הלודאים, בהתקפתם הראשונה, בדקה הי"3, הוליכו 0:1. כתכנן יוסף חבם מציין שרפי שמואל חלף בקלות על פני הבלם עמוס טייב והכניע את השוער אשר סימנטוב.

להפתעת הצופים הוחלף שמואל בדקה הי"65 במשה גבאי. לוד נחלשה וכבר לאחר ארבע דקות הושוותה התוצאה: אלי תגר הוכשל כ־20 מטר משערו של יעקב בנורים ורחמים שלום, בבעיטה אל בין החיבורים, הישווה ל־1:1.

במשחק הצטיינו שני הבלמים: עופר מורחי מעמידר ויצחק נעמן מלוד.

שפט אריה פרוסט, לעיני 500 צופים, ברמת־עמידר.

נצחון קל לבית"ר ת"א

בית"ר ת"א — בית"ר חיפה 1:4 (1:3)

כדורגלני בית"ר ת"א לא נאלצו להתאמץ במשחקם הביתי מול סוגרת הטבלה, בית"ר חיפה, וניצחו — 1:4.

התל־אביבים גילו עליונות מוחלטת, כבשו ארבעה שערים ועם קצת מאמץ יכלו להוסיף עוד שישה.

יוסף שמריה כבש צמד לת"א בדקות הי"5 והי"23. הרצל פיטוסי מחיפה צימק בדקה הי"42, ויוסי מורחי העלה את בית"ר ת"א ל־1:3 בדקה הי"45.

גם במחצית השנייה ניכר לחץ כבד של בית"ר ת"א, שהוסיפה שער מרגלי הקשר הפעלתן רחמים עמרן.

שפט יעקב ממן, לעיני 500 צופים, בהרצליה.

עמרני ושקרוקה הבקיעו לחולון

הפועל חולון — הפועל רמת־השרון 1:2 (0:0)

לאחר מחצית ראשונה חלשה ומשעממת הצליחה קבוצת הפועל חולון לתקוע יתד בצמרת בנצחון ביתי 1:2 על הפועל רמת־השרון.

החולונים, בניצוחו של הקשר בני רמתי, הכתיבו את הקצב לאחר ההפסקה ובדקה הי"50 קבע יוסי עמרני בנגיחה — 0:1 לחולון.

רמת־השרון שהתגוננה עד לדקה זו החלה לתקוף, אולם הפקירה את הגנתה ובדקה הי"81 העלה ארז שקרוקה את חולון ליתרון — 0:2.

ארבע דקות לסיום הוכשל שלמה וייצמן מרמת־השרון והשופט יעקב אלימלך פסק על כדור־11. השוער מוטי הרוש צימק ל־1:2.

300 צופים חזו במשחק בחולון.

דוג'י כבש צמד ליהוד

הפועל יהוד — הכח רמת־גן 0:2 (0:1)

צמד של יהודה דוג'י הצעיר את הפועל יהוד לנצחון ביתי, אחרי זמן רב, על הכח רמת־גן — 0:2.

דוג'י היה גיבור הנצחון כשכבש שני שערים. האחד בדקה הי"16 בנגיחה, והשני בדקה הי"85, בבעיטה מעשרה מטר.

בשלהי המשחק ניסו שחקני הכח לצמק אולם הגנת יהוד, בהנהגתם של הבלמים הרצל שאול ואלי פרנקו, ידעה לנטרל את התקפות הכח.

שפט יצחק ברו, לעיני 600 צופים, ביהוד.

● ארצית

(לאחר 20 מחזורים)

1.	בית"ר נתניה	16"36	41
2.	בית"ר ת"א	20"34	38
3.	הפועל לוד	17"25	34
4.	מכבי עמידר	13"19	33
5.	בית"ר רמלה	12"18	32
6.	הפועל חולון	18"22	32
7.	הפועל טבריה	23"21	29
8.	הפועל עכו	15"20	26
9.	הפועל חדרה	20"21	26
10.	הפועל רמת־גן	22"21	25
11.	הפ. רמת־השרון	26"23	25
12.	הכח רמת־גן	26"16	24
13.	הפועל מרמורק	29"20	21
14.	הפועל יהוד	21"14	17
15.	הפ. בית־שמש	27"14	16
16.	בית"ר חיפה	31"12	9

נצחון למרמורק בצמד ב־8 דקות

הפועל מרמורק — הפועל טבריה 0:2 (0:0)

שני שערים תוך שמונה דקות במחצית השנייה העניקו לקבוצת התחתית של הפועל מרמורק נצחון חשוב 0:2 על הפועל טבריה.

לאחר מחצית ראשונה חלשה פתחו שחקני מרמורק בתנופה את המחצית השנייה ובדקה הי"66 כבש זרח שעוני מקרוב את שער טבריה — 0:1. צבי אבידב הגדיל בדקה הי"74 ממסירה של דורון רוזנטל, הטוב במגרש, ל־0:2.

שפט גבי לוי, לעיני 100 צופים, ברחובות.

מיימון כבש פעמיים לבית־שמש

הפועל בית־שמש — הפועל רמת־גן 0:2 (0:1)

צמד של עמוס מיימון, חלוץ הפועל בית־שמש, היקנה לקבוצתו נצחון צורך במשחק־ראוויום על הפועל רמת־גן — 0:2.

לרמת־גנים, שגילו חולשה רבה, היה זה הפסד שלישי רצוף.

שתי דקות להפסקה הוליכה בית־שמש 0:1. אבינעם מליחי חלף על פני מגנן רמת־גני, הסיט לעמוס מיימון, וזה הכניע מקרוב את השוער גילארדי.

מליחי, שהיה מהבולטים במשחק, היה מעורב גם בשער השני. בדקה הי"63 חלף על פני שני שחקני עורף, ובעט למרכז הרחבה, גילארדי הדף ומיימון המשיך פנימה — 0:2.

שפט דוד יוסף, לעיני 200 צופים, באור־יהודה.

● ראגבי

יזרעאל ניצחה 0:26 ומובילה

קבוצת הפועל יזרעאל ממשיכה להוליך בליגה הלאומית בראגבי, לאחר שהביסה אתמול את הפועל הגליל־העליון/קרית־שמונה — 0:26.

תוצאות נוספות: הפועל כפר־הנשיא — טכניון חיפה 0:36; אס"א ירושלים — הפועל רעננה 3:12. בליגה לנוער: הפועל יזרעאל — הפועל כפר־הנשיא 0:18.

החצי האחד בגמר הפליי־אוף כבר ישנו

האלופה, מכבי ת"א, כבר יכולה להתמרק למשחק המכריע * הפועל ת"א לאחר תבוסתה במיפגש הראשון, לא תוכל לנצח מחר * יתרון מוראלי לאליצור נתניה אך חולון מסוגלת לנצח בגומלין, ביום רביעי, ביד־אליהו

מאת ישראל פז

שני משחקים — שני עולמות. כך נראו בשבוע שעבר מפגשי חצי־הגמר בפליי־אוף בכדורסל. בחולון, במשחק־הנצחון של אליצור נתניה על הפועל חולון (91:93), התנהל מאבק־איתנים. משחק מושבח ושקול. קרב על כל כדור. למחרת, ביד־אליהו, משחק של חתול־ועכבר בו קרסה קבוצת הפועל ת"א מול יריבתה העירונית, מכבי ת"א, בדרבי (140:86).

מתברר שמה שהיו בשנה שעברה קרבות העונה, בגמר הפליי־אוף, בין מכבי ת"א והפועל ת"א, הם היסטוריה רחוקה. השנה הפכו המשחקים חד־צדדיים חסרי עניין ומתח, שבו עשתה מכבי ת"א ככל שרצתה, ואילו את הפועל ת"א אפשר להגדיר, כמובן בלי להעליב, כ"עלובת החיים".

כיצד יכול לחול שינוי קיצוני כזה? רק להפועל ת"א פתרונים. בעונה שעברה סחטו מייק לארג'י וחבריו משחק שלישי בגמר. הם לא היו רחוקים מזכייה בכתר. ביום חמישי היתה זו הפועל ת"א אחרת. קבוצה בעייתית לכל אורך העונה שהתסכול שלה חיסל בה כל חלקה טובה.

מושגים טקטיים

משחקה של הפועל ת"א נגע ממש בבושה. חלק לא קטן בבזיון היה למאמן יעקב ארלר, שעשה את כל המישגים האפשריים. ראשית, רק מאמן טירון יכול לנסות להתמודד עם מכבי ת"א במהירות. גם קבוצות אירופיות למדו שכדי לעצור את מכבי ת"א הכרח במשחק שקול ומחושב. שנית, השיטה שהחל בה איפשרה למיקי ברקוביץ ולמוטי ארואסטי, שהושאר ללא שמירה, לעשות חיים. האם מסוגל שחקן נמוך כעמוס פרישמן לעצור את מיקי? מילא, טעות. אבל היה אפשר לתקנה מייד ולא לחכות. שלישית, החילופים במהלך כל המשחק היו תמוהים ביותר, בעיקר בסיום כאשר לאוואן מרסר וארל ויליאמס הוחלפו בשני שחקנים קרים כעופר פליישר ושמעון אמסלם. ואז חגגה מכבי ת"א.

מכבי ת"א שיחקה כהלכה. היא הוכנה היטב. כל הברגים שלה היו משומנים. קווין מגאי, בכושר נפלא, ולי ג'ונסון, מצויין גם הוא, העמידו בצל את ענקי הפועל ת"א: מרסר וויליאמס, מתחת לסלים.

אני תמה רק על דבר אחד: מדוע לא שיתף המאמן צבי שרף את שחקני־הספסל הצעירים שלו כאשר הפועל ת"א התמוטטה? האם רק משום שביקש לשבור את שיא ההפרש במשחקי־הדרבי? זה לא רציני. כך לא מטפחים ומעודדים כדורסלנים צעירים.

בגומלין, מחר יכולה הפועל ת"א רק לחלום על תוצאה טובה יותר. החצי האחד בגמר כבר ישנו.

התאוששות נפלאה

ביום רביעי צפוי לנו קרב גדול ביד־אליהו. שם יתקיים הגומלין בחצי־הגמר השני, בין אליצור נתניה והפועל חולון. לנתנייתים עליונות מוראלית אחרי נצחונם בחולון, אבל אינני סבור שישראל אלימלך וחבריו יכנעו בקלות ביד־אליהו. הם ינהלו קרב שקול, כי הם מסוגלים לנצח.

במשחק הראשון, בחולון, יותר מאשר אליצור נתניה ניצחה — הפועל חולון הפסידה, דווקא ברגע־השיא של חולון, כאשר הוליכה במחצית הראשונה ב־15 הפרש החלו להתגלות בה בקיעים שנוצלו היטב ע"י שחקני אליצור, הנמרצים והשאפתנים, הראויים לכל שבח על התאוששותם הנפלאה.

קבוצת אליצור נתניה היא קבוצה בלתי־צפויה. היא מסוגלת להפתיע כל יריב ברגע שחשה חולשה אצלו. כך עשתה בחולון. אני מוכרח לציין לשבח את ניהולו המצויין למאמן אליצור נתניה, יוסי הררי. לעומת זאת נראה לי שמאמן חולון, מולי קצורין, שגה במספר חילופים, במיוחד במחצית הראשונה, כאשר מיהר לשלוף מהמגרש את חיים זלוטיקמן ולהכניס במקומו את ניב בוגין. לעומת זאת היה צריך להרגיע את אלימלך כשהתברר שאינו עומד בלחץ. אמנם, במחצית השנייה הוחזר הרכז על הספסל. אך היה נכון לעשות זאת כמה דקות קודם־לכן.

חולון לא שמרה על יציבות. במחצית הראשונה, במיוחד ב־15 הדקות הראשונות, שעטה הקבוצה קדימה. בהמשך נהפך משחקה, משוסע, חסר תנופה ויוזמה.

לדעתי, לא היה השיפוט נקי משגיאות, במיוחד לא של ערן עמית, שהקפיד יותר מדי על החולונים והתייחס בסלחנות לגבי הנתנייתים. ממקום מושבי, ליד אחד הסלים, יכולתי לראות זאת היטב. במשחק מעין זה יכולה להכריע כל החלטה של שופט, אך אין בשום פנים ואופן להצדיק בכך את ההפסד החולוני. אשמת ההפסד היא כולה של הפועל חולון, שאיפשרה לאליצור נתניה ליטול את הרסן.

הגומלין, ביום רביעי ביד־אליהו, מעלה את ברומטר־המתח לשיא.

● ליגה א'

דרום

● קרית־גת: הפועל דימונה — מכבי קרית־גת 0:2 (0:1). שני השערים הובקעו מרגלי גבי פרץ (3, 46). שפט קלמן צימרמן, לעיני 2000 צופים.

● אור־יהודה: הפועל אור־יהודה — הפועל קרית־מלאכי 0:1 (0:1). שער־הנצחון: מיכה מועלם (5). שפט יהודה גלעדי, לעיני 1500 צופים.

● אשקלון: הפועל אשקלון — מכבי רמת־השקמה 0:1 (0:0). רפי קסנטיני הבקיע את שער־הנצחון (71). שפט שמעון לוי, לעיני 400 צופים.

● קרית־אונו: הפועל קרית־אונו — בית"ר באר־שבע 0:0. שפט יעקב בן־חמו, לעיני 500 צופים.

● מרחבים: הפועל ירוחם — הפועל בתיים 0:0. שפט דוד רמקרדה, לעיני 500 צופים.

● ראשון־לציון: הפועל ראשון־לציון — לזרוס חולון 0:0. שפט רחמים דיינר, לעיני 700 צופים.

הטבלה הדרומית
(לאחר המחזור הי"19)

1.	הפ. דימונה	10"23	25
2.	לזרוס חולון	12"16	23
3.	הפועל ראשל"צ	13"20	22
4.	בית"ר ב"ש	13"17	21
5.	הפ. ק. מלאכי	14"16	20
6.	הפועל בתיים	13"13	19
7.	הפועל אשקלון	11"10	17
8.	הפ. ק. אונו	14"12	17
9.	הפ. אור־יהודה	21"13	17
10.	מכ. קרית־גת	15"14	16
11.	הפועל ירוחם	13"6	16
12.	הפועל אזור	15"11	13
13.	מכ. ר. השקמה	18"11	13

* משחק חסר.

צפון

● בית־שאן: הפועל בית־שאן — מכבי אור־עקיבא 1:2 (0:2). לבית־שאן הבקיעו חנניה אלגריסי (13) ושבתאי שינו (35). לאור־עקיבא: יעקבי (55). שפט זרעבי מטקל, לעיני 800 צופים.

● נהריה: מכבי אחי נצרת — בית"ר נהריה 0:1 (0:0). שער־הנצחון לנצרת: עזמי נאסר (85). שפט שלמה אנקונינה, לעיני 400 צופים.

● כפר־סבא: הפועל קרית־שמונה — הפועל עליה כפר־סבא 0:1 (0:1). שער־הנצחון: יגאל עדרי (41). שפט חיים ליפקוביץ, לעיני 500 צופים.

● נצרת: הפועל נצרת־עילית — מכבי טמרה 1:1 (0:0). לטמרה הבקיע: ראוף עמאם (50); לנצרת־עילית: מאיר זינו (75 בבעיטת־11). שפט ראובן זינו, לעיני 100 צופים.

● רעננה: הפועל רעננה — מכבי חדרה 0:0. שפט ציון אילוז, לעיני 200 צופים.

● שפרעם: מכבי שפרעם — הפועל קרית־אתא 1:1 (1:1). השער לשפרעם: מיכה קריסגר (13). לקרית־אתא: מיכאל גורפינקל (18). שפט פרי בן־סימון, לעיני 300 צופים.

● עפולה: הפועל טירת־הכרמל — מכבי עפולה 0:2 (טבני).

הטבלה הצפונית
(לאחר המחזור הי"20)

1.	הפ. בית־שאן	20"41	29
2.	הפ. קרית־שמונה	18"24	26
3.	בית"ר נהריה	21"25	25
4.	עליה כפר־סבא	19"27	24
5.	הפ. קרית־אתא	14"18	24*
6.	מכבי נצרת	26"27	21
7.	מכבי חדרה	24"25	20
8.	מכבי טמרה	25"30	18
9.	מכבי שפרעם	28"25	18
10.	הפועל רעננה	23"19	18
11.	הפ. ט. הכרמל	31"23	18
12.	מכ. אור־עקיבא	26"21	14
13.	מכבי עפולה	32"14	12
14.	הפ. נצרת עלית	25"11	11

● טניס שולחן

● מיקי זיכל ממכבי ת"א זכה אתמול בטורניר "המכבים הצעירים" שנערך בקרית־מלאכי, לאחר שגבר בגמר גילאי 18 על דן ענבר ממכבי חיפה־הכרמל 0:2.

● נוער

מכבי חיפה ניצחה בליגה 1:6 והובסה ע"י נידרזאכסן 7:2

קבוצת הנוער של הפועל פתח־תקוה צועדת לקראת זכייה באליפות הליגה הלאומית לנוער בכדורגל, כשניצחה במשחקה את בית"ר ירושלים — 0:1.

שתי יריבותיה לצמרת, מכבי נתניה והפועל באר־שבע, זכו גם הן בנצחונות. מכבי נתניה גברה על הפועל רמת־גן — 1:2, והפועל באר־שבע ניצחה בביתה את הפועל ראשל"צ — 0:2.

תוצאת השבת שייכת למכבי חיפה, שהביסה את הפועל פתח־תקוה [illegible] — 1:6. כתבנו בחיפה יוסף [illegible] מוסר כי מייד לאחר הנצחון על הפועל בכפר־סבא התמודדה מכבי חיפה נגד הקבוצה המערב־גרמנית נידרזאכסן, והובסה — 2:7. הגרמנים הוליכו 0:3 כבר במחצית השלישית!

יתר התוצאות: מכבי יפו — מכבי ת"א 0:2; מכבי פ"ת — הפועל חדרה 1:2; בני־יהודה — הפועל ת"א 0:0; הפועל בית־שאן — הפועל חיפה 0:0.

צמרת הטבלה

1.	הפועל פ"ת	20	15"40	38
2.	מכבי נתניה	19	16"25	36
3.	הפ. באר־שבע	19	16"31	35
4.	בני־יהודה	19	18"32	34
5.	הפועל ת"א	19	27"31	34

סמינר הקיבוצים — אלוף הפועל

יותרי סמינר הקיבוצים בת"א זכו אתמול באליפות הפועל בתחרות סיוף מכוניות, שנערכה במסגרת הפועל של קיבוץ מעגן־מיכאל.

יתר המנצחים: גילאי 18 — שורות־ים; גילאי 16 — מעגן מיכאל.

נשים: 16 — מעגן־מיכאל; גילאים 18 — הפועל אילת.

השתתפו 400 חורשים.

● הליגה הגרמנית

דיסלדורף ניצחה במינכן 2:3

אלופת הכדורגל המערב־גרמנית, באיירן מינכן, נוצחה במגרשה על־ידי פורטונה דיסלדורף, במחזור מקוטע בליגה הבונדס, בשיעור 3:2.

עם נסיבוב הראשון, ניצחה דיסלדורף במגרשה את באיירן — 0:4.

ורדר ברמן הגדילה את יתרונה בראש הטבלה, כשסיימה במגרשה תיקו 0:0 עם בוכום. קבוצתו של רודי פולר, פ.צ. קלן, הובסה בגלזנקירכן, על־ידי שאלקה — 3:0.

תוצאות נוספות: דורטמונד — קייזרסלאוטרן 2:4; שטוטגרט — נירנברג 1:0.

הטבלה המערב־גרמנית

1.	ורדר ברמן	26	38"71	40
2.	באיירן מינכן	26	28"56	36
3.	מנשנגלדבאך	24	33"53	33
4.	לברקוזן	24	37"47	28
5.	המבורג	25	23"35	26
6.	שטוטגרט	25	38"45	26
7.	בוכום	23	26"31	23
8.	אורדינגן	22	49"33	23
9.	[illegible]	24	36"42	25
10.	פרנקפורט	24	33"37	23
11.	דורטמונד	25	49"40	22
12.	שאלקה	23	35"37	21
13.	פ.צ. קלן	24	45"34	20
14.	דיסלדורף	26	59"40	20
15.	קייזרסלאוטרן	24	38"31	19
16.	נירנברג	26	43"35	19
17.	סארבריקן	24	45"21	16
18.	הנובר	25	71"35	14

● ברבע־הגמר הגביע הסקוטי נרשמה הפתעה כאשר מחזיקת הגביע, סלטיק, נוצחה בחינגוור על־ידי היברניאן 4:3.

תוצאות נוספות: דנדי — אברדין 2:2; דנדי־יונייטד — מאדרוול 0:1.

שבדיה ובריטניה עלו לשלב הבא

נבחרות הטניס של בריטניה ושבדיה, מחזיקת גביע־דייוויס, עלו לסיבוב השני מגביע־דייוויס בבית־העליון, לאחר שהבטיחו את נצחונן ביום השני.

בריטניה מוליכה בטלפורד 0:3 נגד ספרד, ובאותה תוצאה מוליכה שבדיה בקופנהגן מול דנמרק.

● כדורסל

הפועל ת"א — נבחרת הנוער 82:105

קבוצת הכדורסל של הפועל ת"א, המתכוננת למשחק הגומלין מול מכבי ת"א בחצי־הגמר בפליי־אוף גברה אמש במשחק־אימון על נבחרת הנוער — 82:105 (44:50).

הפועל ת"א שיחקה עם כל שחקניה, כולל ארל ויליאמס, שלא התאמן ביום שישי.

● ארצית

קבוצת הפועל ירושלים, המובילה בליגה הארצית, דרום, בכדורסל, תנסה להבטיח כבר הערב, במחזור הי"19, את שובה לליגה הלאומית כשתארח בבירה ב־8 את אליצור ת"א/פ"ת. בסיבוב הראשון ניצחו הירושלמים — 70:92.

שאר המשחקים בדרום: הפועל גבעתיים — ראשל"צ (76:75); מכבי חולון/פ"ת — בית"ר ירושלים (115:92); הפועל גבעת־ברנר/נס־ציונה — אליצור נוה־דוד רמלה (64:83); הפועל קרית־גת — מכבי ירושלים (93:80); הפועל שער־הנגב — מכבי דרום ת"א (115:65).

מאבק קשה צפוי למובילה בצפון, הפועל איתן גבת, בנתניה, מול מכבי נתניה, שהתאוששה במשחקיה האחרונים. בסיבוב הראשון — 72:100 לגבת.

שאר המשחקים בצפון: הפועל עידור/חכור — מכבי קרית־מוצקין (67:76); מכבי חדרה — הפועל רגבים [illegible] (64:83); הפועל כנרת — מכבי כרמיאל (61:65); הפועל ג'ת־שמואל — הפועל הר־כרמל (75:95); הפועל בקעת בית־שאן — הפועל נהריה (99:86).

אברטון פיגרה 2:0 בלוטון והישוותה ל־2:2

האלופה והמוליכה בליגה האנגלית בכדורגל, קבוצת אברטון, הפכה פיגור במשחק רבע־גמר הגביע האנגלי, שנערך בלוטון, וסיימה בתיקו — 2:2.

לוטון הוליכה בדקה הי"21 על־ידי מייק הארפורד (שערו הי"19) 0:1 ומרק סטין העלה אותה ל־0:2 בדקה הי"63.

אברטון הצליחה להבקיע במחצית השנייה את השערים על־ידי הסקוטי הבינלאומי גרהם שארפ והמחליף אדריאן היט, שהישווה בדקה הי"80.

המשחק החוזר בין שתי הקבוצות יהיה ביום רביעי בגודיסון־פארק, מגרשה של אברטון.

סאותהמפטון היתה לקבוצה הראשונה שעלתה לחצי־הגמר, כשניצחה את בריטון מהליגה השנייה — 0:2, משעריהם של מורן וקורקיל.

במשחק־חוזר בשמינית־גמר הגביע האנגלי הצליחה ווטפורד לנצח את באריי מהליגה השלישית — 0:3, לאחר שבאמצע השבוע סיימו השתיים בתיקו 1:1.

במשחק נוסף ברבע־הגמר, ביום שלישי, תארח ליברפול את ווט־פורד.

משחק אחר בשמינית־הגמר יהיה היום באולד־טרפורד כשמנצ'סטר יונייטד תארח את ווסטהאם. השתיים סיימו באמצע השבוע בתיקו — 1:1.

ניצחה את מנצ'סטר־סיטי — 0:1, משער עצמי שכבש ניקי ריד.

ארסנל השיגה נצחון־חוץ על אסטון־וילה — 1:4. הסקוטי צ'ארלי ניקולס הבקיע שער ו"בישל" שער נוסף.

שתי קבוצות נחלו תבוסות: בירמינגהאם הובסה בשפילד על־ידי ווינסדיי — 5:1, שארפ הבקיע שלושער. וטוטנהאם הביסה את ווסט־ברומיץ' — 5:0. מרק פאלקו כבש צמד והבינלאומי ווזל הבקיע גם הוא שער.

תוצאות נוספות: איפסוויץ' — נוטינגהאם 1:0; לסטר — קובנטרי 1:2.

בליגה השנייה באנגליה נוצחה המוליכה, נוריץ', על־ידי ווימבלדון — 1:2. אולם היא מוסיפה להוליך עם 61 נקודות, לפני פורטסמות (56), שסיימה בתיקו 1:1 עם ברנסלי.

הטבלה האנגלית

1.	אברטון	31	35"71	65
2.	ליברפול	32	35"63	60
3.	מנצ' יונייטד	30	24"52	59
4.	צ'לסי	28	29"46	57
5.	וסטהאם	26	24"42	51
6.	לוטון	31	33"48	51
7.	ארסנל	28	31"36	49
8.	שפילד	30	46"49	49
9.	נוטינגהאם	30	45"52	46
10.	ניוקאסל	29	43"42	45
11.	טוטנהאם	31	38"47	41
12.	מנצ'סטר־סיטי	32	42"36	41
13.	ווטפורד	27	43"46	39
14.	סאותהמפטון	30	41"38	37
15.	קובנטרי	32	56"44	35
16.	קווינס־פארק	31	49"32	34
17.	לסטר	29	52"39	30
18.	אוקספורד	30	57"45	29
19.	איפסוויץ'	29	40"23	29
20.	אסטון־וילה	30	49"32	25
21.	בירמינגהאם	31	47"22	25
22.	וסטברומיץ'	31	78"25	16

ליברפול — קווינס־פארק 1:4

בשבת נערכו גם משחקים בלי־גה האנגלית בכדורגל. ליברפול הביסה את קווינס־פארק־ריינג'רס — 1:4, וגמלה לה על המפלה באמצע השבוע בחצי־גמר גביע־החלב.

את השערים לליברפול הבקיעו מקמהון (2), ראש והסקוטי וורק.

צ'לסי, שחזרה לפעילות בליגה, לאחר דחיות מאז הי"8 בפברואר,

מארק מקוי מקנדה קובע בטוקיו שיא עולמי באולמות ב־60 מ' משוכות — 7.47 שנ'. לידו האמריקני טוני קאמפבל. (צילום רדיו: איי.פי)

קרני זכה במירוץ אלו כץ ב־20 ק"מ

● אתלטיקה

מאת אריה גיטלים

יאיר קרני מהפועל עמק־חפר קבע אתמול בריצה ל־20 ק"מ, שנערכה במסגרת אליפות ישראל, תוצאה של 1:05.38.5 שעה. תוך כדי הריצה נמדד לקרני מרחק של 18.316 קמ' בריצה לשעה.

שני הגיע שלום לוי מעמק־חפר. המירוץ היה לזכרו של אלו כץ, אתלט "הפועל ירושלים", שנפל מלחמת־השחרור, שזכה באולימפיאדה פאריס במדליית כסף ב־3000 מ' מכשולים והמדליית־זהב קבוצתי בשליחים. הוא נרצח לפני מלחמת השחרור בארץ.

בריצה 5000 מ' לנשים זכתה מול שלום מהפועל באר־שבע — 18:25.1 דקות.

אילוז ניצח את שרון בהדר־יוסף

מאת אריה גיטלים

בתחרות־מבחן לאתלטי הפועל לקראת תחרות הליגה הבין־אגודתית בעוד שבועיים. הושגו מספר תוצאות נאות.

איתי אילוז מהפועל ירושלים גבר על הבר אגודתו, יואב שרון, בריצת 60 מטר — 7.10 שנ' לעומת 7.11 שנ'.

אתלטי הפועל ירושלים קבעו את התוצאה הטובה בארץ במירוץ שליחים שבדי — 1:58.41 דקה.

יתר התוצאות:

● גברים: 110 משוכות — אילן גולדווסר (אס"א ת"א) 13.49 שניות; 400 — צפריר נלקין (אס"א ת"א) 51.78 שניות; 1500 — אילן בנישתי (הפועל סולם־צור) 4:02.30 דק'; קפיצה לרוחק — אילן גולדווסר 6.97 מטר; גובה — דני הולברג (עמק־חפר) 1.95; כידון — אלי כהן (הפועל כפ"ס) 62.62 מטר; כדור־ברזל — דני נמט (הפועל כפ"ס) 13.18 מטר; דיסקוס (נוער) — עופר גרושון (הפועל באר־שבע) 30.06 מטר.

● נשים: 100 משוכות — פועה גינזבורג (הפועל ירושלים) 15.11 שניות; 60 — אורית פרידלנדר (הפועל ת"א) 8.11 שניות; 400 — סאינה ינקלביץ (אס"א ת"א) 58.89 שניות; 1500 — ורים למוני (עמק־חפר) 4:44.2 דקות; 300 — פועה גינזבורג 42.08 שניות; קפיצה לגובה — נבי הזן (הפועל ירושלים) 1.72 מטר.

בתחרות בהדר־יוסף השתתפו 100 אתלטים.

מאחורי הקלעים

כדורגלן בן 52 זקן שחקני הליגות

בחולון האשימו את השופטים בהפסד ● ב"קסטל" לא מרוצים מאליצור נתניה למרות הצלחותיה ● מכבי חיפה לאוח־לן: "לא תאמן בשנה הבאה" ● בוגן ופולאק — קרב לא על השולחן הירוק ● אוהדי מכבי ת"א הציעו את לאסוף ל... הפועל ת"א

★ ★ ★ רבים מראשי "הקסטל", מבצר המפד"ל ואליצור, מזבולון המר; מנכ"ל המפלגה ועד לזאב בירמן; מנכ"ל איגוד הספורט הדתי, אינם שובעים נחת מהרכב אליצור נתניה בכדורסל למרות ההצלחה הספורטיבית. הרוגז גבר עוד יותר כאשר בשבוע שעבר חתמו אנשי נתניה על הסכם עם יואל אלרואי, ראש העיר, ושם הקבוצה הוסב ל"אליצור עירוני נתניה" ★ ★ ★ נצחון אליצור נתניה במשחק הראשון בחצי־הגמר בפליי־אוף על הפועל חולון (91:93), גרם להתמרמרות בחולון. יו"ר המועדון, מיכאל (מישקה) לשרון, וסגנו הקבוצה, מוטי רנגנברג, היפנו חלק מטענותיהם — מספר יצחק וינטרוב — למזכיר איגוד שופטי הכדורסל, שבתאי שוריקס, ששימש שנים רבות כמנהל ויו"ר הקבוצה. השניים טענו כי "שטריקס הוא האופוזיציה הגדולה ביותר שיש להפועל חולון". הקצף על שטריקס יצא בגלל שיבוצו של השופט ערן עמית, לצידו של דוד דגן. לטענת אנשי חולון עמית הוא "שגרם להפסד הקבוצה החולונית במספר שריקות חד־צדדיות ★ ★ ★ "הבוס" של אליצור נתניה, ניל גילמן, חשש מהקהל החולוני. בסיום המשחק, בו ניצחה קבוצתו, ניגש היו"ר הנתנייתי לראש יחידת השיטור באולם וביקש ליווי עד למכוניתו. לטענת גילמן הוכה במשחק קודם בחולון ★ ★ ★ כדורסלן הפועל חולון, ליאור שטרן, החמיץ את המשחק הראשון נגד אליצור נתניה. ליאור, המשמש כמחליף לרכז הבין־לאומי החולוני, ישראל אלימלך, שכב בביתו כשהוא קודח מחום, אולם סמוך לשריקת הפתיחה גם ממיטת חוליו והלך למגרש ★ ★ ★ עודד אשר, בנו של כדורסלן־העבר המצטיין של הפועל חולון ונבחרת ישראל, עמר אשר, סבל העונה מבישימול. עידו נמצע בתחילת העונה והחלים. לאחר־מכן היה מעורב בתאונת־דרכים. רבים סברו שגמר עם הכדורסל, אולם הבריא, חזר להתאמן וביום רביעי, כבר ישב על ספסל קבוצתו נגד אליצור נתניה ★ ★ ★ קפטן הפועל חולון, ניב בוגין, ביקש שחרור מהנהלת קבוצתו בעונה הבאה. הסיבה: יחסיו העכורים עם המאמן מולי קצורין. בוגין מבקש לשחק בהפועל הגליל־העליון, בהדרכת מאמנו בעבר, אריה מלינאק ★ ★ ★ אוהדי מכבי ת"א הקניטו במהלך דרבי הכדורסל את מנהל הפועל ת"א, אברהם פלדה. הם לא היו מרוצים מיכולתו של שחקן מכבי ת"א, דווארד לאסוף, וצעקו לעבר פלדה: "אתה רוצה לקנות את לאסוף? לא צריך. ניתן לך אותו במתנה" ★ ★ ★ מי שעורר רוגז בין אוהדי מכבי ת"א היה ארל ויליאמס, שאחרי כל נקודת־עונשים שקלע, עשה תנועות קהל, למיהן ביקש את הצופים להריע. אותם אוהדים שהקשיבו שרקו בוז לוויליאמס, נשאו אותו בעבר על כפיים, כשהיה שחקן מכבי ת"א. אגב, גם אז לא היו תנועותיו שונות. האם שכחתם? ★ ★ ★

מוטי דניאל ישחק

★ ★ ★ נשיאות איגוד הכדורסל אישרה את בקשת המאמן הלאומי צבי שרף לאפשר למוטי דניאל, הלומד בארה"ב, להשתתף באימוני הנבחרת הלאומית לקראת אתגריה במאי בבלגיה וביולי בספרד, זאת על אף שנמצא בהסגר. דניאל יגיע ארצה מארה"ב ב־16 באפריל ★ ★ ★ יצחק וישוף המוסר עליכך מציין ששחקן נוסף הלוטש עין לארה"ב הוא כדורסלן הפועל ת"א, עופר יעקבי. מספרים שיעקבי ישא בקרוב את חברתו, מלכת־יופי פזית כהן, ואפשר שיסעו לארה"ב. אפשרות אחרת של יעקבי היא לשחק בהפועל הגליל־העליון או בקבוצת־העבר שלו, הפועל חולון ★ ★ ★ המאמן האמריקני של מכבי חיפה, פרן אוהנלן, חזר ביום רביעי לארה"ב — 72 שעות אחרי שקבוצתו סיימה את העונה. יממה לפני צאתו נפרדה ממנו והנהלת הקבוצה בארוחת־צהריים. בה נמסר לו רשמית כי מנחם גרשון יחזור לאמן את החיפנים בעונה הבאה. אוהנלן מעדיף לנסות ולהתמנות כמאמן בקולג' אמריקני מאשר לאמן באירופה. עד כה היה עוזר־מאמן בקולג' — ריוותו של יוסף גלזר ★ ★ ★ בנצחת נערך דרבי בכדורסל. בו ניצחה ימק"א את האורתודוכסים במאבק עליה לליגה א', 2000 צופים חזו במשחק, בו שפט הלאומי משה רלף. שוטרים רבים איבטחו את המשחק, בסיומו נערכה תאפלה גדולה. בשורות ימק"א מככבים שני כדורסלנים שהופיעו בקבוצת הנוער של מכבי חיפה: האחד הוא ניזאר ראחבי, ששיחק גם בקבוצה הראשונה של מכבי חיפה, והשני הוא מוטי קאואנה ★ ★ ★ האחים ליאור וקורן אבישה, אחיהם של הלאומי מהפועל חיפה, מוטי אבישה, היו גיבורי הזכייה של בית־הספר בסמ"ת באליפות בתי־הספר במחוז חיפה בכדורסל, ממש כמו שעשה אחיהם הבוגר מוטי לפני ארבע שנים כשסייע לקבוצתו לזכות באליפות הארצית. בסמ"ת ניצחה את עירוני ה' (48:78). שני האחים קלעו יחד 9 סלי 3 נקודות. קורן הוא תלמיד כתה ט' וקלע 20 נקודות ★ ★ ★ בגמר אליפות הבנות התגלתה, לדעת המומחים, כדורסלנית צעירה שעשויה ללכת בעקבות ענת דרימר, השחקנית מספר 1 בישראל. זוהי אורית דיגמן, בת 15, שגובהה 1.86 מטר, שכבר משחקת בקבוצה הלאומית של הפועל חיפה, ואף זומנה

לנבחרת הקדטיות. אורית קלעה 22 נקודות בגמר בו ניצחה קבוצתה, עירוני ה', את בית־ספר רודמן מקריית־ים (31:39). אגב, דינרמן ניצחה במשחק זה את מאמנה כהפועל חיפה, יואב מינץ, שהוא מאמן רודמן ★ ★ ★

לסרי עודד דאגה...

★ ★ ★ המגן הבין־לאומי של הפועל ת"א, גבי לסרי, חגג בשבוע שעבר את הולדת בנו הבכור עילאי, כשסוף אליו הוזמנו מאות אורחים, מהארץ ומצרפת, מקום הולדת רעייתו קרולין. בנשף הופיעה רקדנית־הבטן באארי סימון, שהזמינה את גבי לרקוד עמה. תוך כדי הריקוד מעד לסרי. למקום חש מייד בני קינצורטי, עוזרו של המאמן דוד שוויצר, המשמש גם "עסיין־חירום". קינצורטי חשש שלסרי נפגע ומיהר לטפל בו, ממש כמו במגרש. בין המוזמנים היה גם קפטן הנבחרת הלאומית, אבי כהן, שיומיים קודם־לכן היה יריבו של לסרי בדרבי התל־אביבי, שלא הוכרע (0:0) ★ ★ ★ מייד בתום הדרבי התודתיקואי לפני שבוע מיהר קשר מכבי פ"ת, איל בסלייבמר, לכתבנו מוטי חביב, כדי לברר את תוצאת משחקה של... הפועל מרמורק בליגה הארצית. כששמע שהפועל מרמורק ניצחה בקרב־התחתית החשוב את בית"ר חיפה (0:2), אמר: "שבת גדולה למשפחה". למי שאינו יודע, הסבא של אייל, אליעזר שפיגל, הוא מאמן מרמורק ★ ★ ★ מוריס זאנו מהפועל ת"א חולם על בחירתו כ"כדורגלן השנה". בסוף השבוע נרמז לו ע"י אחד העיתונאים שהוא מועמד רציני לתואר. זאנו הגיב: "אם אבחר כשחקן־השנה אתן לך מחצית מסכום הזכייה"... כידוע נהגה שחקן השנה מסכומי כסף המוענקים לו ע"י מערכות העיתונים. אגב, אם אכן ייבחר, זאנו מתכונן אותו עיתונאי לקחת את הכסף ולתרום אותו ללב"י ★ ★ ★ מרדכי חביב מספר עוד כי באור־יהודה כועסים מאוד על אריה צפניה מבית"ר רמלה ויצחק נעמן מהפועל לוד, שגדלו במקום ולא הופיעו בשבוע שעבר למשחק־הידידות נגד מכבי חיפה (2:1), שכל הכנסותיו הוקדשו לכדורגלן הקבוצה משה ארביב, שלקה במחלה קשה. צפניה ונעמן טענו כי באור־יהודה דאגו לפרסם לפני המשחק שהקבוצה המקומית תחוזק בכוכבים גדולים אבל האמת היא שעודד מכנס, אורי מלמיליאן והאחרים שהוזכרו, כלל לא תיכננו להגיע למשחק ★ ★ ★ למאמנה המתפטר של קבוצת הפועל ירושלים, ניגו ברגיג, הוצע לאמן את הפועל ראשל"צ מליגה א', ברגיג סירב, אך המליץ על מאמן־הכושר של הפועל ירושלים, יאיר קלמנוביץ, שניאות, לקבל את התפקיד. ריש הטוענים, כי ברגיג מייעץ לו מבחינה מקצועית ★ ★ ★

יורשים מצטיינים

★ ★ ★ כתבנו בחיפה יוסף גלזר מצא, כנראה, את הכדורגלן המבוגר ביותר בליגות הרשמיות. זהו עמרם אלבילית, בן 52, מאמן־שחקן בבית"ר קריית־ים מליגה ג'. במשחק־הנצחון על הפועל בסמת־טבעון (1:0), שותף אלביליה, שהיה בעבר כדורגלן הפועל קריית־ים מליגה ב', בכל 90 הדקות ★ ★ ★ ישעיהו שוורץ ממכבי חיפה ויצחק ריזון מהפועל חיפה התמודדו בעבר במשחקי דרבי רבים. בשבת שעברה נפגשו גם בניהם של השניים: אלון שוורץ שיחק בקבוצת הילדים של הפועל גבע־הכרמל וגיא ריזון הופיע בקבוצת הילדים של מכבי חיפה, שאביו הוא מנהלה. המשחק הסתיים בתיקו 1:1 ★ בגבע־הכרמל משחק גם אסף אשר, בנו של מנהל הפועל חיפה, משה אשר ★ ★ ★ קבוצת הכדורגל של בית"ר חיפה, סוגרת טבלת הליגה הארצית, ממשיכה לספק את כל השיאים האפשריים. במחזור הי"19 שיתפה את הכדורגלן הי"30 שלה העונה שגם הוא לא עזר, והחיפנים הפסידו להפועל מרמורק (2:0). זהו עמר פארס מכפר־סמיע, ששיחק בעבר בהפועל חיפה. המאמנים והאחרונים של הקבוצה הם יצחק סגל וולאיאם פרג' ★ ★ ★ קבוצת בית"ר פרדס־כץ מליגה ג', שתארח בשבת את מכבי ת"א בבני־ברק־המרינה, מתכננת לעצמה הכנסה גדולה. אחרת קשה להבין כיצד יצאו שחקניה לפני שבוע לבית־מלון של ארבעה כוכבים לפני משחק ליגה באזור. במרכזו בית"ר רגוזים על הצער חסר־התקדים שעשתה הקבוצה ★ ★ ★ הולכים וגוברים אי־ההבנות והסכסוכים בין בכירי טניס־השולחן שלנו, יוסף בוגן והדיר פולאק, לבנם לבין עצמם ובינם לבין האיגוד. מועלתה אף הצעה שבגלל יחסים אלה יש להשעותם ★ ★ ★ שלושה ספורטאים־קיבוצניקים גילו לאחרונה יכולת מצוינת בחו"ל: סגנית מעין־הרוש המשחק בליגה הראשונה בכדורסל באיטליה; אליעזר כבן מהמעפיל המצטיין בליגת הכדורעף האיטלקית ואביטל זליגר מעין־המפרץ, המשחק בליגה ההולנדית בכדורעף, שקבוצתו זכתה במקום השלישי באירופה ★ ★ ★ דורון מזלב ויצחק פרמק שבו מהשתלמות בין־לאומית בטניס במאמי שבארה"ב. הם סיפרו שמאמנו של הכוכב הגרמני בוריס בקר הציג סרט מרהיב בו רואים את כל שלבי ההתקדמות של הכוכב הגדול מגיל 10 ועד היום ★ ★ ★

„אותי לא יתקעו במגירה"

מאת ארנון יפה, פאריס

„גיפצתי את הבירור שהטילו קודמי על ישראל בביקור מדינה רשמי, ושמתי קץ לחרם על חילופי סחר עימה" — קובע הנשיא מיטראן, הזוקף את חידוש הקשרים עם ישראל לזכותו כהישג חשוב, בספרו החדש המוקדש לתיאור מדיניות החוץ שלו.

„הרהורים על מדיניות החוץ של צרפת" יצא לאור ביום שישי, במבצע מיוחד לקראת הבחירות, לסיכום מאזן פעולתו של מיטראן בעולם. העורך לעצמו מאזן חיובי כמי ששיקם את כבודה ומעמדה של צרפת כמעצמה.

העקרון הוא, להישמר מפני מוסקווה ולחשוד בוושינגטון. בכך הוא הצליח. מוסקווה מכבדת אותו וושינגטון חוששת ממנו. אך האם ישאר מיטראן ארון המשחק? שעה שתוהים אם לצרפת תחת שלטון בעל שני ראשים תהיה מדיניות חוץ אחת, הוא מטיף לצרפתים לחדש את אמונם בו, כדי לאפשר לו להמשיך במלאכה.

מאבק על הזכות לחזין על המתג

מיטראן נערך לצרות צרורות: מנהיגי הימין כבר רוצים לחטוף ממנו את סמכות הלחיצה על מתג הכוח הגרעיני, ולהפכו למעין שר טקסים. הם שוללים ממנו את הזכות לייצג את צרפת בפסגת המערב בטוקיו. אפילו הגוליסטים, אבות החוקה, טוענים כי לראש הממשלה, כקובע המדיניות, מגיע לצאת לטוקיו. השבועון „לה קאנאר אנשנה" צופה „מאבק על המתג האטומי" בין ראש ממשלה ימני לנשיא סוציאליסטי. מיטראן מצידו הודיע בספרו: „לא יתקעו אותי במגירה".

הנשיא הסוציאליסטי שוטט בעולם, ונשא נאומים בכל מקום 25 נאומים כאלה במהלך אין ספור ביקוריו כלולים בספר. נאומו ההיסטורי בכנסת, ששימש כמוטו למדיניותו במזרח התיכון, פיוס בין ידידות לישראל להכרה בזכויות הפלשתינים, זוכה למקום מכובד. החידושים מופיעים בהקדמה בת 135 העמודים. מיטראן מסביר, בטון האימפריאלי־גוליסטי המצופה כאן מנשיא, את עיקרי מדיניות החוץ שלו כאתגר לשמור על כוחה ואי־תלותה של צרפת כמעצמה.

תכלית המדיניות הימנית איננה שונה, רק כמה מחבלים ערביים מסתוריים שהטמינו פצצות בפאריס באותו שבוע קלקלו את החגיגות, והועלה הספק מה התועלת או הפירוש של „להיות מעצמה", שעה שפותרים אפילו לנקוב בזהות מפעילי קבוצת הטרור המשלחת פצצות בצרפתים. אך הדלות האונים נגד הטרור היא מכה של כל המעצמות.

הספר נחשב כמסר כלפי פנים וכלפי חוץ, שהנשיא לא יוותר על ניהול מדיניות החוץ אם הימין ישיג רוב בבחירות הבאות. מיטראן מודיע, כי יישאר ארון המדיניות, ויהיו הנסיבות הפוליטיות אשר יהיו. הוא אינו

מודיע מיטראן בספר שפרסם לקראת הבחירות, בו הוא עורך לעצמו מאזן חיובי כמשקם מעמדה של צרפת כמעצמה. האם יגיע להסכמה עם יריביו מימין או שיהפוך לנשיא־בובה?

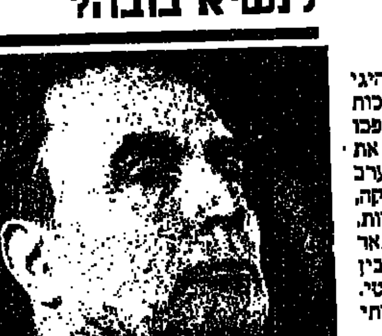

פרנסואה מיטראן
„סיפלומטיה צרפתית אחת"

מתכוון לוותר על שמץ מסמכותו לנהל את מדיניות החוץ.

החוקה הצרפתית היא דו־משמעית וניתנת לפירושים סותרים בסוגית הסמכויות. לפי החוקה, הנשיא, המופקד על הלחיצה על מתג הכוח הגרעיני, הוא הארוז. בא בעת מוצג ראש הממשלה כאחראי להנהגת מדיניות החוץ. כל נשיאי משטר הרפובליקה החמישית הפקיעו את מדיניות החוץ כתחום בלבדי לעצמם. ראשי ממשלותיהם היו בחזקת משרתיהם הנאמנים.

מיטראן צופה, כי יכפה את מדיניותו על הימין. „אין ריפלומטיה ימנית או שמאלית", הוא כותב, „יש ריפלומטיה צרפתית אחת" אבל הנעלם הגדול הוא, אם המנצחים מהימין יאותו לוותר לו על ההנהגה המוחלטת בניהול מדיניות החוץ, שבה התבטאה עליונותו של הנשיא במשטר הצרפתי. האם יכירו בעליונותו? הם אינם מותירים ספקות בכך שיתחרו להופכו לנשיא בובה ובצרפת מצפים

לעימות. אולי יגיעו להסכם חלוקת סמכויות. „איזור הסכמה כללית".

מכל מקום, במבחן הכוח על השליטה במדיניות החוץ, בין הנשיא לממשלה ימנית, יוכרע מי ישלוט, הלכה למעשה, בצרפת. מיטראן רומז על נכונותו להסתדר עם יריביו. הוא מכנה תחום זה „איזור הסכמה כללית" בין הצרפתים, כותב כי „חומות הפירוד אינן מטפסות עד לשמים". לפי שעה זוהי אוטופיה. בינתיים הוא ממנה את נאמניו לעמדות־מפתח במימשל. „לה מונד" צופה קשיים דווקא בניהול היומיומי — מי ימנה שגרירים, מי יביע את עמדות צרפת.

קיימים כמה הבדלים מהותיים מבחינת ישראל, שמירת עליונות הנשיא בניהול מדיניות החוץ כתחום בלבדי, או לפחות הישרדותו באליזה, היא ערובה להמשך הקשרים ההדוקים בין צרפת לישראל. אומנם מנהיגי הימין עלו לרגל לכותל המערבי, אך הם היכו את הנשיא מיטראן אחרי שניפץ טאבו ואין לדעת מה בליבם. הם נהרו לישראל יותר מתוך אינטרס פוליטי — הם זוקפים ליהודים השפעה פוליטית. פרט ליחידים, אין להם יחסים עם ישראל. הם לא מבינים אותה. כפוליטיקאים, הם מתנשאים ונוטים להטיף לקהים לקטנים, לנזוף בהם ולתת הוראות לכולם.

חידוש הקשרים עם ישראל תוך גינוי פעולות תגמול

מיטראן שינה גישה שחצנית זו. בזכותו נטשה צרפת את היומרה לכפות הסדרים על ישראל. בפרק הדן במזרח התיכון משתבח מיטראן, ובצדק, כי חידש את הקשרים עם ישראל — „אך גיניתי את פעולותיה הצבאיות בגולן, בלבנון ואת התקפת התגמול על מטה אש"ף בתוניס".

מיטראן מסביר, כי טיפח ידידות עם אש"ף ועם ישראל כאחת, על בסיס כיבוד זכויות הישראלים והפלשתינים. מדיניות זו, לדבריו, נשאה פרי אחרי תקופה בעייתית. צרפת זוכה להערכה מבקשים ממנה לתווך.

„צרפת נקלעה בין ידידותיה וכמעט איבדה את כולן," כותב מיטראן, „הנאמנות לזכויות עלתה לה בביקורת מרידה ובחשדנות. עם הזמן, כולם הבינו כי אנו מדברים בלשון אחת". הוא אינו מתוודה על המשגים, כגון הפגישה עם קדאפי בכרתים. מיטראן מפריז בערך הנזיפות והטפות המוסר שלו לקדאפי. הקולונל הלובי שוב קורא עליו תיגר בחידוש ההתקפות על כוחות הממשלה בצ'אד. „ליבראסיון" עדיין מאשימו במדיניות פרו־ישראלית מדי, בשל פעילותו לגניזת היוזמה האירופית והוצאת תפקיד התיווך מידי צרפת.

מיטראן נשמר מגילויים בספרו. הטון הוא של מאניפסט פוליטי והצהרת עקרונות. המדיניות אינה סוציאליסטית, אלא פאטריוטית. הנשיא משתדל להוכיח בספר כי הוא יותר פאטריוט מיריביו בימין.

גונזאלס — כאריזמה על כף המאזניים

מילכוד נאט"ו

גונזאלס הסוציאליסט צריך לשכנע את הספרדים להצביע בעד הישארות בנאט"ו — כדי שלא ייזרקו מהשוק האירופי המשותף.

מאת יהודה צור

בפעם הראשונה בעשר שנים שוחים פליפה גונזאלס והמפלגה הסוציאליסטית הספרדית נגד הזרם בנסיון לשכנע את אזרחי ארצם להצביע „כן" במשאל־עם שייערך ביום ד' השבוע, הי"ב במארס, על עתיד חברותה של ספרד בברית נאט"ו. בהימור המסוכן ביותר בקא־ריירה הפוליטית המוצלחת שלו, מטיל פליפה גונזאלס על כף המאזניים לא רק את עתידו הפוליטי והצלחת מפלגתו הסוציאליסטית, אלא את עתידה של ספרד בתוך העולם המערבי והארופי.

עד לכניסתו לתפקיד ראש הממשלה, לפני למעלה משלוש שנים, התנגדו פליפה גונזלס ומפלגתו להשתתפות ספרד בברית המערבית, כהדגישם שאין שום קשר בין רצונה של ספרד להשתתפות בשוק המשותף לבין נטילת חלק פעיל בברית הצבאית. השלטון והמציאות עשו את שלהם. לגונזאלס התברר שחברות השוק המשותף כורכות יחד קבלת ספרד לארגונן, על כל ההטבות הכלכליות הכרוכות בכך, עם השתתפותה הפעילה והחד־משמעית בברית הצבאית. בניגוד לרעתם של חברי ממשלתו והמלצותיהם של בעלי־בריתו במערב, לרבות ארה"ב, הכריז פליפה גונזאלס על עריכת משאל עם.

ככל הנראה, השפיע עליו הרצון לשמור על אמינותו בעיני בני עמו, שלדעתו הוא הנכס החשוב ביותר שלו, וכך גם הוכיחו סקרי דעת־הקהל עד כה. ב־18 בינואר 1981, לפני כחמש שנים, הצהיר גונזאלס כי „כניסת ספרד לנאט"ו רק תגרום נזקים ובעיות לכל אזרחיה". חמש שנים מאוחר יותר, ב־4 בפב־רואר 1986, בהיותו כבר ראש ממשלה, אמר: „שבירת הקשר שלנו עם הברית הצפון־אטלנטית תגרום לטראומה שלא נוכל לתקן במהרה, ואשר את תוצאותיה אינני מרשה לעצמי אף לשער".

הימין יצביע „לא"

למעשה, גונזאס נאלץ להכריז על משאל־עם כאשר האופוזיציה הימנית של „אליאנסה פופולר" קראה לסוציאליסטים להתכחש לדברים שהשמיעו בעבר נגד הברית האטלנטית, או להכריז על משאל עם. וזהו פאראדוקס, כי דווקא אנשי הימין הם שהכניסו את ספרד לנאט"ו, והכניסה רק אושרה בימי כהונתו של גונזאלס. אך האפשרות, שנראתה סבירה מאד, לנצח את גונזאלס הבלתי־מנוצח, גררה את הימין

להורות לתומכיו להצביע „לא" [illegible] בניגוד להשקפותיו. אנשי הימין [illegible] לגונזאלס לא יהיה רוב של [illegible] אחוזים, הדרוש לו כדי לאשר [illegible] לברית ויחד עם זאת להישאר [illegible]

בתוך המפלגה הסוציאליסטית [illegible] כ־10 מיליון קולות לפני שלוש [illegible] אופוזיציה שמאלנית ומתנגדת [illegible] לברית האטלנטית, ועתה קיימת [illegible] כתובה בין הימין לבין השמאל [illegible] גונזאלס, יחד עם השמאל הקיצוני [illegible] הקומוניסטים, ומול כל אלה [illegible] גונזאלס רק עם אישיותו [illegible] המפורסמת שלו. בשבועות האחרונים [illegible] הסקרים המנבאים לו תבוסה [illegible] פתח גונזאלס במאבק של [illegible] הוא נתן להבין באורח [illegible] מפלגתו. תוכם במשאל־העם [illegible] לפרוש מתפקידו כראש ממשלה [illegible] התפטרותו וקרוב לוודאי [illegible] יצטרכו להקדים את הבחירות [illegible] גונזלס בראשם.

נואם פעמיים ביום

זה הרקע למאבק העיקש [illegible] בשבועיים האחרונים בספרד [illegible] בתוקף את כל השידורים של [illegible] לרבות לחצה של מרגרט תאצ'ר [illegible] האופוזיציה הימנית להורות לאנשיה [illegible] „כן". מצד שני הסוציאליסטים [illegible] גונזאלס הגדילו את [illegible] הממשלה, אשר עד כה הקפיד [illegible] בפומבי, כמיטב המסורת הספרדית [illegible] ריחוק השליט מן העם, החל [illegible] ולפעמים פעמיים ביום.

גם בתוך הימין קיימים חילוקי [illegible] התעשיינים ואנשי המסחר [illegible] לצד גונזאלס, מכיוון שהם [illegible] את חברות ספרד בשוק האירופי [illegible] להשתתף בברית הצבאית [illegible] שעד אתמול גרסו שאסור [illegible] במאבק בין המזרח למערב [illegible] שתבוסתו של גונזאלס [illegible] בהתקדמות ארצם לעבר [illegible] קראטיות, זו הסיבה [illegible] בתחנות השידור וקוראים [illegible] „כן" במשאל. הסקרים [illegible] מצביעים טרם קבעו את [illegible] אליו פונה פליפה גונזאלס [illegible] כי הוא מבין שזאת התקווה [illegible] את ספרד על דרך הקידמה.

כמו אסקימואים

מאת מאיר בליך, לונדון

אלפיים בריטים, מרביתם פנסיו־נרים, מצאו מותם בחודש פברואר בשל הקור. נתונים אלה, שפורסמו בהבלטה, עוררו סערה והזעיקו חברי פרלמנט מכל הסיעות. מאוחר מדי, צריך לציין. פברואר 86' היה החודש השני הקר ביותר במאה הנוכחית. הטמפרטורה הממוצעת היתה 1.9 מעלות מתחת לאפס. בפברואר 47' היה קר יותר, אז סבלו הבריטים מקור של 2.4 מעלות מתחת לאפס. עתה, בתחילת מארס, חזרו הימים „החמים". הקרח והשלג נמסו, השעות הקשות חלפו, אולם פברואר 86' ייזכר כאחד החודשים האפלים במורשת „הרווחה" הבריטית.

אחד־עשר מיליון איש, 18 אחוזים מן האוכלוסיה, עברו את גיל הפרישה. ככלל, אפשר לומר שמרבית הבריטים אינם עשירים וחלק נכבד מן הפנסיונרים נאלץ להסתפק בקצבאות הזקנה של הביטוח הלאומי. יחיד מקבל 38 ליש"ט בשבוע (83 שקלים חדשים) וזוג זכאי ל־65 ליש"ט. סכומים אלה אינם מספיקים לקיום נאות. אף שמוצרי צריכה רבים עולים מחצית ממחירם בארץ, מוצרי המזון כאן יקרים יותר. בבריטניה אין סובסידיות. צריך להכנס ל„סיינסבורי" או ל„טסקו" — ה„קואופ" והסופרסל הברי־טיים — כדי לראות את הפנסיונרים הללו ולהבין את מצוקתם. הם מחשבים את קניותיהם עד לפרוטות ורוכשים מוצרים בודדים, זולים ובכמויות מועטות. הם אינם יכולים להרשות לעצמם להתפנק. הם לא נתנו לבניהם כאשר הללו עזבו את הקן, ועתה הם צריכים לסמוך רק על עצמם.

העם צריך להתבייש

ברשימת הקצבאות של הביטוח הלאו־מי הבריטי מצויות תוספות שונות, הע־שויות להקל על הנתונים במצוקה. אפשר למצוא תוספות „השלמת הכנסה", מענקי דיור ואף תשלומים מיוחדים הניתנים בתקופת החורף למבוגרים לכיסוי הוצאות ההסקה. ודווקא על כך יצא הקצף. 90 אחוזים מן הפנסיונרים שהיו זכאים לתשלום המיוחד לא קיבלוהו — קבע סקר שהתבסס על נתונים שסיפק משרד הרווחה. הם לא ידעו על זכאותם או שפניותיהם נדחו בניגוד לכללים. דיווחים על מותם של מבוגרים החלו להתפרסם בעיתונים ובטלוויזיה. „אם הדרך שבה אומה מטפלת בזקניה היא אמת־המידה

אלפיים בריטים בעיקר פנסיונרים, מתו בחודש שעבר מקור. וקשישים רבים אינם יודעים שהם זכאים לקיצבת־חימום

לתרבותה, אזי בריטניה היא מדינה לא מתורבתת" כתב הסאנדיי־טיימס במאמר מערכת. „העם צריך להתבייש שאנשים מתו כיוון שלא יכלו להרשות לעצמם לחמם בתיהם... ואין לסלוח לשרים ופקידים שינסו להתנער מאחריותם". הבעיה, „במעט כרגיל" — אפשר לומר, היא בשיטה: הכללים אומרים שמנהלים אזוריים של שירותי הרווחה רשאים לקבוע אם הקרה פקדה את אזורם וכתיהם, וכך להגדיל את התשלומים לפנסיונרים. המכשלה היא כפולה, קורה שהפקידים אינם מזדרזים להחליט (חלקם אף סירב להכריז על קרה ובשנה שעברה „נחסכו" כך 25 מיליון ליש"ט). ואם כבר הוכרז על קרה, אזי יש בשיטה „מילכוד" נוסף. הפנסיונרים הם הצריכים לבוא ולבקש תוספת, ועליהם החובה להוכיח שהם „אכן נזקקים". בינתיים, עד שמתקבלת החלטה בעניינם, חוששים הם להסיק את ביתם, פן לא יוכלו לעמוד בתשלום החשבונות.

הדבר הנכון — מאוחר מדי

השר הנוגע בדבר, אף שהצדיק את השיטה, הודה שהיה שיקול דעת מוטעה מטעם הנוגעים בדבר. המומחים אינם מסכימים עימו באשר לשיטה: „המשרד יודע בדיוק מי זקוק לעזרה ואין צורך בכל השיטה הביורוקרטית הזו", היתה מסקנתם. מכל מקום, במחצית פברואר הכריז השר על מרבית חלקי הממלכה כאזור מוכה קרה, המזכה בתשלום מיוחד. מידת החום המומלצת להסקתם של חדרי מגורים היא — 21 מעלות. ההוצאה לשבוע בפברואר הקר עשויה להסתכם ב־13 ליש"ט לשבוע והמשמעות היא, שמדובר בשליש מהקיצבה הרגילה. גם התוספות לא היו מאפשרות חימום נאות. סקר שנעשה בכמה רובעים בלונדון מצא שהפנסיונרים מסתפקים בחום של 15 מעלות, כדי לחסוך בהוצאותיהם. בדיקה שנעשתה בחדרי הוועדות בפרלמנט ובווסטמינסטר הראתה, שהנבחרים עושים עבודתם בחום של 25 מעלות. במזנון, שם אולי הם פושטים מקטורן, הגיעה מידת החום ל־29 מעלות. בבניין המרכזי של משרד הרווחה הסתפקו במידת החום המומלצת — 21 מעלות. בתחילת מארס התאגדו קבוצות מתנדבים והכינו „ערכות חימום" וחילקו אותם לפנסיונרים לעיני מצלמות הטלוויזיה. הסיפור תפס כותרות ראשיות. דיילי מייל (התומך בממשלה) כתב במאמר מערכת: „עתה מאוחר מדי לאלה שקפאו למוות". ומתחרהו, דיילי אקספרס (גם הוא תומך בממשלה), כתב באותו היום 4 במארס: „נראה שאנו הבריטים יש לנו כשרון לעשות את הדבר הנכון, רק מעט מאוחר מדי... „מוטב מאוחר מאשר לעולם לא' אינו די טוב".

צומת החשיש

פלשתינים, דרוזים, פלאנגות ושיעים — וגם הסורים כולם נהנים מתעשית־הסמים בלבנון, שהיא יצרנית החשיש הגדולה בעולם.

מאת דליה רפאל

לבנון הינה יצרנית החשיש הראשית בעולם, קובעת הגירסה הבלתי־מסווגת של דו"ח משרד החוץ האמריקני. לבנון גם מגדלת פרג־אופיום ומהווה מרכז לעיבוד ומעבר סמים במזרח התיכון.

הדו"ח הוכן על־ידי המחלקה לענייני סמים בינלאומיים שבמשרד החוץ, עבור ועדות החוץ של הסנאט ובית־הנבחרים. המטרות המעשיות שהוגדרו לשנת 1985 הן: "הרחבת מבצעי ההשמדה של מרכזי גידול בארצות המקור; הגדלת מספר הארצות המנהלות תוכניות השמדה כאלה, בעיקר על־ידי ריסוס... הרחבת ההקף, הרמה והאיכות של תגובת הקהילייה הבינלאומית לייצור סמים והבעיות הנובעות מהשימוש בהם; ומתן עדיפות פוליטית גבוהה יותר לבלימת סחר־הסמים הבלתי־חוקי כנושא של מדיניות חוץ".

כמות החשיש שיוצרה ב־1985 הגיעה ל־700 אלף טון, לעומת 400־350 אלף טון ב־1984. לבנון מספקת כ־45,000 טון חשיש בשנה לארה"ב, כ־30% מהשוק האמריקני — קובע הדו"ח.

הצריכה המקומית בלבנון — 120 אלף טון. מעבדות לבנוניות הופכות אופיום המגיע מדרום־אסיה להרואין, לשם יצוא לאירופה ולארה"ב. רשתות סוחרים גדולות זוהו על־ידי הבלשות.

„רקמת טלאים"

מלחמת האזרחים בלבנון, מאז 1975, פועלת הן לטובת המגדלים והן לטובת הסוחרים. רוב החשיש והאופיום גדלים בעמק הבאקעה שבשליטת הסורים, שאינו בתחום סמכותה של הממשלה הלבנונית המרכזית.

לבנון התפלגה ל„רקמת טלאים", בלשון הדו"ח, למעשה למדינות עצמאיות. לממשלה המרכזית יש שליטה רק בחלק קטן כטריטוריה הלאומית. אין לה כל עמדת־כוח לרסן סחר־סמים, או לספק נתונים מהימנים על היקף הייצור והמסחר. סוחרים ויצרנים התאימו עצמם לתנאים, ובעזרת תשלום "מסי דרכים" לכוחות השונים השולטים באזורים השונים הם יכולים להעביר תוצרתם לשוק הבינלאומי. הם עושים זאת דרך נמלי המזרח התיכון, כמו טריפולי למשל, או דרך נמלי־התעופה של ביירות וסוריה.

הדו"ח קובע ש"הקשר של סוריה לסמים כולל מסחר, קצת זיקוק ושימוש מקומי מצומצם". קיימים "שני ערוצי מסחר מרכזיים. באחד זורם הרואין מדרום־מערב אסיה בדרכו לאירופה, מצרים וארה"ב. נמלי אלפו ולטאקייה משמשים ערוץ זה."

בשני חשיש בעיקר, אך גם הרואין, מועברים דרך עמק הבאקעה, בעיקר לאירופה. יש הוכחות שגם נמל־התעופה בדמשק משמש צומת מרכזי למעבר סמים. כמו כן "קיימים ריווחים מהימנים על קשר בין סוחרים (בסמים — ד.ר.) ופקידים סוריים בכירים... נראה כי קשרים אלה הם פונקציה של הברחת הסמים אל מחוץ ללבנון", נאמר בדו"ח. ההנחה היא כי כמויות החשיש וההרואין הנסחרות גדולות, אך לממשלה הסורית אין אומדן לגבי ההיקף הכללי של הסחר בסמים.

הכל נהנים

לא עלה בידי לקבל תגובה או הערכה לדו"ח מאנשים במשרד החוץ. יועץ בכיר לקונגרס, המתמחה בנושאים בינלאומיים של סחר־בסמים, השיב לשאלות. אין ספק, לדעתו, כי נוכחותה של סוריה בעמק הבאקעה ודביקותה בו קשורה למסחר בסמים ולהכנסות העצומות ממנו. זוהי גם דעתו של מארק סטייניץ, שבעבר עבד במחלקת המודיעין של מינהל לאכיפת חוקי־הסמים וכיום עובד במחלקת מודיעין ומחקר של משרד החוץ. הוא עוסק בניתוח פוליטי של נושאי־טרור. לדבריו: "קיומה של כלכלה עצומת־ממדים זו, שהוערכה כבר ב־1981 במיליארד דולר, מהווה אחד המכשולים העיקריים לשיקום סמכות פיסקאלית ממשלתית מרכזית בלבנון".

הוא מציין גם שכמעט כל הקבוצות — פלשתינים, אנשי הפלאנגות, דרוזים ושיעים — נהנות מהכנסות מתעשיית הסמים, אם ישירות ואם בעקיפין, על־ידי מתן חסות לסחורות המוברחות, בעוברן בשטח הנתון בשליטתם.

היועץ לקונגרס הוסיף עוד והביע פליאתו שכאשר מדובר בסחר־הסמים, נראה כאילו המלחמה אינה קיימת. יש שביתת נשק בנושא זה.

לשאלתי השיב, כי אין לצפות לפעולה נחושה לחיסול תעשית הסמים בעמק הבאקעה. כיוון שהכל נהנים ממנה. בדרך כלל, הסביר, הטיפול הרציני בבעייה מתחיל כאשר ההתמכרות לסמים של התושבים המקומיים הופכת לתופעה חברתית מדאיגה, החותרת תחת אושיות החברה. או כאשר סוחרי־הסמים צוברים כוח המאיים על הסדר החברתי ויכולת הממשלה לתפקד.

דוגמה למצב כזה היא קולומביה. אולם אף אחד מהתנאים האלה, ככל הנראה, לא קיים כרגע בלבנון, בסוריה, כפי שמוסר הדו"ח, ממדי השימוש בסמים מצומצמים והנתונים הקיימים לא נותנים תמונה ברורה לגבי "מאזן הכוחות" בין סוחרי־סמים והממשלה.

קל למות מסומם

לשאלתי, האם העובדה ש־120 אלף טון חשיש הנצרכים בלבנון (על־פי הדו"ח) מורה על כך שחלק ניכר מהאוכלוסיה נתון להשפעת החשיש, וכיצד זה מתבטא בין חברי ארגוני הטרור. אמר כי ידוע שהחשיש משפיע על מצבם המנטאלי של הצורכים אותו לאורך זמן. תחושת הסכנה יורדת בהרבה. חייל רוסי שלחם באפגניסטן וערק למערב מצוטט שאמר: "כשאתה מסומם, קל לך יותר למות". יש גם דיווחים המורים שטרוריסטים שיצאו למשימות התאבדות היו מסוממים.

לדבריו, חשוב להבין כי סמים והבעיות הכרוכות בהם אי־אפשר רק לייצא. במוקדם או במאוחר תורגש הבעייה גם מבית. הבעייה גם איננה נשארת מוגבלת לאזור מסויים. "השימוש בסמים וההתמכרות להם אינם מכירים בגבולות", אמר. לא ניתן לשלוט על התרחבות הבעיה ואין ספק שיש לה הדים גם בתחומי ישראל. יותר מכך, סיכם, למצב בעמק הבאקעה השפעה על שוק הסמים באירופה ובארה"ב. ייתכן שבעולם כולו.

מחברי הדו"ח מציינים בסיפוק כי מושגת התקדמות וקיים יותר שיתוף פעולה בינלאומי בנושא. מפורטות תוכניות יעד ומדינות יעד לגבי השנים הבאות. מפתיעה (ואולי לאו דווקא) שעמק הבאקעה, סוריה או לבנון אינן מוזכרות כלל, לפחות לא בגירסה גלויה זו של הדו"ח, למרות הממדים העצומים של ייצור חשיש בהם. מכל מקום, אין בכך כדי להקטין מערכן של המשמעויות הרציניות של סחר סמים בהיקף כזה והשלכותיו על האזור כולו. העובדות בלבד, גם ללא פרשנות, מציירות תמונה ברורה וחמורה.

שוליות לבנוניות בירושלים — כלכלה עצומת־ממדים

אופוזיציה יוצאת לדרך

פרופסור לכלכלה, שנעשה למנהיג האופוזיציה בתורכיה שנתיים אחרי כניסתו לפוליטיקה, פותח במערכה לזכות בהכרה בינלאומית למפלגתו

מאת פול בולדינג, רויטר

אירדן גובן גורקאן, העומד בראש המפלגה הסוציאלדמוקרטית הפופוליסטית (מסד"פ) — מפלגת האופוזיציה — התחייב לסייר בשמונה חבלים בתורכיה, בהם עומדות להיערך בחירות־ביניים בשנה־וחצי הקרובות. וייצא לאי־מכבר לביקור בעשר מדינות במערב־אירופה. שם יבקש את תמיכת מפלגות־שמאל, בבקשת מפלגתו להתקבל לאינטרנציונל הסוציאליסטי בוועידתו בפרו בחודש יולי.

עם 83 מושבים בפרלמנט התורכי, הצירים, המסד"פ היא האופוזיציה הראשית למפלגת־המולדת השמרנית של ראש־הממשלה טורגוט אוזאל, המחזיקה כ־207 מושבים.

גורקאן, בן ה־44, טוען כי מפלגתו, שהוקמה בחודש נובמבר אשתקד על־ידי מיזוג שתי מפלגות שמאליות, היא המפלגה הפוליטית הגדולה ביותר בתורכיה ונהנית מתמיכת 40 אחוזים של הבוחרים.

בעיר קוניה, שהינה שמרנית באורח מסורתי, ואשר בה פתח גורקאן את מסעו בפרובינציה, התקבלו דבריו בקשב רב. אך ללא התפרצויות של התלהבות, אפילו מצד חסידי מפלגתו. „זה בסדר גמור", אמר גורקאן לאחר־מכן בראיון ל„רויטר". „אין צורך בהתלהבות יתירה כאשר הבחירות אינן צפויות בעתיד הקרוב".

בתורכיה רווחות השערות, כי הבחירות עשויות להיערך עוד השנה, אף־כי הממשלה רשאית להמתין עד נובמבר 1987. לפי החוקה הנוכחית מתקיימות בחירות־מישנה רק פעם אחת בכל תקופת כהונה של הפרלמנט, וזאת לפחות שנה אחת לפני הבחירות הכלליות.

דה־פוליטיזציה של ההמונים

גורקאן נכנס לפוליטיקה ב־1983, כאשר הודיעו על חזרה לשלטון אזרחי, אחרי שלוש שנות שלטון הצבא. הוא נבחר לפרלמנט מטעם המפלגה הפופוליסטית, באיזור בחירה בעיר אנטאליה שבדרום־תורכיה; נבחר ליו"ר המפלגה בוועידתה הראשונה בחודש יוני אשתקד. ולאחר שמפלגתו התמזגה לפני ארבעה חודשים עם המפלגה הסוציאל־דמוקראטית, נעשה יו"ר המסד"פ.

גורקאן מותח ביקורת על המשך הגבלות מטעם החוקה והחוק על פעילות פוליטית. האוסרות, למשל, על מורים וסטודנטים להצטרף למפלגות פוליטיות, וזיקה בין איגודים מקצועיים ובין מפלגות.

אוזאל כנראה מרוצה מן ההגבלות, מורשת ההפיכה הצבאית משנת 1980, אשר שמה קץ לתקופה של אלימות פוליטית, בה קיפחו את חייהם למעלה מ־5,000 בני־אדם.

גורקאן, שהוא פרופסור לכלכלה, שימש בשעתו כסגן הנשיא של אוניברסיטת גאזי באנקארה, אך התפטר מתפקידו בעקבות הה־אירגון של החינוך הגבוה, אשר שימש לגירוש אנשי השמאל מן האוניברסיטות ולדה־פוליטיזאציה של הקאמפוסים.

כיום הוא מאשים את אוזאל ב„דה־פוליטיזציה של ההמונים".

„איש אינו דורש בקול רם יותר מאיתנו לשנות את החוקה. אנו פשוט רוצים בחוקה בנוסח המערב", אמר.

בעל תואר דוקטור לכלכלה של אוניברסיטת קלן בגרמניה, חש עצמו גורקאן מצוייד די הצורך לסתור טיעונים כלכליים מפורטים של אוזאל. בנאומו בקוניה האשים את הממשלה באינפלאציה שנתית של למעלה מ־40 אחוזים. הוא דיבר על הירידה ברמת החיים וחזר על תלונות החקלאים על המחירים הנמוכים של מוצריהם.

„עלינו להעלות את מחירי התוצרת החקלאית כדי לאפשר לחקלאים להתקיים. אין פירוש הדבר העלאת המחירים בחנויות", אמר לאחר־מכן.

הוא מותח ביקורת על אוזאל על שהוא מקדם את היצוא במחיר סובסידיות גבוהות, ובלא להשקיע בתעשיות־היצוא. „פירוש הדבר, שלא נותרים לנו משאבים בבית, ושהבנק המרכזי פשוט מדפיס כסף כדי לכסות את הסובסידיות", אמר לכתב „רויטר".

קהל של גברים

בקוניה חזר גם על טענות חוזרות־ונשנות בדבר התעללות באסירים ועל דרישות להענקת חנינה לאלפי אסירים פוליטיים.

הוא אף לא שכח נושאי חוץ. לתשואות זכה כאשר תקף את אוזאל על שאינו עושה דבר להעלאת קרנה של תורכיה בעולם, כפי שהוא — גורקאן — היה רוצה.

הקהל שלו היה מורכב כמעט אך־ורק מגברים בני למעלה מגיל שלושים. „רק נשים מעטות עוסקות אצלנו בפוליטיקה", אמר אחר־כך: „אנו מנסים למושכן אל מפלגתנו".

גורקאן ממאן לדבר על סיכוייו להיעשות ראש ממשלה. „זה יותר מדי מוקדם", אמר.

במשאל דעת קהל, שנערך בעת כינונה של המסד"פ, תמכו 39.2 אחוזים מן הנשאלים בשתי המפלגות המתמזגות, ו־38.1 אחוזים במפלגתו של אוזאל.

אך את חישוביו של גורקאן עלולה לשים לאל המפלגה הדמוקראטית השמאלית, שהוקמה לפני שנה על־ידי ראהסאן אצ'וויט ושעומדת במידה רבה תחת השראת בעלה, ראש הממשלה הסוציאלדמוקראטי לשעבר בולנט אצ'וויט.

ב־1982 נאסר עליו לעסוק בפוליטיקה במשך עשר שנים, על מה שהצבא ראה כחלקו באי־שקט הפוליטי בשנות השבעים.

ראש הממשלה טורגוט אוזאל (בביקור באנגליה). יצוא במחיר סובסידיות

דיפלומטים חובבים

שר לשעבר: עד לזמן האחרון לא היתה לממשלת יוון מדיניות חוץ. מאז סיום מלחמת־העולם הצביעו באו"ם עם ארה"ב ובריטניה, לפעמים בלי לדעת על מה מצביעים

מאת ז'אן כהן, אתונה

„למה יצאנו נגד ישראל בעת מלחמת לבנון? אגיד לך: זה היה טימטום. טימטום גמור".

זו התשובה שקיבלתי לשאלתי, מדוע יוון יצאה חוצץ נגד ישראל במלחמת לבנון. בן־שיחי היה שר לשעבר בממשלתה הנוכחית של יוון, שבראשה עומדת המפלגה הסוציא־ליסטית (פאסוק). הוא הסכים להעניק לי ריאיון, בתנאי שלא אגלה את שמו.

לדברי השר לשעבר, כשהגיעה פאסו"ק לשלטון לא היתה לה כלל מדיניות חוץ, אלא סיסמות ששאפה להוציאן לפועל. למשל: ברברה על „אי־תלות לאומית" התכוונה להשתחררות, ככל האפשר, מהשפעת ארצות־הברית והצטרפות לגוש המדינות הנייטרליות. מעולם לא עלה על דעתם של מתווי מדיניות החוץ, שזה חלום באספמיה.

„אנחנו חובבים בכל התחומים, גם במדיניות חוץ. אומרים על הבריטים שגם הם ריפלומטים חובבים. אבל הם לפחות חובבים מוכשרים", אומר השר לשעבר.

הוא משכנע מאוד. „אין שולחן ישראלי במשרד החוץ היווני. כששאלתי את מנהלי המשרד מדוע, ענו לי: „אין לנו דוברי עברית". כאילו ידיעת השפה היא תנאי מוקדם לייסוד מדור", הוא מוסיף.

חלק מהאזור

אולם השר לשעבר גם מציין שינויים מאז עליית הסוציאליסטים לשלטון. אחרי הבחירות ביוני 1985, שהחזירו את פפנדריאו לשלטון, הדברים משתנים במהירות. יוון מעצבת מחדש את מדיניות החוץ שלה. כבר אין דיבורי סרק על עזיבת נאט"ו והצטרפות לעולם השלישי. כיום מתמקדים בים התיכון ובים האיגאי. „סוף סוף הכירה הממשלה בעובדה שאנו חלק מן האיזור, והאינטרסים שלנו הם כאן. מטרתנו בתחום „אי־התלות הלאומית' צריכה להיות לשכנע את האמריקנים להבטיח שלום במרחב, להבטיח שלא יאיימו עלינו התורכים כמו בעניין האיים היווניים ושליטה בים האיגאי". עוד מוסיף השר לשעבר, שהוא כיום חבר פרלמנט: „על רקע זה החליטה יוון לעיין מחדש בבריתות ובהסכמים שלה עם מדינות המזרח התיכון, לעשות הבחנה בין ידידותיה לאויביה". הוא סבור שבחמש השנים הבאות יחולו שינויים רבים במערכים במזרח התיכון ובכוחן היחסי של המדינות. יוון תצטרך להחליט במי היא תומכת.

„הקלף הערבי כבר אינו טוב", — הוא אומר. „עלינו למצוא ידידים שיוכלו לקדם אותנו מבחינה מדינית, כספית וטכנולוגית. עד עכשיו לא הישגנו דבר מידידותנו לערבים. הכל מודים בזה".

מחסום נגד חומייני

בן־שיחי מתעניין בטיבם של יחסי ישראל־תורכיה. „אנו סבורים שבעתיד הקרוב תתקרב תורכיה יותר ויותר לערבים. זה צעד הגיוני, שכן היא ארץ מוסלמית. ויש לה בעיות כלכליות רבות". הוא גם סבור שהאיסלאם הקיצוני, נוסח חומייני, יקיף בקרוב את כל מדינות המזרח התיכון. „יש רק שתי מדינות באיזור שיכולות לעצור בעדו: ישראל ויוון", הוא אומר.

האם אלה דעותיו האישיות או דעות הממשלה? בן־שיחי אומר שהן מתחילות להתקבל גם בקרב הממשלה, ולכן יש חשיבות רבה לשיפור יחסי יוון עם ישראל ועם יהודים בכלל. לפי הסימנים, הוא ניתח נכון את ההתפתחויות האחרונות. הבסיסים האמריקניים נשארים בינתיים על אדמת יוון. מנכ"ל משרד החוץ של ישראל, דוד קמחי, ביקר כאן, ולפי השמועה שיחותיו כאן היו בהחלט מעודדות. כן מקובל לחשוב שבחילופי האישים הבאים של ממשלת יוון, כלומר בקרוב, יודח שר החוץ קארוליס פאפוליאס, שהוא ידיד נפשם של הערבים.

המפתיע בדברי השר לשעבר הוא הודאתו, כי לא היתה כלל מדיניות לממשלה הנוכחית. הייתכן? התשובה היא, „כן". לא זו בלבד, אלא מאז סיום מלחמת העולם השנייה הצביעו היוונים באו"ם יחד עם ארצות־הברית ובריטניה, בלי לדעת לפעמים על מה מצביעים.

הדוגמה המובאת לעיל, אף שהיא מזעזעת, היא אמת לאמיתה. האיש שאישר אותה באוזניי עבר במשך שנים רבות באו"ם כחבר המשלחת היוונית. הבה נקווה שמדיניות החוץ החדשה של יוון תקדם יחסים פוריים יותר בין ישראל ויוון מאשר המדיניות הישנה.

הגילום קם על יוצרו

מאת אשר שילוני

אין מה לקנא בראש עיריית בת־ים. הוא אומנם שולט ברוב מוחלט של 12 נציגי המערך, אבל מולו עומדים 11 נציגי סיעות האופוזיציה — החזית הדתית, הליכוד והתנועה למען בת־ים — האורבים לו בפינה ומנצלים עד תום כל בדל של חריגה מסדרי מנהל תקינים ובלבד שיוכלו לנגח אותו.

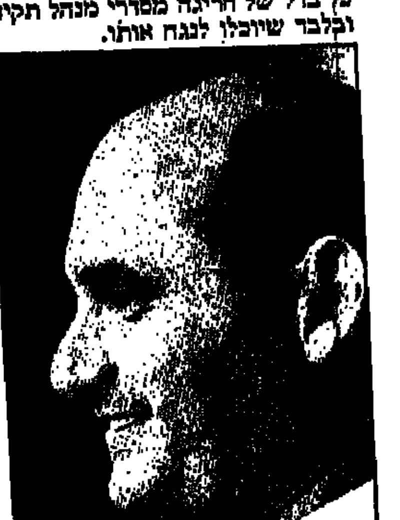

אהוד קנמון
יורש את הכיבודים מקודמיו

מצטיין במלאכה זו יו"ר החזית הדתית, איש המפד"ל אורי פלח. בקדנציה הקודמת היה סגן ראש העירייה ומחזיק תיק החינוך. פלח יודע איך חורגים, שכן הוא עצמו ידע לנצל היטב תקציבים והטבות עבור מערכת החינוך המוסדות הקשורים עם המפד"ל, למרות שכל גודלה של סיעה זו מסתכם בשני נציגים במועצת העירייה. בטענה „קראתי בעתון..."

אורי פלח גילה ומצא שראש העירייה אהוד קנמון אינו משלם מס־הכנסה על הרכב הצמוד העומד לרשותו; הוא חשף שהעירייה פורעת את חשבון הטלפון הפרטי של קנמון, בלי לנכות ממשכורתו מס בגין הטבה זו. נוסף על כך טוען פלח, הורה קנמון למשוך לו קו טלפון ישיר לביתו, שלוחה ממשרדו בעירייה. בשאילתא לקנמון טוען פלח, שפקידי העירייה נאלצים לעשות דברים בניגוד לרצונם, ובניגוד לחוק.

עוד קובל נציג המפד"ל, שראש העירייה נותן מתנות, על חשבון העירייה, לאנשים שהוא חפץ ביקרם — בעוד שבקדנציה הקודמת נהוג היה לשלוח המחאת שי לבר־מצווה של ילדי כל העובדים, מבלי להפלות אחד על פני השני. אחר־כך טען פלח, וטענו אחרים מסיעות האופוזיציה, שבקופת העירייה יש 4 מיליון דולר רזרבה, ואין כל הצדקה להטיל מיסי ארנונה כבדים על התושבים. עוד קבלו, שקנמון מכנס את סיעת המערך אחת לשבוע, במשרדי העירייה, כשהכיבוד הוא ע"ח העירייה, ועוד טענות מטענות שונות.

קנמון מצא את עצמו במצב מאוד לא נוח. כאשר נלחץ אל הקיר, התגונן וטען שראשי ערים וסגניהם זכאים להחזר הוצאות טלפון. נושא תשלום המס נמצא בדיון, והוא ינהג כפי שיוחלט לגבי כלל ראשי הרשויות. בשלב זה, כאשר הפרשה התפוצצה ברעש גדול, הורה קנמון שינכו בינתיים מס בגין הטבות הטלפון, אשר לקו הישיר הנוסף מהעירייה לביתו, לטענתו מדובר בשלוחה פנימית ואין תשלום מיוחד עבור שלוחה.

ראש עיריית בת־ים טען, שאת נורמת שליחת המתנות הסלקטיבית קיבל מקודמיו, אם הוא נאלץ, כראש עיר, ללכת לשמחה של מישהו, טבעי שיביא עימו איזו מתנה ולא על חשבונו הוא. אשר לישיבות סיעת המערך, היא יושבת בהנהלת העירייה ואין לראות כחריג הזמנת כיבוד עבורה, אמר קנמון.

מסתבר, כי בעוד שראשי ערים כליכך מחמירים עם עובדיהם, ונאבקים נגד כל אגורה תוספת למשכורת, הם מגלגלים לעצמם הטבות חייבות במס, ואין פוצה פה, אישיות בכירה במרכז השלטון המקומי אישרה באוזני כי הנושא פרוץ ואין מדיניות אחידה בכל הרשויות המקומיות. אשר לגילום מס־הכנסה, מסתבר ששלטונות המס בדעה שגם ראשי ערים אינם יחסנים, ויש לחייבם כפי שמחייבים כל אזרח. בימים אלה נודע, ששלטונות המס „מתעניינים" בנושא ומישהו מטעמם כבר ביקר בעיריית בת־ים.

טלפון העירייה — יוק

מי שנזקק לקשר טלפוני עם עיריית בת־ים אל יחפש את מספר הטלפון במדריך הטלפון של חולון, בת־ים וראשון־לציון 1985, פשוט חבל על הטרחה, אני חיפשתי ולא מצאתי. אתה יכול למצוא בספר, בערך עיריית בת־ים, את מספרי הטלפון של מעונותיהם הפרטיים של ראש העיר, ממלא מקומו, מזכיר העירייה, גזברה ודוברה, אבל לא של העירייה עצמה ולא את מספרי הטלפון הישירים ללשכותיהם של כל האח"מים הללו.

בעצם, זה דווקא סידור לא רע. אם העירייה מגלמת את הוצאות הטלפון הפרטי של ראש העירייה, ולראש העירייה יש גם קו טלפון פרטי ישיר למשרדו בעירייה (שלוחה), למה להם לתושבים לטלפן קודם ל„14" לוודא את מספר הטלפון של מרכזת העירייה ואחר־כך להמתין שעות עד שזוכים למענה — מוטב לטלפן ישירות לבתיהם של כל אלה שמספרי הטלפונים שלהם רשומים במעונותיהם ולא בעירייה. יש בכך גם מעלה נוספת: מרכזת העירייה פתוחה רק בשעות העבודה הרשמיות ואילו לטלפן לבתים הפרטיים של האח"מים ניתן 24 שעות ביממה.

חולון ובת־ים — שכנות גם בברוקלין

בת־ים וחולון הן שתי ערים הקרובות יותר מקרוב "בחמש דקות נסיעה במכונית אתה עובר מהדואר המרכזי בבת־ים לדואר המרכזי בחולון. ברכב הציבורי של חברת „בזק", הנושא את סמל הצבי הרץ, הסיפור שונה לחלוטין.

את ההזמנה ששלחה לי עיריית בת־ים, הנושאת חותמת דואר מיום 17.2.86, לאירוע תרבותי בהשתתפות סגן שר האוצר עדי אמוראי, במוזיאון ע"ש ריבק בבת־ים, שהתקיים ב־22.2.86, קיבלתי בדואר חולון בעבור 7 ימים מאז יצא מבת־ים. זה שלא שמעתי את עדי אמוראי ולא דיווחתי על האירוע, מילא. אבל מה שמפליא הוא, למה עד כה לא נרשמה זריזותו של הצבי הישראלי בספר השיאים של גינס, בהחלט מגיע לדואר ישראל.

ואגב, שתי הערים השכנות־הצמודות חולון ובת־ים, שכנות גם בברוקלין שבניו־יורק. אבי נבון מקיבוץ להב שלח לי חוברת באנגלית ובעברית, שהמו"לים שלה הם בכלל הנראה יורדים מישראל, הנושאת את השם „ניו־יורק". החוברת מפרטת מגוון רחב של בילויים ודי באנגלית בסיסית (ליורדים חדשים) כדי לקרוא בה. באחת המודעות, של הצוהרון ידיעות אחרונות, „העיתון של המדינה בארץ ובחו"ל", יש רשימה ארוכה באנגלית, היכן ניתן לקנות את „ידיעות" בניו־יורק. בין החנויות בברוקלין ניתן למצוא שתי חנויות קרובות באותו רחוב: האחת, בשם „בת־ים", ב־Kings Highway מס. 525 והשנייה, בשם „חולון", בבית מס. 527 באותו רחוב. חנויות של שני יורדים מחולון ובת־ים, או של לאב ובנו, השד יודע. ברשימה גם חנויות בעלות שמות כשרים למהדרין. „פיצה כשרה ישראלית", „פיצה דהן" ועוד. באחד הרחובות במנהאטן אפשר להשיג את „ידיעות אחרונות" ב„פיצה כשרה" ובמסעדת „המכבים". אז עכשיו אתם מבינים על מה לחמו המכבים.

שאלות על קצה המזלג

המפגש המשותף של קבוצת פעילים ממפ"ם, „ארץ הצבי" והשומר־הצעיר, ניסה לפרק מוקשים רגשיים ואידאולוגיים בין הקבוצות, אך נתקל במלוא חריפות הבעיות האידאולוגיות והמעשיות שביניהן. המפגש התקיים ביום שלישי האחרון בבית מפ"ם בירושלים, בראשון בסדרת המפגשים שנועדו להתמודד עם הנתק בקשרים.

באחרונה אומנם מתהדק הקשר בין הקבוצות. דבר שבא לידי ביטוי במאבקים משותפים — יהודי אתיופיה, „אתא", מספנות ישראל, כהנאיזם — אך עם זאת קיימת תחושה של מצוקה. אורח המפגש, ח"כ ויקטור שם־טוב, הדגיש בדבריו הן את המאבקים המשותפים והן את הקשיים בקשר.

חגי הלוי, רכז ההנהגה, הסביר כי המכנה המשותף בין השומר־הצעיר ומפ"ם מתבטא באי־ההסכמה עם המצב החברתי הקיים ובחתירה לשינוי פני החברה, לפיכך יש מקום להליכה משותפת. נוסף על כך, ההליכה המשותפת תהווה ביטוי לתהליך החינוכי בשומר־הצעיר, חגי הלוי הביע חשש, כי אם שני הגופים לא יילכו יחד, ר"צ תקטוף את הפירות האלקטוראליים.

חבר מועצת עיריית ירושלים, דרור בן שיטרית, העלה במפגש את הנקודה הכאובה של ההגשמה. הגשמה בקיבוץ אינה מתאימה לבני עיירות הפיתוח, המעוניינים להגשים בעיירה שלהם, ולתרום לקידומה החברתי, הכלכלי והפוליטי.

גם נושא „נוער מפ"ם" עלה בשיחה. מפ"ם נסתה באחרונה להקים קבוצות נוער שיהוו מאגר עתידי של פעילים ויגדילו את ציבור בוחריה בטווח הקרוב. הנושא התקבל, כמובן, ברגשות מעורבים. הנושאים, השאלות והתהיות נחשפו ונדונו על קצה המזלג. כפפה נזרקה לשומר־הצעיר — התמודדות עם נושא יצירת יעדי הגשמה רלוואנטיים לחניכים העירוניים. אין ספק שתנועת הנוער צריכה לתרגם את מטרותיה החינוכיות ארוכות הטווח לכוח פוליטי העונה על ערכיה: ציונות, סוציאליזם, אחוות עמים.

גם לפני מפ"ם עומד אתגר, להינתק מעשרים שנות קיפאון של מפלגת העבודה. המשותף יהיה ביכולתן של שתי הקבוצות להשפיע על המצב החברתי־עדתי, יהודי־ערבי, דתי־חילוני בצורה מתמשכת, ערכית, כיחומים שהאש בוערת בעצמותיהם.

חיה ותן לחיות בפתח־תקווה

מאת יורם בר

בעוד ימים אחדים ייפתח מחדש קולנוע „היכל" בפתח־תקווה, לאחר שהיה סגור בשנה לשיפוצים. האם נחזור ונראה הפגנות חרדים והפגנות־נגד בלילות שבת? חברי סניף מפ"ם, שהשתתפו בהפגנות למען חופש הבילוי בלילות־שבת וניצבו מול הפגנות החרדים, החליטו להיערך מבעוד מועד לקראת הפתיחה המחודשת.

תחילה נעשה נסיון להגיע להבנה ולהידברות בין החילונים והדתיים בעיר. בסניף מפ"ם המשופץ נערכה כבר לפני כחודש „שיחה בשניים" בין ראש העירייה דב תבורי לבין ראש החזית הדתית במועצת העיר, אברהם מרמורשטיין. כ־100 איש באו לשמוע את הדיון, בהנחיית פנחס חגין, חבר הנהלת העיר מטעם מפ"ם.

דב תבורי חזר על עמדתו, לפיה זכותו של כל אזרח לחיות בעיר כרצונו וללא כפייה, אברהם מרמורשטיין טען, שהדתיים אינם כופים את דעתם וכי מקומות בילוי אחרים פתוחים בלילות שבת. לטענתו, מאבקם הוא להגן על הסטאטוס־קוו, שהופר. המפגש לא הביא להבנה בין הצדדים ונמסר במפורש, כי הפגנות החרדים יחודשו.

המסר: בעד, לא נגד

קבוצת „נוער מפ"ם" בפתח־תקווה, המונה כ־35 חברים, העלתה את הנושא עוד בסניף. נערים אלה שהתארגנו במסגרת מפ"ם רק לפני חודשים ספורים, החלו את דרכם בסניף במסיבות ריקודים וצפייה בסרטים אך בהנהגתם של יובל אגרט ויורם רצון הגבירו את מעורבותם הפוליטית והחלו לפעול בנושאים שעל סדר היום. ביוזמתם נערך בשבוע שעבר דיון במזכירות סניף מפ"ם, וסוכם לגייס את חברי מפ"ם מול קולנוע „היכל", אם החרדים יפגינו. המסר בהפגנה יהיה בעד הפתיחה, ולא נגד הדתיים. בעד שמירת כבוד הדתיים והחילוניים כאחד.

פניית מפ"ם לסניף מפלגת העבודה במקום, להיערך לפעולה משותפת, לא נענתה עד היום. החברים בפתח־תקווה כבר אינם מתפלאים על כך. הם גם לא יופתעו אם ברגע האחרון ממש יקראו חברי „העבודה" למפ"ם „לעשות משהו במשותף..."

מאז נבחר מנחם רצון למזכיר הסניף החלו דברים לזוז: נערכו 97 פעולות שונות במהלך 1985 — סמינרים, ימי עיון, סיורים, ערבי עיון, הרצאות, מסיבות וישיבות שוטפות. בסניף, בו רשומים 650 חברים, החל מבצע התפקדות, שבמהלכו הצטרפו למעלה מ־100 חברים חדשים, רובם צעירים, נוסף על רוב חברי הסניף הוותיקים, שהתפקדו מחדש.

הדברים אינם נעשים מעצמם, אלא בעבודה מאומצת בקרב צעירים ובשכונות, בראשותו של יורם רצון בן ה־34, בנו של מנחם. בשנה האחרונה הספיק לארגן 10 ימי עיון לצעירים, שבכל אחד מהם השתתפו כ־50־60 איש, כל פעם קבוצה אחרת. מבין 500 צעירים שהשתתפו בפרוייקט הצטרפו למפ"ם 100. חלק מהצעירים הורהו עם עמרות מפ"ם בנושאים המעסיקים אותם, כמו דיור, [illegible] והמצב הכלכלי.

רכזי השכונות כולם מצטרפים חדשים

ארבעה רכזי שכונות צעירים פעילים מטעם מפ"ם, כולם מצטרפים חדשים. [illegible] בשכונות והפעילות בסביבה הקרובה [illegible] המשתתפים מגבירים את מידת [illegible] הצעירים. על הצלחת העבודה [illegible] השכונות בפתח־תקווה תעיד העצה [illegible] בסניף מפ"ם נגד הגזענות. עשרות [illegible] משעריה, מחנה־יהודה, יד לבנים [illegible] גנים ושכונות אחרות.

החוג הדרמטי של שכונת [illegible] את „המאהב" של א.ב. יהושע, [illegible] בפתח־תקווה איימו לפוצץ את [illegible] משטרה, אך העצרת עברה בשקט.

גם חברי הסניף הוותיקים אינם [illegible] בטל, ומספר ימי העיון והסיורים [illegible] בהשתתפותם אינו נופל מאלה [illegible] הצעירים. הפעילות הזאת מתבצעת [illegible] השוטף של הסניף, בנוסף על מיסי [illegible] 100 ש"ח. בפתח־תקווה מוכיחים כי [illegible] הרבה, מכמעט אין.

יורם (מימין) ומנחם רצון
חבל נשאר במשפחה
(צילום: אורות [illegible])

תאורה פנימית
על המתרחש במפ"ם

בקצרה...

● חיפה:

בישיבת הוועדה המוניציפלית של חיפה רבתי השתתפו נציגים מכל ישובי הסביבה. המשתתפים ביקרו בחריפות את העלאות שיעורי הארנונה בכל הישובים, ובעיקר את שינוי סיווגה של קריית־חיים.

פתח את הדיון יוסי מרציאנו. הנחה יהודה טורה. כן השתתפו אשר ליבלינג, שולה רון ורב פריד. נציגי מפ"ם באיגוד המקצועי של מועצת פועלי חיפה, גדי הרצוג, סיכם את לקחי פרשת „אתא" בפירסום שיצא מטעם מועצת הפועלים. הסיכום זכה לשבחים רבים.

● נצרת עילית:

החלה ההרשמה לבית־הספר לערכי תנועת העבודה, שייפתח בחודש ספטמבר הקרוב. את המבצע מארגנת מרים וכסלר, חברת מפ"ם בנצרת־עילית, המקיימת בימים אלה פגישות עם קבוצות הורים כדי לעניין אותם בנושא. בשלב הראשון ייפתחו כיתות א', ב, ג' וההתעניינות רבה.

● נהריה:

מועדון משפחות צעירות פנה לקיבוץ עברון כדי ליצור קשר עם צעירים מהקיבוץ. במועדון 15 זוגות, המקימים פעולה רצופה זה שנה וחצי, נקבע מועד למפגש ראשון בין הזוגות מנהריה לזוגות מעברון. הפגישה השנייה תתכנס על אירוח זוגות בודדים בחדרי המשפחות בעברון.

● עפולה:

עם חידוש פעילות קן השומר־הצעיר בגבעת המורה נוצרו קשרים בין [illegible] המקומי להורי החניכים ותושבים [illegible] בפגישה של מוני פינקלשטיין [illegible] עם צוות המדריכים בקן סוכם [illegible] שיתוף הפעולה. המטרה היא לגייס את [illegible] גבעת המורה, בעיקר זוגות צעירים, [illegible] משותפות לסניף ולקן.

אברהם רוזנקיר, יו"ר המחלקה [illegible] בינ"ל של מפ"ם, חותם בספר [illegible] על רצח אולף פאלמה בשגרירות [illegible]

מכל מקום

יקנעם

בישיבת מליאת המועצה המקומית התקבלה הצעתו של עמוס משה, להקים ועדת תעסוקה בישוב, שתטפל בהבאת יזמים להקמת מקומות עבודה ובמציאת פתרונות למאות המובטלים ביקנעם. הוועדה כבר נפגשה עם שרי המסחר והתעשייה והכלכלה והתכנון, ועם ועדת המנכ"לים שמינה ראש הממשלה. עמוס משה משמש כחבר פעיל בוועדה.

ביקנעם, מתקיימים מפגשי צעירים עם פעמים מהוותיק. הקבוצות נפגשו מספר עם מוסר חרי אפרים חוקם קן של השומר־הצעיר. הקן גדל והולך מיום ליום, ובאחרונה קיבלו המדריכים 3 מקלטים מהמועצה המקומית כפתרון זמני. הוגשה בקשה לקבל שטח להקמת מבנה קבוע ל„שומר־הצעיר" ביקנעם.

עפולה

צוות ההכנה הכלכלי לקראת מועצת הדור הצעיר תתכנס בעפולה ביום א'. בפגישה השתתפו מנקו? [illegible] סלמאן עזיזה, אוחיון, מני פינקלשטיין, דורי רבין, חמי סל, מיכאל רועה ואחרים. נדונה בעיית האבטלה בעיירי הפיתוח ובמגזר הערבי, וסוכם לצאת בהכרזה להקמת מוסדות להכשרה מקצועית טכנולוגית.

התקבל דיווח מגבעת המורה על הגברת הפעולה המיסיונרית של גופים חרדיים בקרב משפחות במצוקה כלכלית. המשפחות מקבלות כספים רבים תמורת שמירה על כשרות, ושליחת ילדיהן למוסדות חרדיים.

תיקון טעות

מודעה שהתפרסמה ביום 21.1.86 צריך להיות מס' 1050/א' שינוי מס' 1 לשנת 1984 של תכנית מפורטת מס' 1050/א' גוש 6620 חלק מחלקות 8 ו־11, רח' מס' 2223 בין דרך חיפה והמשך אבן גבירול.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט חגיגי
כל ההכנסות קודש לידידי בית התפוצות בישראל ולחוג ידידות תל־השומר
גארי? סיימון – מנצח
קשבל וולר – מצו־סופרן
משה אורביץ? – כנר
תל־אביב, היכל התרבות, הערב – מוצ"ש 9.3.86, 8.30 בערב

קונצרט מיוחד
במסגרת „שבוע האמן הצעיר" בשיתוף קרן התרבות אמריקה־ישראל
[illegible] – מנצח; הלל צורי – צ'לן; [illegible]
תל־אביב, היכל התרבות, יום ד' 12.3.86, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 6
אבנן? מחתה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 1, מוצ"ש 15.3.86
סדרה 2, יום א' 16.3.86
סדרה 3, יום ב' 17.3.86
סדרה 4, יום ג' 18.3.86
סדרה 5, יום ד' 19.3.86
סדרה 6, יום ה' 20.3.86

קונצרט למנויים מס' 6
זובין מהטה – מנצח
אורי פיאנקה – כנר
ירושלים, בנייני האומה, מוצ"ש 22.3.86, 8.30 בערב

רסיטל (מס' 2 בסדרת רסיטלים)
מרילין הורן – מצו־סופרן
מרטין כץ – פסנתרן
תוכנית מגוונת: ארנה, ביזה, דה פאלה, הנדל, פרסל, רוסיני, שוברט
תל־אביב, היכל התרבות, מוצ"ש 22.3.86, 8.30 בערב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי בני־ברק
הודעה על הכנת תכנית שינוי למתאר בני־ברק

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה על הכנת תכנית מס' 358/א' שהיא שינוי לתכנית מתאר מס' 105/ב' ולתכנית מפורטת מס' 358.

שטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת: גוש 6123: חלקות 982, 983; מקום אליעזר מס' 3, 5 ב"ב.

מרדכי כהנא — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

הוועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, שהוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

1. בגוש 6614 חלקה 116, ברחוב המיסדים 24 המסווגת כאזור מגורים א' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה / קווי בניה בבית מגורים קוטג'. ההקלה המבוקשת: בשטח קומה א' המגיעה ל־46.44 מ"ר (עקב נתון קבוע ע"פ קו הקונסטרוקציה של קומת קרקע).
2. בגוש 6417 חלקה 197, ברחוב האורן 3 המסווגת כאזור מגורים ג' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה בבית מגורים בן 3 קומות לבנות חדר יציאה לגג מתוך הדירה שבקומה ג' בשטח 23 מ"ר. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־2.5%.
3. בגוש 6599 חלקה 34, ברחוב האירית 25 המסווגת כאזור מגורים א' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה בבית מגורים קוטג'. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־3.84%.
4. בגוש 6416 חלקה 140, ברחוב הפלמ"ח 5 המסווגת כאזור מגורים ב' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה בבית מגורים קוטג' בבניית תוספת בקומת גג המגיעה ל־23 מ"ר. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־3%.
5. בגוש 6416, חלקה 275, ברחוב נחל שורק 9 בקשה למתן אישור לבניית מוסך לחניית רכב.
6. בגוש 6417 חלקה 252, ברח' רמב"ם 7 המסווגת כאזור מגורים ג' בקשה למתן אישור בבניית 2 חדרים על גג.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/ אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

מ. ורבין — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרטים מיוחדים – חגיגיים
ורדי – רקויאם
זובין מהטה
מנצח
מונסרה קאבייה, סופרנו
מרילין הורן, מצו־סופרנו
ניל וילסון, טנור
יאקו ריהאנן, בס
מקהלת „גכינגר קאנטורי" משטוטגארט
תל־אביב, היכל התרבות ע"ש פרדריק ר' מאן
יום רביעי, 26.3.86, בשעה 8.30 בערב
יום חמישי, 27.3.86, בשעה 8.30 בערב

כרטיסים ממכר: 10.3.86
בתל־אביב: בקופת התזמורת, היכל התרבות, בכל יום בשעות 10–1, 5–7, בימי ו' 10–1 בלבד וב„קסטל", רח' אבן גבירול 153, טלפון (03)444725.
בחיפה במשרד התזמורת, בית הקרנות, בימים א', ב', ד', ה', בשעות 10–2, ביום ו' 10–1, ביום ג' 4–7.
בירושלים במשרד „קלעים", רח' שמאי 8, בכל יום בשעות 9–1, 4–7, בימי ו' 9–1 בלבד.
הנחה למנויי התזמורת לפי תלוש 104

המועצה האזורית הגליל העליון
מכרז מס' 1/86

1. המועצה האזורית מעוניינת למכירה את המכונית כדלקמן: רנו 4 [illegible], מס' רישוי 85־775־26, שנת ייצור 1985 (לאחר תאונה).
2. פרטים נוספים אפשר לקבל אצל רכז התחבורה במועצה.
3. הצעות יש לשים בתיבת המכרזים במשרד המזכיר עד יום ו' 14.3.86.
4. על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מגובה הצעתו. תוקף הערבות יהיה עד 30 יום לאחר תאריך סגירת המכרז.
5. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
6. על הקונה להעביר בעלות ביום הרכישה ולשלם את האגרה.

אברהם ברושי — ראש המועצה

טלוויזיה

08.15 תלמוד: שניים אוחזין 08.40 מסך לספרות (יסודי): הנמלים והצרצר 09.00 אנגלית ו' 09.20 השעה שלנו: דירה להשכיר 10.10 אנגלית ז' 10.30 הגיל הרך: פרפר נחמד 11.00 חשבון ה': כפל בשברים 11.15 צרפתית 11.30 גיאוגרפיה ה'־ו': נפט וממון 12.00 ספרות (על יסודי): דיליקה באסם 13.00 אנגלית י' 14.00 תהילה לדוד (חלק ב') — דרמה תעודית (בשני חלקים) על חייו ופועלו של ר' דוד בן אהרן חסין. בתכנית מושמעים שירים רבים משל ר' דוד חסין. בחלק השני: חתונתה של בתו של ר' דוד חסין. הפרעות ביהודים ויציאתו של ר' חסין לדרך 14.25 סלם ותעלם — אלכנררה 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: החרקים — מחזור חיים של חרקים; מעולם הכימיה — מבנה גנישי; צומח וצמחים; נקודת מבט — הרבורה 16.00 רחוב סומסום — מלון חדש: לאופניק יש בעיה. כיצד שרים לבר שיר חדש. גם לרון המוסיקאי יש בעיה בחריזה. אך בצוותא דברים נפתרים מהר יותר 16.30 תיבה 2 — פרק י' — הבטרת 17.00 ערב חדש — מנחה: דן מרגלית. 17.30 תבל ומלואה — סדרה. הפרק השישי: המדבריות הלוהטים. במדבריות הנמצאים משני צדי קו המשווה כיצד פתרו בעלי־החיים את בעיות החום והיובש הקשה? 18.32 הענק המרוהם — סדרה בת 13 פרקים (ערבית). שם הפרק: „קבר הענק האלמוני" 19.00 יומן השבוע (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 עד פוס — מגזין לפום ולבידור. מנחים: מנחם גרנית וענת דולב 21.00 מבט לחדשות ומוסף שער ראשון 21.45 ענוג הוא הלילה — סדרת דרמה אנגלית, על־פי ספרו של סקוט פיצ'ג'רלד. הפרק השני: הריביירה הצרפתית. השנה 1925: האמריקנים שנקלעו לצרפת פוגשים אלה את אלה. מסיבות ושתיית אלכוהול אינן מצליחות לכסות את רגשות הייאוש והאובדן של האנשים שאינם מוצאים את עצמם. דייק וניקול מתוודעים, בין היתר לרוזמארי, שחקנית אמריקנית צעירה, ולתום ברכן — חייל לעת מצוא. לשניים אלה תפקיד חשוב בחייהם של הזוג הנשוי 22.40 מה השאלה? — תכנית שבועית. מנחה: שמעון טסלר 23.20 מוסיקה: הזמרת הנודעת ויקטוריה דה לוס־אנג'לס (סופרנו) מופיעה במבחר שירי־עם בספרדית ובלאדינו. הקונצרט צולם והוקלט במסגרת פסטיבל ישראל בתיאטרון ירושלים, בשנת 1984 23.50 פסוקו של יום — חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר" 07.07 „בוקר טוב" סטיבן מוסטר: שירים 07.30 „שחרית מוסיקלית" שוברט: 4 אימפרומפטי, ברהמס: שלישייה בלה מינור לקלרנית, צ'לו ופסנתר, מוצרט: קונצ'רטו בלה מג'ור לפסנתר ותזמורת, ק. 414, ברטוק: מוסיקה לכלי־קשת, כלי נקישה וצ'לסטה. 08.30 „קונצרט בוקר", באך: סוויטה במי מינור ללאוטה, ראמו: המוסיקה תכלית מתוך „אנקריאון", גלוק: „אורפאוס ואורידיקה", מבחר, שומאן: סימפוניה מס. 4 ברה מינור. 11.57 „מגישים שיר" 12.05 „אמנים באולפן": שרה פוקסון היימן, ברט ברמן — פסנתר, והכרו: 6 וטות קלות, וכרו 6 קטעים, רגרו וריאציות ופוגה על נושא של מוצרט. 13.00 „קונצרט צהריים", דיליוס: שיר לפני עלות השחר, מוצרט: סונטה לפסנתר וכנור ק. 376, מונטוורדי: קינתה של הנימפה, הלמרן: סואמה, וורדי: 2 אריות מתוך „נשף המסכות", שטך: קונצ'רטו לאורגן, 2 כנורות ותזמורת, ג'ורדני: אריה, שופן: ברקרולה ור. ברנקוס־פסנתר, והחן וויליאמס: פנטסיה על נעימות מסקם, דוניצטי: סונטה לחליל. 15.00 „מילון מוסיקלי" 15.05 „בין חברים": 2 אהבות גדולות של חיידן. 16.00 „קונצרט מנחה". הנדל: מוסיקה מתוך „אלצ'ינה", חיידן: סימפוניה מס. 26 ברה מינור, מוצרט: קונצ'רטו מס. 3 בסול מג'ור לכנור ותזמורת, ברוקנר: סימפוניה מס. 3 ברה מינור. 18.30 „מוסיקה ליום ראשון", באך: קנטטה מס. 159, מנדלסון: תהילים מ"ב, אלסנדרו סקרלטי: תפילות ערבית של ססיליה הקדושה. 20.05 „ערב טוב", ברסלו: סוויטה לחצוצרה ולעוגב, סמרטיני: קונצ'רטו בפה מג'ור לחליל, סופרן, תזמורת כלי־קשת וקונטינואו. 20.27 „מגישים שיר". 20.30 „הקונצרט הקאמרי השבועי". שומאן: רומנסות מס. 2+1 לאבוב ופסנתר, שומאן: סונטה בפה מינור לכנור ופסנתר, מנדלסון: 6 דואטים, ברוקנר: חמישיה בפה מג'ור. 22.25 „מילון מוסיקלי". 20.30 „מסורות מוסיקליות בארץ": הליטורגיה של הכנסיה הסורית־האורתודוכסית. 23.00 „מוסיקה מן העבר הרחוק".

רשת א'

05 „חיו שירים" — פזמונים ישנים. 07.05 „חוגה" עם בני הגרלס. 08.05 „השיר לא תם" — שירים עבריים. 09.05 „מפגש" — מגזין בשידור חי. 09.30 השידור היומי. 10.11 „רדיו קליל". 10.30 לבתי־הספר: [illegible] לגיל הרך, השכלה, הדעת [illegible]. 11.30 צרפתית. 12.05 בערוצות הראשי. 14.05 למתחילים. „לבת ולבן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים: א) שירים, הם חברים של סיפורים; ב) מסע הפלאים של נילס הולגרסון הקטן [illegible]; ג) „קראו שירה". 14.45 [illegible]

הגדולים: „חתול בשק" — ילקוט כליבו, „ספר חדש". 15.55 „עולם המדע" 16.30 „השבוע שלי" — עם יוסף לפיד 16.05 „האוניברסיטה" 17.20 „מגישים שיר" 17.12 המחוזה: „צמיחת המדינות החדשות" „מינחת ערב" — משדרים 18.06 באפריקה. 19.05 פרקי היום בתנ"ך 19.47 יומי שירורים לעולם 19.30 „מחשבת ישראל" „תפוח ועץ" — תכנית על הקשר בין 22.05 הורים לילדיהם. והפעם: משפחות שכולן בנות ומשפחות שכולן בנים.

רשת ב'

06.08 „סעו לשלום". 08.05 „ביקור בית", עם רבקה מיכאלי. 10.10 „כל צבעי הרשת" — מגזין יומי. 12.10 „גל פתוח" — חדשות ופזמונים. 13.00 „בחצי היום". 14.06 „יש עניין", עם גבי גזית. 15.05 „רגעי קסם". 16.05 „שירים ושיעורים". 17.10 „יומן כלכלה". 17.30 „על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה. 18.06 „מסיבת עיתונאים" — עורך ומנחה: יצחק גולן. 18.45 היום בספורט. 19.00 „היום הזה". 19.35 „עם ישראל" — מוסף לעניינים יהודיים בעולם. 20.05 „אומר בשבחיך" — סיפורים ופרקי חזנות ספרדיים. 22.05 „תזמורות כלי נשיפה". והפעם: „כבקשתך". 23.05 „צלצול שלישי" — שבועון לאומנויות בשידור חי.

רשת ג'

06.14 „לי ולך" — שיר וברכה 15.05 „חדש, חריש ומחודש", עם שוש עטרי 16.05 „מוסיקה לעניין". 17.05 „שוקו חם" — „מגדל פיקוד". 20.05 „מצעד הפזמונים הלועזיים". 22.05 „ארום עתיק" — שירים שלא נס ליחם, עם מרים אלון. 00.10 „פניני ג'אז".

גלי צה"ל

00.08 באוזן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 06.10 צלילי בוקר — שירים עבריים. 06.30 אוניברסיטה משודרת: השמש והיקום. מרצה: פרופ' ארנון דר. 07.07 שבע אפס שבע, עם מיכאל דק. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 11.05 טעם של פעם, עם אורלי יניב. 12.05 להיט לתאכון 13.05 בסיגנון ישראלי, עם אלי ישראלי. 15.05 מה יש, עם ארז טל. 16.05 ארבע אחר הצהריים — שירים עבריים. 16.55 באוזן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 יומן גלי־צה"ל. 17.30 כוונת — מאגזין גלי־צה"ל לענייני צבא ובטחון. 17.50 יומן ספורט. 18.05 רדיו ספורט. 19.05 „רדיו רדיו", עם יואב קוטנר. 20.05 „רחוק מן העין" שירי עמים. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת: השמש והיקום (ש.ח.). 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהזמר'ה אוהבים. 23.05 מנגינות הלב — ערנה עברון משוחחת עם הסופר והסאטיריקן אפרים סידון. (ש.ח.) 00.05 ציפורי לילה נודדות, עם רני קרפל. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב
9.30 — 7.15 — 4.30

אסתר: סוניה הארומה
אורלי: והספינה שטה
בית לסין: דיוה 23.15
בן־יהודה: שוכבה בכל מחיר 9.30 ,7 ,4.30
גת: פעמיים במעגל החיים 9.30,7.15,4.30
גורדון: הסיפור האמיתי 9.30 ,7.15 ,4.30
דקל: לילות לבנים 9.30 ,7.00
דרייב־אין: קומנדו 9.30 ,7.15; אשה לכל גבר 12.00
הוד: משאלת מוות 3
מוזיאון תל־אביב: סהרורים 9.30 ,7 ,4.30
לימור חדש: כבודו של פריצי 9.30 ,7.00
פאר: מסע העסקים של אבא 9.30 ,7 ,4.15
סינמה 1: רוקי 4 9.30 ,7.15 ,4.30
סינמה 2: חזרה לעתיד 9.30 ,7.15 ,4.30
פאריס: חבורת זאבים 9.30,7.15,4.2.12; רחובות לוהטים 23.30
רב־חן: חן 1: שנת הדרקון 9.40 ,7 ,4.15; חן 2: גלגלי תהילה 9.45 ,7.20 ,5.00; חן 3: סיפורה של מארי 9.40 ,7.20 ,5.00; חן 4: ביה"ס לאסירים מתחילים 9.40 ,7.20 ,4.45 ,1.30 ,10.30; חן 5: רומן על בטוח 9.40 ,7.00 ,4.45 ,1.30 ,10.30
שחף: המאהב
תל־אביב: לחיות ולמות בלוס־אנג'לס
תכלת: אני אוהב אותך כרמן 9.30 ,7.15 ,4.30
צוותא: נגוע + במקום חלום 8.00

רמת־גן וגבעתיים
אואזיס: מי מפחד מהשכן שממול 9.30 ,6.30
לילי: כבודו של פריצי 9.30 ,7.00
ארמון: תפילה למוות 9.30 ,7.15 ,5.00
רב־גן: גן 1: פעמיים במשך החיים 9.40 ,7.30 ,5; גן 2: סיפורה של מארי 9.40 ,7.20 ,5; גן 3: סיפורה של מארי 9.45 ,7.10 ,4.30; גן 4: להב משונן 9.15 ,7.20 ,5.00

ירושלים
אדיסון: משאלת מוות 3 9 ,7 ,4.30
אורנע: שוטר עם כבוד 9 ,7 ,4.30
בית אגרון: רמבו 16.00; טוסקה 17.45; מ.א.ש. 20.00; בית החיות 22.00; כלבי הקש 24.00
בנייני האומה: מסע העסקים של אבא 9.15 ,6.45
כפיר: רוקי 4 9 ,7 ,4.30
הבירה: לילות לבנים 9.15 ,6.45 ,4.15
מיטשלו ראן 9.00 ,6.00
סמדר: בחר בי 9.15 ,7.00
אורגיל: פעמיים במשך החיים 9 ,7 ,4.30

חיפה
ארמון: סוניה הארומה 9.15 ,7.00 ,4.30
אורה: המאהב 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: שלוף אבל בזהירות 9.00 ,6.45 ,4.30
עצמון: המספחת 9.00 ,7.00 ,4.30
פאר: הרבה ולא כלום 9.00 ,6.30 ,4.30
קרן אור המחודש: קאוס 9.00 ,6.00
רון: רוקי 4 9.00 ,6.45 ,4.30
אמפי: מלכודת קטלנית 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: שנת הדרקון 9.15 ,6.30

נתניה
שרון: סילברדו 9.30 ,7.00
כטורי: קומנדו 9.15 ,7.00

חולון
סבוי: משאלת מוות 3 9.30 ,7.15 ,4.30
מגדל: הרבה ולא כלום 9.30 ,7.00

בת־ים
עצמאות: רוקי 4 9.30 ,7.15 ,4.30

הרצליה
היכל: המאהב 9.30 ,7.15 ,4.30
דניאל:

באר־שבע
חן: חזרה לעתיד 9.15 ,7.15

חדרה
נוף חדרה: רומן על בטוח 9.15 ,7.00

תיאטרון

תיאטרוני ישראל
הערב, יום א', 9.3
תיאטרון הבימה:
נמר חברבורות: 20.30
הפרדס: 20.30
עוולה – בימרתף: 20.30
התיאטרון הקאמרי
קסטנר: 20.30
קידוש – בצוותא: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום א' 9.3 בשעה 20.30
קידוש

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
בלפור — בלפור 90.

חולון
אהרון — ועפיין 52; קופ"ח עין יהב.

ירושלים
ג'בנט — הארי 12.

נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31.

פתח־תקוה
הירקון — שטמפפר 24.

רמת־גן
הדסה — כצנלסון 151.

תל־אביב
זיוה — אצ"ל 52, שכ' התקוה;
לב העיר — אחד העם 69.

חיפה
יבנה — אבן סינא.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקווה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
● הדסה ע"כ - ילדים, עיניים, א.א.ג.
● שערי צדק - פנימית, נשים, כירורגיה, אורטופדיה.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־20.00–08.00, בימי ו' 15.00–08.00, טלפונים: 5233500, 03־433500.

ער בער — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 229488־04 (11.00–20.00)
נהריה – 920014־04 (11.00–20.00)
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' — טל. 222782.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 24.00—18.00, בשבתות והחגים בין השעות: 21.00—15.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל: 294869, 285822־03.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 32432־052 בימים א'–ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 227121־02
ער"ן תל־אביב — טל' 261111־03
ער"ן חיפה — טל' 672222־04
ער"ן באר־שבע — טל' 418111־057
ער"ן נתניה — טל' 35316־053

סילוק מוטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד, רמלה — טל' 221022־08; עפולה — טל' 93331־065.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום: בימים א'–ה' בימי ו' וערבי חג: 7.30.
לבני־ברק ולחיפה: בימים א'–ה': 16.00. בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מתל־אביב לירושלים: מת"א דרום בימים א'–ה': 16.00.

מבני ברק 8.18.
לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.
לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

מחיפה בת־גלים:
לירושלים: א'–ה': 7.00.
לתל־אביב: א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38.
לירושלים: 5.35.

טלקס

● ייחקר מחדל באסון נאט"ו בנורווגיה

קופנהגן. – תביעתם של אנשי אופוזיציה בנורווגיה לחקירה אזרחית בלתי־תלויה באסון הכבד שארע לנאט"ו בצפון־נורווגיה, נענתה בחיוב.

16 חיילים קיפחו את חייהם במפולת שלגים מצפון לנורוויק לא הרחק מן הגבול הסובייטי. הם נשלחו לאזור למרות אזהרות על אפשרות למפולות שלגים.

זהו אחד האסונות הכבדים ביותר בקורות הצבא הנורווגי בעתות שלום ונורווגיה כולה בחלם ואבל.

באזור ממשיכים כוחות חילוץ בנסיונות למצוא חיילים חיים הקבורים בשלג, אך תקווה קלושה.

עלי כהן

● ישראלים ופלשתינים יחד בוועדת או"ם

ז'נבה. – נציגים ישראליים ושל אש"ף השתתפו יחד בדיונים של ועדת התאום של הארגונים הלא־ממשלתיים, המטפלת בבעיית הפלשתינאים.

הפגישה נערכה ב"ארמון האומות" בז'נבה, בהשתתפות נציג אש"ף במרכז האו"ם בניו־יורק, לביב טרזי, עורך הדין אמנון זכרוני וח"כ זייאד.

יוסף אלפרן

● דמיאניוק התגורר בטרייאסט מ־1945 עד 1952

רומא. – חלקו של איוון דמיאניוק בפשעי הנאצים במחנה המוות ב"ריסירה" – מחסן לקילוף אורז בו התקינו האס.אס. כבשר־מות פרימיטיבי לחיסול פרטיזנים ויהודים – עדיין מטושטש.

התובע האיטלקי קלאודיו קואסין ונשיא ה"דיגוס" – השירות החשאי האיטלקי – חוקרים כעת, בתאום עם מוסדות השיפוט בישראל בארה"ב, אם דמיאניוק השתתף אישית. באופן ישיר, בחיסול הקרבנות היהודים והלא־יהודים בכבשן המוות, או היה רק נהגו ושומר ראשו של אודיטו לוטריו גלובוסניק, יליד טריאסט, ראש האיינזצקומנדו הרביעי שפעל בשנים 1943־1945 במחוזות האדריאטיים.

מה שידוע בביטחון גמור הוא, שדמיאניוק חי בטריאסט ללא הטרדה כלשהי מצד השלטונות האיטלקיים, מסוף אפריל 1945 עד 1952, שנת הגירתו לאמריקה, עם "תעודת מסע" שסופקה לו על־ידי ה"קווסטורה" (משרד המשטרה) ללא קשיים מיוחדים.

אהרון ניר

● הניצול הספרדי "מוכן לחתום"

הניצול הספרדי האחרון של מחנה ההשמדה טרבלינקה, חואכין גארסיה ריבס, הודיע אתמול כי הוא נכון לחתום על הצהרה־בשבועה, שתאשר כי גון דמיאניוק, המכונה "איוואן האיום" – חף מפשע.

ביום חמישי הכריז גארסיה ריבס, בן ה־85, בראיון שפורסם בעתון ספרדי, כי "איוואן האיום" האמיתי נדקר למוות בידי אחד מקורבנותיו ב־2 באוגוסט 1943, בטרבלינקה.

בראיון חדש עם סוכנות הידיעות הספרדית, אמר ריבס, כי פנה אליו ה"ועד למען חננת דמיאניוק" שהוקם בקליבלנד שבארה"ב, וביקש ממנו לחתום על מסמך המאשר את טענותיו.

● פאשיסטים רצחו סוציאליסט בצרפת

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. – איש צבא צרפתי, פעיל במפלגה הפשיסטית "החזית הלאומית" של לה־פאן, רצח פעיל סוציאליסטי בדקירות סכין.

קבוצה של אנשי לה פאן התנפלה בסכינים על שני צעירים סוציאליסטים שהדביקו כרוזים בפרבר סמוך לפאריס. אחרי שדקרו אחד מהם בפגיון, הם רמסו את קורבנם ברגליהם.

ארנון יפה

על אף ההאשמות בדבר עברו הנאצי:

עלייה בפופולאריות של ואלדהיים בציבור האוסטרי

וינה. — הפופולאריות של קורט ואלדהיים בעיני הבוחרים באוסטריה גדלה, לאחר שהואשם בהשתייכות לשני ארגונים נאציים — מגלים סקרי דעת קהל שפורסמו אמש.

42 אחוז מהמשתתפים בסקר אמרו, כי הם תומכים בואלדהיים, שהציג את מועמדותו לתפקיד נשיא אוסטריה, תוך השמעת סיסמאות כגון "אוסטרי שהעולם נותן בו אמון" ו"נפיק כולנו תועלת מנסיונו". לעומתו, זכה מועמד המפלגה הסוציאליסטית קורט שטיירר בתמיכת 34 אחוז מהנשאלים.

יצויין כי התוצאות הקודמות של סקרי דעת הקהל היו — 38 אחוז לואלדהיים ו־34 אחוז למועמד הסוציאליסטי.

המזכיר הכללי של "מפלגת העם" האוסטרית, שהציגה את מועמדותו של ואלדהיים, אמר במסיבת עתונאים כי סקר דעת קהל מוכיח ש"מסע ההשמצות" פגע באלה שיזמו אותו.

הוא האשים כמה מבין ראשי המפלגה הסוציאליסטית האוסטרית כי דאגו להפרחת האשמות, לפיהן היה ואלדהיים חבר בשני ארגונים נאציים — ה"ס.א." והפדרציה של הסטודנטים הנאצים. בינתיים גילה כתב־עת, שהציג לראשונה את ההאשמות נגד מזכיר האו"ם לשעבר, ראיות נוספות נגד ואלדהיים.

כתב העת "פרופיל" גילה יומן המתייחס לטופס שמולא בשמו של ואלדהיים ב־1940, שבו נאמר כי הוא נמנה עם ארגון ה"ס.א." הנאצי וארגון הסטודנטים הנאצים.

היומן ובו רישומים של קצין־לדנאציפיקציה, שהיה אחראי ב־1946 לטיהורו של ואלדהיים כדי שיוכל לשרת במדינה האוסטרית שלאחר המלחמה, מזכיר מסמכים קודמים, שנעלמו בחלקם מהארכיונים הרשמיים.

מסמך בעל חשיבות רבה ביותר המוזכר ביומן, הוא הטופס שמולא ע"י ואלדהיים ב־1940 כאשר ביקש לקבל מינוי משפטי תחת שלטון הנאצים שספחו את אוסטריה ב־1938.

ביומן נאמר, כי בטופס מופיעות העובדות הבאות: ואלדהיים הצטרף לארגון הס.א. הנאצי ב־11 בנובמבר 1938 ולארגון הסטודנטים ב־1 באפריל 1938.

על אף העובדה שטופס מעין זה מולא בדרך כלל באורח אישי ואף נחתם, צוטט ואלדהיים כמי שאמר: "אין לי כל מושג אם הייתי שם באותו זמן. אבי עשה דברים מעין אלה בשבילי לעיתים קרובות... הוא טיפל במסמכים הדרושים בהיעדרי... הוא עזר לי מאוד".

"פרופיל" מפרסם ראיות המוכיחות שהפיקוד של גנרל אלכסנדר לוהר, שהוצא להורג ביוגוסלביה ב־1947 באשמת ביצוע פשעי מלחמה, לא היה מעורב ישירות בגירושם של יהודים.

אך כתב־העת שואל, כיצד ייתכן שואלדהיים, מתורגמן, וקצין, לא ידע מה שמתרחש באיזור כמי שהוא טוען. ואלדהיים דבק בגירסתו, ששמע על הגירושים השבוע...

מזכיר האו"ם לשעבר כתב ביום ו' לקונגרס היהודי העולמי ול"ניו יורק טיימס" והכחיש מכל וכל את האשמות לפיהן יש לו עבר נאצי. במכתבים ששלח לעתון ולנשיא הקונגרס היהודי העולמי אדגר ברונפמן, מעלה ואלדהיים את הגירסה שהאשמות אלה קשורות במועמדותו לנשיאות אוסטריה.

בינתיים הצטרף גם נשיא אוסטריה רודולף קירכשלגר למסע שנועד להגן על ואלדהיים.

קירכשלגר, בן ה־70, הפורש מתפקידו לאחר שתי תקופות כהונה, אמר בטקס לציון יום החרות העולמי, מבלי להזכיר ישירות את שמו של מזכיר האו"ם לשעבר: "האם אין עלינו לחשוש שאנו עשויים לפתוח קברים מדיניים, שנוכל לכסותם שוב רק במאמץ גדול, אם בכלל".

(רויטר־עתים־ע"צ)

מיטראן: אתפטר אם הימין ישתק שלטוני

המשאלים צופים רוב מוחלט למתחריו

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס.— הנשיא הסוציאליסטי פרנסואה מיטראן שוקל להתפטר, אם רוב ימני באסיפה הלאומית יצליח לשתק את שלטונו או לכפות עליו ויתור על סמכויותיו.

"אני אעדיף לוותר על תפקידי מאשר על סמכויות הנשיא", אמר מיטראן בהופעתו האחרונה בטלוויזיה לפני הבחירות שייערכו ב־16 במרץ. "לא אסכים להיות נשיא משותק".

זו פעם ראשונה, שמיטראן אינו מוציא מכלל אפשרות שיתפטר מהנשיאות אם הימין יזכה ברוב מוחלט בבחירות, כפי שצופים.

המשאלים האחרונים, המותרים לפירסום שבוע לפני הבחירות, צופים רוב מוחלט לימין בבית הנבחרים. אפילו התמיכה שקיבלו אתמול הסוציאליסטים מכוכבי הקולנוע והתיאטרון, כאיב מונטאן, פיטר ברוק וסמואל בקט — בכינוס מיוחד בפאריס — לא תצילם.

הקוקטייל של ראש ממשלה ימני ונשיא שמאלי, יעיק על הנשיא. מפלגות הימין יזכו ב־55 — 53 אחוז, לרבות הפשיסטים של לה־פן — 8־9 אחוזים.

הסוציאליסטים יקבלו בין 29 ל־31 אחוז, תוצאה טובה כשלעצמה, אך ללא תקווה לנצחון. הקומוניסטים 10 אחוז. עם זאת, המשאלים אינם אמינים, כי כל מפלגה קנתה לעצמה שירות מכוני סקר. במשאלים גם התבטא רוב צרפתים בעד המשך כהונתו של הנשיא מיטראן יחד עם ראש ממשלה ימני, על־פי בחירתו.

האיום בהתפטרות נחשב כאזהרה למנהיג הגוליסטים ז'אק שירק מפני פיתוי לפתוח בעימות עם הנשיא על סמכויותיו. מיטראן מציע לימין "מגורים בכפיפה אחת", בהרמוניה שבה כל אחד ממלא את תפקידו, כלומר, ראש הממשלה מבצע מדיניות שוטפת, בעוד שהנשיא קובע את האוריינטציה הכללית ומייצג את צרפת בחוץ.

הוא אמר בעקיפין, כי לא יתן לגעת ברפורמות שלו. אם הימין ינסה לבטלן, הוא יתפטר.

בימין כבר החלו עימותים בין מועמדים בפוטנציה. לפחות חמישה מנהיגים רואים עצמם כמי שראויים לכהן כראש ממשלה.

לפי "נובל אובזרבטר" הם התקשרו לאליזה להודיע, כי יסכימו לכהן כראשי ממשלה על־פי תנאי הנשיא. ראש הממשלה לשעבר ז'אק שמאן דלמס הציע עצמו בגלוי, לכהן כראש ממשלה תחת מיטראן "בהרמוניה".

בינתיים, כבר לפני הבחירות ניטשת מחלוקת בין הנשיא לימין מה לעשות ב"מן" שנפל לצרפת מן השמים: חסכון של 100 מיליארד פרנק עקב ירידת מחירי הנפט ושער הדולר. הנשיא החליט להקדישם למאבק נגד האבטלה ולבלימת האינפלציה. הימין מבטיח להעניקם במתנה לפטרונים.

מעריכים, כי שלושת האחוזים של המהססים ממעמדות הביניים, הקובעים תמיד מי ינצח, עדיין לא הכריעו. חרף המפלה המובטחת, אין אווירה של קץ המלכות במיניסטריון. אולי מתוך תחושה שעושים להם עוול בגרוש מן השלטון, עדיין לא אורזים השרים הסוציאליסטים מזוודות.

"איוואקס" תמורת "קונטרה" — בקונגרס האמריקני

מאת כתבנו בארה"ב

וושינגטון. — מתנגדי עיסקת־הטילים עם סעודיה בקונגרס, מתעתדים לצרף איסור על ביצוע העיסקה ועל העברת מטוסי הבקרה והתרעה "איוואקס", שמכירתם לסעודיה אושרה — להצעת־החוק להקצבת 100 מיליון דולר למורדי ה"קונטרה" בניקרגואה.

השגת אישור הסיוע ל"קונטרה" היא עתה הקדימה הגבוהה ביותר במדיניות מימשל רייגן. המימשל מתקשה בהשגת אישור הקונגרס, בהצבעה בעוד 10 ימים.

חוק־ההקצבה שבו יאושר הסיוע, אם לא יובס בהצבעה, נחשב משום כך "חסין־וטו", אף שלדברי מקורות מהימנים אין ממש בשמועות על עיסקה בין הבית הלבן לבין ידידי ישראל בקונגרס, להשהיית העיסקה הסעודית תמורת תמיכתם ב"קונטרה". אתמול נודע, כי בכוונת מתנגדי הטילים וה"איוואקס" לפעול בקרב תומכי ה"קונטרה" ומתנגדיהם גם יחד, לבירור התיקון האנטי־סעודי להצעת־החוק, כך שאם יאושר, יעמיד את הנשיא בפני הכורח לוותר על הסיוע ל"קונטרה", אם יתעקש לעמוד במחוייבותו לפאהד מלך סעודיה.

רייגן מינה שלשום את פיליפ חביב לשליח מיוחד למרכז־אמריקה. חביב מחליף את השגריר המיועד בבראזיל הארי שלאודרמן, שהחליף לפני כן את הסינאטור־לשעבר ריצ'ארד סטון. במינוי חביב אין, משום כך, כל מיפנה, אך רייגן מבקש לנצל את החלפת השילטון בפיליפינים, שם תיפקד חביב כשליח נשיאותי, כדי לטעון כי עתה תור הדמוקרטיה בניקרגואה.

משימת חביב היא "השגת פתרון דיפלומטי" בניקרגואה, בעזרת ה־לחץ הצבאי של ה"קונטרה" על המימשל הסאנדיניסטי, אמר רייגן שלשום.

הודח שר האנרגיה של רומניה

וינה. — רומניה, השרויה במשבר אנרגיה חמור, הודיעה אמש כי הדיחה את השר לאנרגיה חשמלית, לאחר שכיהן 8 חודשים בלבד.

סוכנות הידיעות הרומנית מסרה: "יואן אברהם נתמנה כשר לאנרגיה חשמלית, במקומו של יון לייקו ששוחרר מתפקיד זה." לא נמסרו פרטים על צעד פתאומי זה, אולם מציינים כי נשיא רומניה ניקולאי צ'אושסקו הכריז ב־18 באוקטובר אשתקד על מצב חירום בתעשיית אנרגיית החשמל.

אותה שעה גם הטיל על קציני צבא לנהל תחנות כוח מרכזיות והדיח את השר לאנרגיית החשמל ניקולאי בוסואי בשל "ליקויים חמורים בארגון, בניהול ובפיקוח על מגזר האנרגיה החשמלית". הפסקת חשמל, איפולים ומחסור באנרגיה, הפכו לתופעה יום־יומית בחורף ברומניה.

דיפלומטים אמרו, כי ההנהגה מודאגת עמוקות מהתפקוד הלקוי של תעשיית אנרגיה, בייחוד של תחנות החשמל הפועלות באמצעות פחם.

(רויטר־עתים)

דוברינין "הוקפץ" לדרגה גבוהה משר החוץ

מאת כתבנו בארה"ב

וושינגטון — קידום אנטולי דוברינין לחברות בוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, מתפרש כאן כהקפצתו מעל שר החוץ אדוארד שווארדנזה, וכמהלך חיובי ביחסי ארה"ב־ברה"מ.

המחלקה שבראשה יעמוד דוברינין בוועד המרכזי, סמכויות נרחבות מבעבר, משום שדוברינין יחליף את בוריס פונומריוב (המחלקה הבין־לאומית) והן את קונסטנטין רוסאקוב (קשרים עם מדינות סוציאליסטיות).

דיפלומטים מערביים במוסקווה מעריכים, כי דוברינין יהיה שחקן בכיר בעיצוב המדיניות, בעוד שמשרד־החוץ יסתפק בביצוע.

חברות דוברינין והשגריר־לשעבר בקנדה אלכסנדר יקובלב בוועד המרכזי, מספק למזכ"ל המפלגה מיכאיל גורבצ'וב מומחיות זמינה ונרמזות כי משקל הקשרים הסובייטיים עם צפון־אמריקה לא יפחת.

אם יתמנה לשגריר בוושינגטון אחד משני המועמדים המובילים ויקטור קופאלקטוב או יולי וורונצוב, תישמר השפעת דוברינין על תפקיד זה. שניהם כיהנו תחתיו כשגרירות. דוברינין וסגנו של גורבצ'וב ייגור ליגאצ'וב, הם החברים למחזור־לימודים במכון תעופה... מלחמת העולם השנייה.

"12 אלף נרצחו על־ידי משטרו של חומייני"

מאת יוסף אלפרן, כתב "על המשמר" בשוויץ

ג'נבה — "המועצה הלאומית של ההתנגדות האיראנית", שהיא הארגון האנטי חומייניסטי העיקרי ומושבה בפאריס, פירסמה רשימה של 12,028 חברים שנרצחו על ידי המשטר האיראני.

ד"ר קאזם ראג'אבי, הציג את הרשימה במסיבה עם כתבים בינלאומיים, אותה כינס לרגל הדיון השנתי של ועדת האו"ם לזכויות האדם.

הופסקו טיסות ט.ו.א.י לישראל

מאת כתבנו בארה"ב

וושינגטון — טיסות חברת "ט.ו.א.י" לישראל וממנה הופסקו שלשום, עם הכרזת שביתת דיילים בחברת־התעופה, הנתונה במצוקה כספית.

בנוסף לטיסות לנתב"ג וממנו, בוטלו טיסות לקופנהגן, גרמניה ואתונה וקוצץ היקף הטיסות הפנימיות בארה"ב.

דוברת החברה אמרה, כי יתכן שהטיסות הבין־לאומיות שבוטלו יחודשו בתוך כמה ימים. הנוסעים מועברים, לפי שעה, לחברות אחרות.

יוניפי"ל בסכנת פרוק

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

בעקבות הודעתה של ארה"ב על קיצוץ של 20 מיליון דולר בתמיכתה ביוניפי"ל, מסרו גורמים מנורבגיה שארצם תשקול את המשך השתתפותה בכוח האו"ם ברום לבנון.

גם נורבגיה ופינלנד ישקלו זאת מחדש, כי מעתה על כל מדינה יהיה לממן בעצמה תוספת 650 דולאר מידי חודש לכל חייל ביוניפי"ל.

יתכן, שגם גאנה ונפאל תאלצנה לשקול מחדש את השתתפותן בעקבות הקיצוץ הגדול בתקציב יוניפי"ל.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 7.3.86

מטבע	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שער יציג
דולר אמריקאי	1	1.45	1.51	1.4708	1.4892	1.4801
לירה שטרלינג	1	2.09	2.19	2.1298	2.1563	2.1458
מרק גרמני	1	0.65	0.68	0.6571	0.6653	0.6619
פרנק צרפתי	1	0.21	0.22	0.2136	0.2163	.152
גילדן הולנדי	1	0.57	0.60	0.5817	0.5890	0.5860
פרנק שווייצרי	1	0.76	0.80	0.7766	0.7863	0.7814
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2039	0.2065	0.2052
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2070	0.2096	0.2082
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1780	0.1802	0.1791
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2888	0.2924	0.2904
דולר קנדי	1	1.02	1.07	1.0431	1.0562	1.0493
דולר אוסטרלי	1	1.00	1.07	1.0323	1.0452	1.0386
ראנד דר' אפריקני	1	0.63	0.75	0.7384	0.7476	0.7430
פרנק בלגי	10	0.31	0.33	0.3212	0.3252	0.3232
שילינג אוסטרי	10	0.92	0.96	0.9372	0.9489	0.9430
לירה איטלקית	1,000	0.95	1.01	0.9683	0.9803	0.9733
ין יפאני	100	0.80	0.84	0.8180	0.8282	0.8237

ראש מכון השואה בניו־יורק נורה על רקע חבלני בי"ם

ראש מכון השואה בניו־יורק, דוד פלומנפלד. השוהה כתייר בישראל, נשרט קל בראשו בליל שבת. בעת ששחזר מן הכותל המערבי. בכל הנראה מפגיעת נתז של כדור שנורה לעברו ע"י אלמונים. במשטרה סבורים כי היה זה ניסיון לרצח על רקע חבלני־לאומני.

ביום ו' סמוך לשעה 18:30 עשה דרכו דוד פלומנפלד בן 50 מכיוון הכותל־המערבי בחזרה למלון המלך דוד, שם הוא מתגורר. בעת שעבר ברחוב דוד בעיר העתיקה הוא שמע קול נפץ ולאחר מכן חש בכאב קל בראשו. הוא מישש את הראש וגילה להפתעתו, כי הוא מדמם. התייר המשיך ללכת בסימטה עד לרחבת שער יפו. שם פגש בשני שוטרי משמר הגבול שהיו בסיור. האיש סיפר להם כי נפצע והשוטרים הפנו אותו אל תחנת "הקישלא" הסמוכה, שם הזמינו עבורו אמבולנס שהעבירו לבי"ח "הדסה עין־כרם".

דקות מעטות לאחר מכן דיווח נער ערבי המוכר גלויות על מציאת אקדח ברחוב דוד. שם אירע נסיון ההתנקשות. התעורר חשד, כי יש קשר בין האקדח הנטוש לפציעתו של התייר.

החטיאו ונמלטו

למקום הוזעקו מיד כוחות גדולים של משטרה ומג"ב בפיקודו של מפקד משטרת ירושלים, תת־ניצב חיים אלבלדס. אשר החלו בסריקות קפדניות בכל סימטאות העיר־העתיקה. תוך כדי הסריקות ברחוב דוד נתגלה באזור מציאת האקדח גם תרמיל של כדור של אקדח בקוטר 0.22 מ"מ. הסברה העיקרית של חוקרי משטרת ירושלים היא, כי היורים הבחינו בדוד פלומנפלד שהיה חבוש כיפה. כשהוא צועד לבדו בסימטה החשוכה והחליטו לירות בו מאחור. מסיבות לא ברורות הם החטיאו ואז השליכו את האקדח ונמלטו. הקליע פגע בקיר ונתז של הקליע פצע את התייר. הערכה זאת מתבססת גם על עדותו של התייר אשר אמר, כי לא הבחין בשום אדם. ולכן אין סבורים במשטרה כי היה זה ניסיון לשוד, אלא ניסיון לרצח על רקע חבלני. במהלך הסריקות שנמשכו כמה שעות נעצרו מספר חשודים, אך לאחר שהתברר כי אין הם קשורים לירי שהיה קודם לכן, הם שוחררו.

(עתי"ם)

טלקס

● 59 מיליון דולר – תקציב ההסתדרות הציונית

תקציב ההסתדרות הציונית לשנת 1986/7 בסך 59 מיליון דולר אושר בסוף השבוע על־ידי ההנהלה בישיבתה בירושלים.

בהגישו את הצעת התקציב ציין גזבר ההסתדרות הציונית, עקיבא לווינסקי, כי הפעילות בתפוצות מתייקרת וקשה יהיה להבטיח רמת פעולות דומה לזו של אשתקד בגלל התחזקות המטבעות האירופיים לעומת הדולר האמריקני.

תקציב מחלקת הנוער והחלוץ יהיה 17.025 מיליון ש"ח. תקציב מחלקת החינוך יעמוד על 5.470 מיליון ש"ח ותקציב מחלקת העליה יהיה 25.050 מיליון ש"ח.

התקציב יובא לאישור ועדת הכספים של הוועד הפועל הציוני.

אתי רונאל

● תביעה נגד הקמת בריכת שחייה בהרצליה

יו"ר הוועדה לעניני ביקורת בעיריית הרצליה, המהנדס אליהו נשר, פנה לממונה מחוז תל־אביב במשרד־הפנים מכהנא, להורות לראש עיריית הרצליה להפסיק את העבודה להקמת בריכת שחייה במרכז הנופש וספורט שנמסרה ללא מכרז וללא אישור ההנהלה ומליאת העירייה.

כפי שנודע לכתבנו. מדובר בשטח של 17.5 דונם בתוך חלקה הרשומה בבעלות העירייה שנועדה להקמת מרכז נופש והספורט.

דובר העירייה מסר, שהמכרז להקמת בריכת השחייה הוצא עוד בתקופת כהונתו של ראש העיר הקודם יוסף נבו. ולכן אין צורך במכרז חדש.

יהושע מרכוס

● גידול במכירות "ב.מ.וו."

47 אחוזים מכלל המכירות של מכוניות "ב.מ.וו." נמכרו השנה בישראל לעומת 3.3 אחוזים אשתקד. על כך מסרה סוכנות היבוא של החברה.

שיעור המכירות של ה"ב.מ.וו." מגיע ל־47 אחוז מכלל דגמי המכוניות בעלות נפח מנוע של 1750 סמ"ק.

יוסף שמי

● דגם חדש של "רנו" יופיע במאי

דגם חדש של "רנו", שהוא מיזוג של "רנו 18" ו"רנו 25", יופיע במאי בשוק הישראלי.

הדגם "רנו 21" בנפח מנוע של 1721 סמ"ק, יימכר בשלוש גירסאות כשההבדל ביניהן הוא בגימור ובמחיר האביזרים. כגון סגנון, נעילה מרכזית עם שלט רחוק מחשב נסיעה, חלונות חשמליים ועוד. הדגם החדש בנוי בצורה כזו שאפשר לקפל את המושב האחורי ולהפוך את המכונית לחצי סטיישן.

יוסף שמי

● נאמני ניקיון בבת־ים

45 תושבי בת־ים התנדבו לשמש כפקחים ונאמנים לנושא הניקיון וסייעו למחלקת התברואה בעיריה באכיפת חוקי התברואה ואיכות הסביבה.

בטקס שנערך בבית העירייה העניק מ"מ ראש העירייה, חן, את המינויים החתומים על־ידי שר־הפנים. התעודות מסמיכות את המתנדבים לשמש כפקחים ולתבוע בתוקף תפקידים הסרת מיפגעים תברואתיים במקומות ציבוריים. בחודש הבא אמורים להצטרף לצוות 40 נאמנים נוספים חברי מועדון "רוטרי בת־ים".

אשר שילוני

● מילגות לסטודנטים בבת־ים

57 מילגות הוענקו על־ידי עיריית בת־ים לסטודנטים ולתלמידים במוסדות על־תיכוניים תושבי העיר זו השנה השלישית, במסגרת מפעל המילגות של העירייה.

יו"ר ועדת המילגות, מ"מ ראש העירייה עובדיה חן, ציין, כי ועדת המילגות, שהיתה מורכבת מכל השכבות בעירייה, טיפלה בכ־300 בקשות שהוגשו ומהן היה צריך לברור את הזוכים בהתאם לקריטריונים שקבעה העירייה.

אשר שילוני

עין בעין

אסירים בגמילה עם רבקה זוהר — חברה מאותו כוכב

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

במשך למעלה משעתיים ישבו 38 האסירים באגף הגמילה מסמים בכלא איילון כשהם מרותקים לזמרת רבקה זוהר. זוהר, שהיתה מכורה להירואין ולקוקאין במשך חמש שנים, החליטה כאשר החלה בתהליך הגמילה שלה לפני שנה בניו־יורק, לעזור לאחרים להיגמל.

האסירים במרכז הגמילה שמעו כבר על רבקה זוהר ועל הסיפור הקשה שלה אל הסם ובחזרה וקיבלו אותה בהערצה. חברה מאותו כוכב. "מכירה את החומר", את החוויה, ואת התסכול העצמי.

לאחר סיבוב קצר בתאים ושיחה שמלווה בזכרונות מהכבארים ומאורות הסמים של ניו־יורק נאספים 38 האסירים, רופא שירות בתי־הסוהר, ורבקה זוהר לשיחה בחדר הטיולים של אגף הכלא.

להתאבד כל יום מחדש

"חמש שנים הייתי מכורה. כל הזמן הייתי עסוקה בכיצד להשיג כסף לרכוש סמים. הייתי בעפר. אספתי 200 בקבוקי קולה בפחי הזבל על־מנת להשיג כסף להירואין. כל הזמן חשבתי על הסם. בחלומות היה לי חדר מלא בהירואין. פעם אחת הזרקתי לעצמי 10 שקיות במכה אחת. בדרך־כלל הספיקו לי שתי שקיות לשבור את הקריזה. לא היתה לי קרן שמש. הייתי אוכלת עוגיה אחת ביום. זו היתה תקופה בה התאבדתי כל יום מחדש. אחר־כך החלו הבעיות. שקלתי 40 ק"ג ואמרו לי שאני עומדת למות. כעת אני נקיה מסם. בדרך היו לי שלוש נפילות. זה קרב ענקי הגמילה. אבל אפשר לנצח במלחמה זו. חזרתי לארץ. התחלתי לשיר. משהו פנימי החל לזרוח. עליתי 9 ק"ג. הייתי כבר תחת העפר ויצאתי", סיפרה רבקה זוהר.

"אל תפלי שוב"

האסירים מרותקים. זוהר מוציאה את הדברים מעמקי ליבה. השפה שלה שפת הנרקומנים. היא מציגה לפני האסירים צלקות על הידיים והרגליים. האסירים מזדהים עם רבקה זוהר. שואלים שאלות קשות ומקבלים תשובות כנות.

אסיר אחד מתעניין מה תעשה זוהר אם יפלו לה פתאום ליד 5 גרם. זוהר: "זאת תהיה מלחמה קשה. אני מקווה שאזרוק את זה". "שמענו עליך שנגמלת. זה מחזק אותנו מאוד. אל תפלי שוב". אומר אסיר אחר.

זוהר מבטיחה לשוב בעוד שבועיים לשיחה נוספת. בפגישה הבא תביא אל הכלא קסטות שלה ותעשה חפלה גדולה, אולי גם תשיר משהו.

אחר־כך, בסיכום בחדרו של מנהל האגף, מציגה רבקה זוהר למנהל זר סיגליות שקבלה מהאסירים כמתנה. המנהל מתפלא מנין השיגו האסירים פרחים אל תוך הכלא. זוהר משיבה לו: "סמוך על הנרקומנים מה שהם רוצים הם משיגים". חברה מאותו כוכב.

"שבויית "כך" שהשתחררה: התנכלו לילדי והרעיבו אותנו

מאת כתב "על המשמר"

יפה כהן בת 47, יהודיה הנשואה לערבי תושב כפר בנה, ושבעת ילדיה, שנעלמו לפני כחודש מביתם בכפר, חזרו בסוף השבוע והתברר שבמשך כל התקופה הם שהו בקריית־ארבע.

לפני כחודש חזר פואר חמדן בן 47 לביתו וגילה כי ביתו ריק. אשתו וילדיו עזבו את הבית. הוא לא ידע לאן נעלמו אך חשד בבני משפחת האשה המתגוררים בירושלים ובתל־אביב שעזרו לה ולילדיה לברוח. כעת מתברר כי שני פעילים מתנועת "כך", שמואל בן־ישי מקריית־ארבע ושמואל פאבר מירושלים, הם שעזרו למשפחה לברוח.

בני המשפחה סיפרו, כי שני פעילי "כך" לקחו אותם בשתי מכוניות לקריית־ארבע, שם שיכנו אותם בשני חדרים.

הבת סמירה בת 14 מספרת: "לא היו שמיכות ולא מגבות. לא נתנו לנו מאומה. כל החודש חיינו על לחם וגבינה".

השכנים סירבו לקבלם

האם יפה מספרת, כי הכירה את בעלה לפני 15 שנה בירושלים ומאז היא חיה איתו בכפר. במשך כל התקופה הציקו לה בני משפחתו ובזמן האחרון החליטה לעזוב את הכפר עם הילדים. אבל לא היה לה לאן ללכת. בתנועת "כך" היו מוכנים לעזור לה ולקחו אותה ואת הילדים לקריית־ארבע. שם היה קשה ביותר. הקציבו לה ולילדים 70 ש"ח בשבוע, סכום שלא הספיק ללחם וחלב לשבעת הילדים. יפה אומרת "בית הספר שבקריה סירבו לקבל את ילדי. השכנים התנגדו שנמשיך לחיות שם, כי אנחנו לא מהעמד שלהם ואב הילדים ערבי. הייתי שם במצוקה נוראה". אומרת יפה.

שני הילדים בני ה־8 וה־9 נשלחו לפנימיה בנתניה ובמשך 3 ימים רצופים סרבו לאכול ולשתות. הילדים סיפרו שאנשי תנועת "כך" חבשו על ראשיהם כיפות ושכנעו אותם להניח תפילין מדי בוקר.

האם חזרה לכפר יחד עם שתי התאומות הגדולות ולמחרת נסעה יחד עם בעלה והוציאה את שאר הילדים מהפנימיה ומקריית־ארבע.

משרד־הפנים זועם: העלאת המיסים בחולון נמוכה מדי

מאת אשר שילוני, כתבנו בחולון

משרד־הפנים זועם על עיריית חולון על שהיא העלתה את מיסי הארנונה לתעשייה רק ב־14 אחוז — שיעור הנמוך ב־51 אחוז מהממוצע הארצי — גילה ראש העירייה, פנחס אילון.

כן מסר, שלפי סקר שערכה הרשות לצרכנות, מתברר ששיעור המיסים למגורים בחולון הם הנמוכים בגוש דן.

אילון, שהיה שנים רבות יו"ר מרכז השלטון המקומי, תקף את הממשלה וחברים מסויימים בוועדת הפנים של הכנסת בגלל יוזמותיהם בתחום מסי העיריה.

נמשתה גופת נער שטבע בים

גופתו של דוד סטונקר בן 14 מרמלה, שטבע ביום רביעי מול הדולפינריום ביפו, נמשתה מן המים על ידי צוללנים ביום שישי בצהריים במקום בו טבע.

הנער המתגורר ברמלה נכנס לים עם אחיו. האח יצא מן הים אולם דוד ספונקר נעלם. שוטרים סרקו את הים אולם הילד לא נמצא.

ביום שישי כ־11 לפני הצהריים נמשתה גופתו של הנער מן הים. מול הדולפינריום ביפו. (עתי"ם)

לדרייב, אלן והילדים

אתכם באבל במות

האב־הסב

בית חורשים

בפלילים

תיירת נאנסה באכזריות על־ידי שלושה באילת

מאת שלי יחימוביץ ובצלאל רובין, כתבי "על המשמר"

תיירת בת 26 מגרמניה נאנסה שלשום באכזריות באילת על־ידי שלושה גברים. שלושה צעירים משוק שכונת התקווה, שירדו לאילת לבילוי חופשת סוף שבוע, נעצרו כחשודים במעשה.

ביום שישי אחה"צ התקלחה התיירת, השוהה זה מספר חודשים בארץ ועובדת במלון "מפרש השמש" באילת, במקלחת המלון. לפתע נכנס למקלחת גבר ובידו מכשיר קשר והציע לה לקיים עימו יחסי מין. הצעירה ביקשה ממנו לעזוב את המקום אולם הוא החל להכותה והזעיק במכשיר הקשר את שני חבריו שהמתינו בחוץ למקלחת. השלושה אנסו את התיירת זה אחר זה.

הצעירה הגיעה לתחנת המשטרה באילת בשעות הערב, כשהיא שרוייה בהלם. בפעולה לילית הצליחו שוטרי משטרת אילת, בפיקודו של ראש מדור החקירות מפקד יוסי עמר — לאתר את השלושה, יהודי בן 24 מתל־אביב ושני תושבי עזה בני 18 ו־29 המועסקים על־ידו. יחד עימם נעצר צעיר רביעי. החשוד בנסיון לשבש את החקירה.

חשוד בנסיון רצח ומעשה מגונה בילדה

מאת יהודה צור. כתב "על המשמר"

צעיר בן 20 מקריית־שמונה חשוד בנסיון לרצוח ילדה בת 10 לאחר שביצע בה מעשה מגונה.

המקרה אירע ביום רביעי בערב כאשר הילדה, תושבת קריית־שמונה, עשתה דרכה מהמתנ"ס לביתה בתום חוג למחשבים. לפתע נעצרה לידה מכונית "טרנזיט" והנהג ביקש ממנה לסייע לו באיתורה של כתובת. הילדה הצביעה על הדרך אך הצעיר ביקש ממנה לעלות למכונית ולהובילו לשם. הילדה נענתה אולם הנהג הסיעה למקום אחר. לאיזור גדר המערכת שם הפשיט אותה וביצע בה מעשה מגונה. הילדה בכתה והתחננה שיחדל ממעשיו וכאשר צעקותיה גברו קשר את פיה בגרבונים. דקר אותה מספר פעמים במכשיר חד ונמלט.

כעבור כחצי שעה התאוששה הילדה וגררה עצמה לדרך הראשית. שם מצאו אותה נוסעים והעבירוה לביה"ח.

לאחר חקירה מאומצת עלתה המשטרה על עקבות החשוד, והוא נעצר והודה במעשה. החשוד שוחרר לאחרונה מהכלא. לאחר שריצה עונש בעוון התפרצויות.

רופא נאשם בגרימת נזק מוחי לחולה

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר"

כתב־אישום נגד ד"ר מוריס פרידמן, רופא מרדים בבית־חולים השרון בפתח־תקווה, הוגש בבית־משפט השלום בפתח־תקווה. ד"ר פרידמן מואשם ברשלנות שגרמה לחבלה חמורה במוחה של מנותחת.

ב־25.10.77 הגיעה פנינה גיבורי לבדיקות בבית־החולים ואובחן פוליפ בלתי ממאיר במעי הגס שלה. היא נותחה והורדמה בהרדמה מלאה על־ידי הנאשם. במהלך הניתוח עזב הנאשם ד"ר פרידמן את חדר הניתוח כדי לשוחח עם אשתו ואז חלה הפסקה נשימתית כתוצאה מתקלה במערכת ההרדמה. כשנתגלתה התקלה הוזעק הנאשם אל חדר הניתוח, איתר את התקלה והחל בהנשמה מחודשת של המנותחת. למנותחת נגרם נזק מוחי קשה מהיעדר אספקת חמצן למוחה ונקבעו לה 100 אחוזי נכות.

הרופא מואשם ברשלנות בכך שלא דאג למחליף בעת שעזב את חדר הניתוח ולא תידרך את הרופא המתמחה.

"צדקנית" נאשמת בהונאת זוגות צעירים

רחל קיטרו בת 30 מירושלים מואשמת בבית־המשפט המחוזי בבירה בהונאת זוגות צעירים ובכך שהוציאה מהם במירמה סכום כולל של 100 אלף דולרים.

בכתב־האישום שהוגש ביום ו' לבית־המשפט המחוזי נאמר, כי בדצמבר אשתקד ניהלה חנות בשכונת גאולה. היא יצאה במסע פרסום שבו הכריזה כי היא מסייעת ותומכת בחתנים וכלות מבני ישיבות ומתלמידות הסמינרים. הנאשמת הכינה רשימה מודפסת של מוצרים שתספק לחתנים ולכלות והציגה עצמה כתומכת בנצרכים.

בכתב־האישום נאמר, כי ציינה בפני בחורי הישיבה שהגיעו לחנותה שעליהם להשתתף בסכום נמוך מערכם הריאלי של הטובין. ואת היתרה היא מממנת מכספי תרומות מחו"ל. מכל פונה גבתה הנאשמת סכומים שבין 3000 עד 4500 דולרים.

רחל קיטרו מואשמת ב־86 עבירות של קבלת דבר במירמה בנסיבות מחמירות וב־84 עבירות של משיכת המחאות ללא כיסוי. כל האישומים מפורטים ב־58 סעיפי אישום. (עתים)

לחברנו הלל אשכנזי ומשפחתו

אתכם באבלכם במותה ללא עת של

האחות

סניף מפ"ם ירושלים

הננו משתתפים בצערם של חברנו
שלמה חבר והמשפחה

במות

האם

בשיבה טובה

קיבוץ שער־העמקים